

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

“ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: Η ΡΑΧΟΚΟΚΑΛΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ”

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:
ΓΑΤΟΥ ΖΩΗ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ ΖΩΗ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΣΤΑΥΡΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΕΡΕΥΝΑ	13
1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΜΕ	14
1.1 ΜΜΕ: Η ΡΑΧΟΚΟΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	15
1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ	20
1.3 ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ	22
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΜΕ	28
2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	29
2.1.1 Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα	29
2.1.2 Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης	30
2.1.3 Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης	33
2.2 Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	36
2.2.1 Διάρθρωση Γ' ΚΠΣ σε Επιχειρησιακά Προγράμματα	38
2.2.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» 2000-2006.....	43
2.3 ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007-2013	45
2.3.1 Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013.....	45
2.3.1.1 Διάρθρωση ΕΣΠΑ σε Επιχειρησιακά Προγράμματα.....	47
2.3.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» 2007-2013.....	61
2.3.3 Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης και Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας.....	63
2.3.4 Χρηματοδοτικά Εργαλεία 2007-2013.....	65
2.4 ΝΕΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	66
2.4.1 JEREMIE	67
2.4.2 Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων	68
2.4.3 Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας	71
2.5 ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ	75
2.6 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	77
2.7 ΆΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	79

3. ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3299/2004	82
4. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	92
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	115
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	117

ΣΥΝΟΨΗ

Βασικό περιεχόμενο της παρούσας εργασίας αποτελούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πως αυτές έχουν κατορθώσει να αποτελούν την ραχοκοκαλιά της Ελληνικής Οικονομίας και με ποιους τρόπους γίνεται προσπάθεια τόσο σε εθνικό επίπεδο μέσω της κυβέρνησης όσο και διεθνές επίπεδο μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενισχυθούν και να αναπτυχθούν.

Έτσι σαν πρωταρχικός σκοπός είναι η αναφορά στην ελληνική οικονομία και στην κατάσταση στην οποία βρίσκεται στην παρούσα φάση, καθώς επηρεάζει άμεσα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αναλύονται λεπτομερώς βασικά οικονομικά μεγέθη όπως το δημόσιο χρέος, το δημόσιο έλλειμμα, ο πληθωρισμός, η ανεργία, και στη συνέχεια η ανταγωνιστικότητα της.

Στο πρώτο κεφάλαιο, γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστούν όσο το δυνατόν καλύτερα λόγοι για τους οποίους οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η ραχοκοκαλιά της ελληνικής και όχι μόνο οικονομίας. Γίνεται παρουσίαση του πλήθους τους σε χώρες της Ευρώπης, αλλά και στις ελληνικές περιφέρειες. Επίσης, έχει γίνει ορισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των κριτηρίων που τις διαχωρίζουν, ενώ τέλος υπάρχει μια αναφορά σε προβλήματα, αδυναμίες, πλεονεκτήματα που παρουσιάζονται και τις επηρεάζουν και σε τρόπους που θα τις βοηθήσουν να αναπτυχθούν και να επιβιώσουν.

Το δεύτερο κεφάλαιο είναι εστιασμένο σε όλες τις οικονομικές ενισχύσεις που παρέχονται από το 1989 στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης. Υπάρχει αναλυτική καταγραφή των πόρων που έχουν διατεθεί μέχρι στιγμής και όσων πρόκειται να διατεθούν μέχρι το 2013 και ανάλυση βασικών χρηματοδοτικών εργαλείων. Εξίσου λεπτομερές είναι και η περιγραφή των τομεακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων και των κοινοτικών πρωτοβουλιών του κάθε προγράμματος και των αξόνων προτεραιότητας που έχουν τεθεί, ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα. Επίσης είναι σημαντική η αναφορά στον Ελληνικό Οργανισμό Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, ο οποίος έχει στηρίξει αρκετά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Στο τρίτο κεφάλαιο η αναφορά εστιάζεται στον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004 ο οποίος ισχύει από το 2004 και παρέχει μία σειρά από ενισχύσεις στις επιχειρήσεις, τόσο στις μικρές όσο και στις μεγάλες. Αναλύονται οι κατηγορίες επένδυσης, τα διάφορα επενδυτικά σχέδια και άλλα βασικά του στοιχεία. Επίσης, ακολουθεί μια μικρή αναφορά στον τροποποιητικό του Νόμο 3522/2006, ο οποίος άρχισε να ισχύει από 22-12-2006 και στις αλλαγές που παρατηρούνται μεταξύ τους.

Η πτυχιακή εργασία κλείνει με το κεφάλαιο των συμπερασμάτων το οποίο περιέχει πολιτικές που θα πρέπει να εφαρμοστούν για να επιβιώσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και αποτελέσματα από έρευνες που έχουν διεξαχθεί κατά καιρούς από οργανισμούς. Στη συνέχεια υπάρχει περιγραφή των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή των διάφορων οικονομικών ενισχύσεων (όπως το ποσό απορρόφησης τους, τα αποτελέσματα θετικά και αρνητικά, που επέφεραν στην ελληνική επικράτεια, όσα θα εφαρμοστούν στην νέα προγραμματική περίοδο) και όσα έχουν προκύψει από την εφαρμογή του αναπτυξιακού νόμου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διεθνής κρίση, τα πρώτα συμπτώματα της οποίας παρουσιάστηκαν πριν αρκετούς μήνες στις Ηνωμένες Πολιτείες, αγγίζει τώρα και την ευρωπαϊκή οικονομία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεωρεί σημαντικά προς τα κάτω τον πήχη ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Οικονομίας. Εμφανίζεται αρκετά αισιόδοξη για σταδιακή βελτίωση της κατάστασης τόσο για το υπόλοιπο του 2008, όσο και για το 2009, αναφορικά με την ανάπτυξη και τον πληθωρισμό.

Οι οικονομίες τριών μεγάλων χωρών, Γερμανίας, Ισπανίας και Μεγάλης Βρετανίας αναμένεται ως το τέλος του έτους να βρεθούν σε φάση τεχνικής ύφεσης. Η ευρωζώνη, εκτός από ορισμένα κράτη-μέλη, φαίνεται ότι θα αποφύγει την είσοδο σε φάση τεχνικής ύφεσης, καθώς η Επιτροπή εκτιμά μηδενική αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος για το τρίτο τρίμηνο του 2008, ενώ οριακή αύξηση της τάξης του 0,1% για το τέταρτο τρίμηνο.

Η αύξηση των επιτοκίων του ευρώ και η εμφάνιση των έντονων αυξήσεων των διεθνών τιμών του πετρελαίου, των τροφίμων και άλλων πρώτων υλών έκαναν την κατάσταση της ευρωπαϊκής οικονομίας ακόμη πιο περίπλοκη και δύσκολη. Οι επενδύσεις, στον κατασκευαστικό τομέα κυρίως, συνεχίζουν να επιβραδύνονται ή και να μειώνονται, η κατανάλωση επηρεάζεται αρνητικά και η εξυπηρέτηση του χρέους, ιδιωτικού και δημόσιου, επιβαρύνεται.

Η συγκεκριμένη κατάσταση δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει και την ελληνική οικονομία, επιτείνοντας προβλήματα που ήδη υπήρχαν, όπως το υψηλό δημόσιο χρέος και η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Συνέπεια όλων αυτών είναι το ελληνικό δημόσιο λόγω της αύξησης των επιτοκίων και των περιθωρίων των επιτοκίων, να αναγκάζεται να δανειζεται για την κάλυψη των αναγκών του περισσότερο και ακριβότερα. Το υψηλό αυτό κόστος δανεισμού οφείλεται στο μεγάλο δημόσιο χρέος, το δεύτερο υψηλότερο μεταξύ των κρατών-μελών.

Σύμφωνα με προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας χαρακτηρίζεται με μελανά χρώματα. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κάνει λόγο για τεράστιο δημόσιο χρέος, προειδοποιεί για βουτιά στο ρυθμό ανάπτυξης και ζητά τη λήψη νέων μέτρων.

Επιπλέον, διαπιστώνει σοβαρές αποκλίσεις από τους στόχους που έχουν τεθεί και ζητεί τη λήψη νέων σκληρών μέτρων στο ασφαλιστικό, νέους φόρους καθώς και ανατροπές στην αγορά εργασίας, με καθήλωση μισθών και ευελιξία στο όριο απολύσεων. Παράλληλα, συνιστά σαρωτικές ιδιωτικοποιήσεις σε υποδομές και μεταφορές όπως λιμάνια, αεροδρόμια.

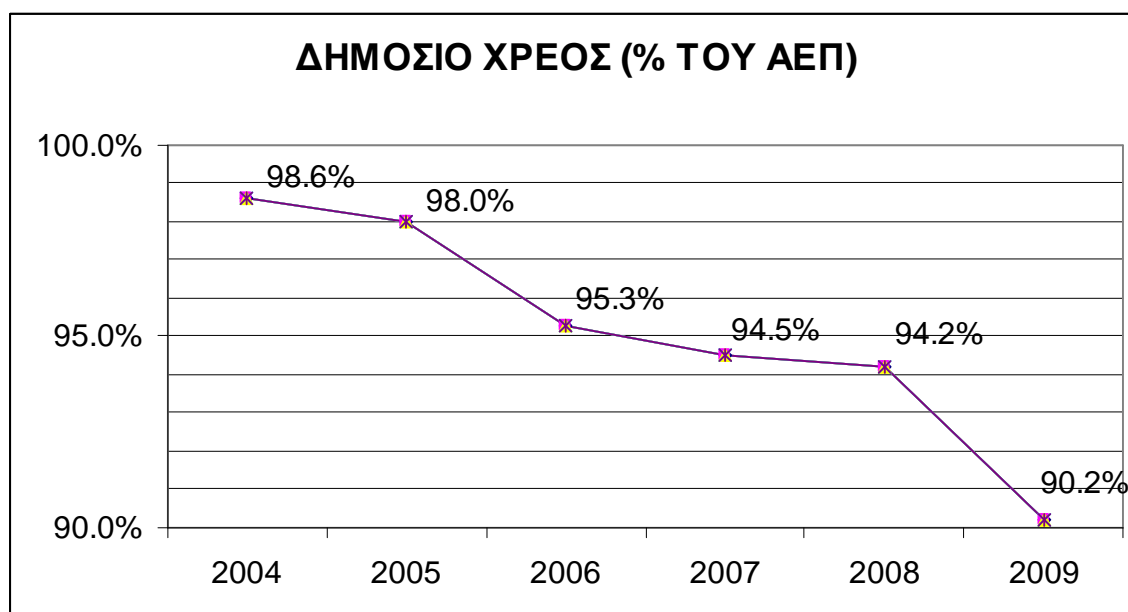
Κάνει ξεκάθαρα λόγο για κίνδυνο βουτιάς της οικονομίας μακροπρόθεσμα, οπότε η Ελλάδα θα βρεθεί αντιμέτωπη με «χαμηλή ανάπτυξη». Για να αντιμετωπιστεί το δημοσιονομικό έλλειμμα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ζητά τη λήψη μέτρων, μεταξύ των οποίων και φορολογικά. Εκτός από τις συστάσεις για την περιστολή της φοροδιαφυγής, ζητά την κατάργηση σειράς φοροαπαλλαγών.

Επιπλέον, ζητείται από την κυβέρνηση να προβεί σε «διεύρυνση» των μεταρρυθμίσεων στο ασφαλιστικό και συνιστάται η λήψη μέτρων για την χαλάρωση των εργασιακών σχέσεων με αύξηση ή απελευθέρωση των απολύσεων, αναφέροντας ότι απαιτείται «μείωση των περιορισμών στην προστασία των εργαζομένων», ενώ βάζει στο στόχαστρο και τους κατώτατους μισθούς.

Παράλληλα ίδιες είναι και οι εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας. Δίνει έτσι βασικά ποσοτικά στοιχεία για την τωρινή κατάσταση της οικονομίας μέσα από την δημοσίευση των τακτικών εξαμηνιαίων εκτιμήσεων της.

Συγκεκριμένα, το δημόσιο χρέος αναμένεται να μειωθεί για το 2008 στο 92,4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ενώ μείωση στο 90,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος προβλέπεται για το 2009, από 94,5% το 2007.

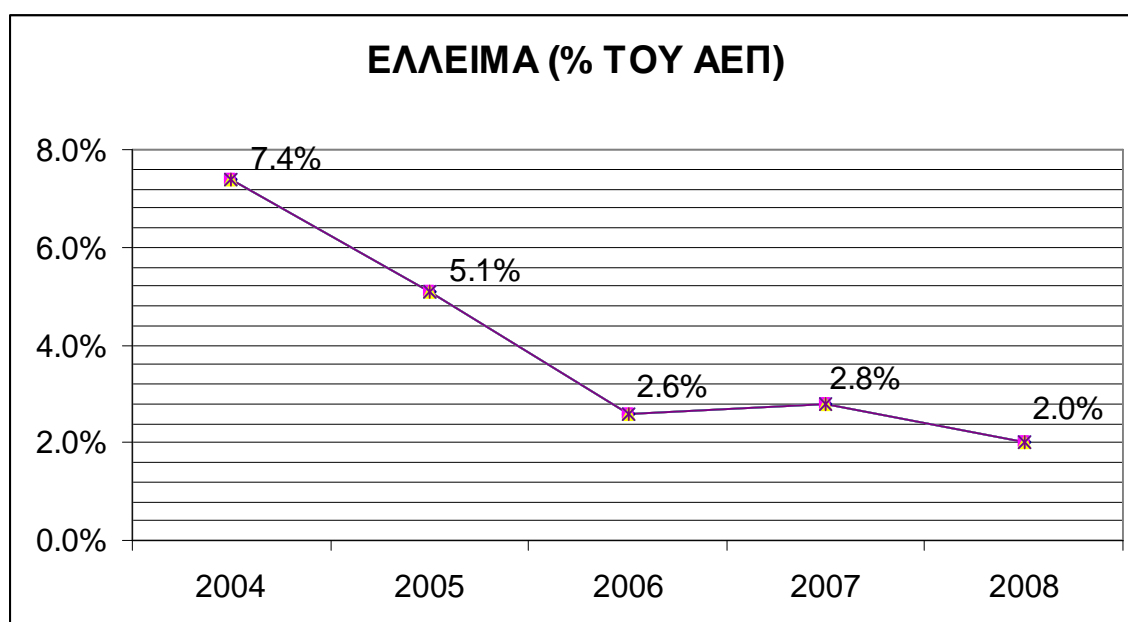
Γράφημα 1: Ποσοστό δημόσιου χρέους (% του ΑΕΠ) για την περίοδο 2004-2009

ΠΗΓΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ελλάδας, σύμφωνα με στοιχεία της Επιτροπής αλλά και του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αναμένεται να μειωθεί από 2,8% το 2007 σε 2% το 2008.

Γράφημα 2: Ποσοστό του ελλείματος (% του ΑΕΠ) για την περίοδο 2004-2009

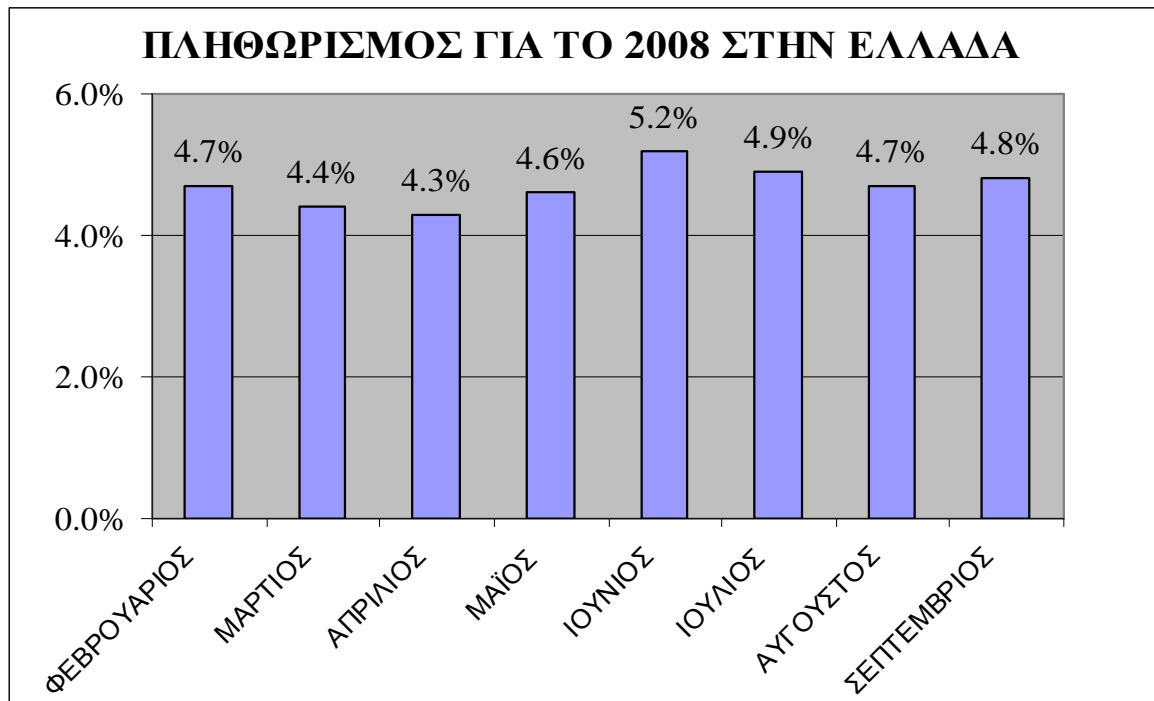

ΠΗΓΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στη ζώνη του ευρώ οι κίνδυνοι για βραχυπρόθεσμη προοπτική του πληθωρισμού έχουν αυξηθεί. Σύμφωνα με το πρόσφατο Δελτίο Οικονομικής Ανασκόπησης που εξέδωσε το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ο πληθωρισμός για την ελληνική οικονομία το Φεβρουάριο έφτασε στο 4,7%, ενώ το Μάρτιο και τον Απρίλιο υποχώρησε ελαφρώς στο 4,4%

και 4,3%, αντίστοιχα. Το Μάιο και τον Ιούνιο ο πληθωρισμός αυξήθηκε και πάλι, φτάνοντας στο 4,6% και 5,2% αντίστοιχα, ενώ τον Ιούλιο και τον Αύγουστο στο 4,9% και 4,7% αντίστοιχα,

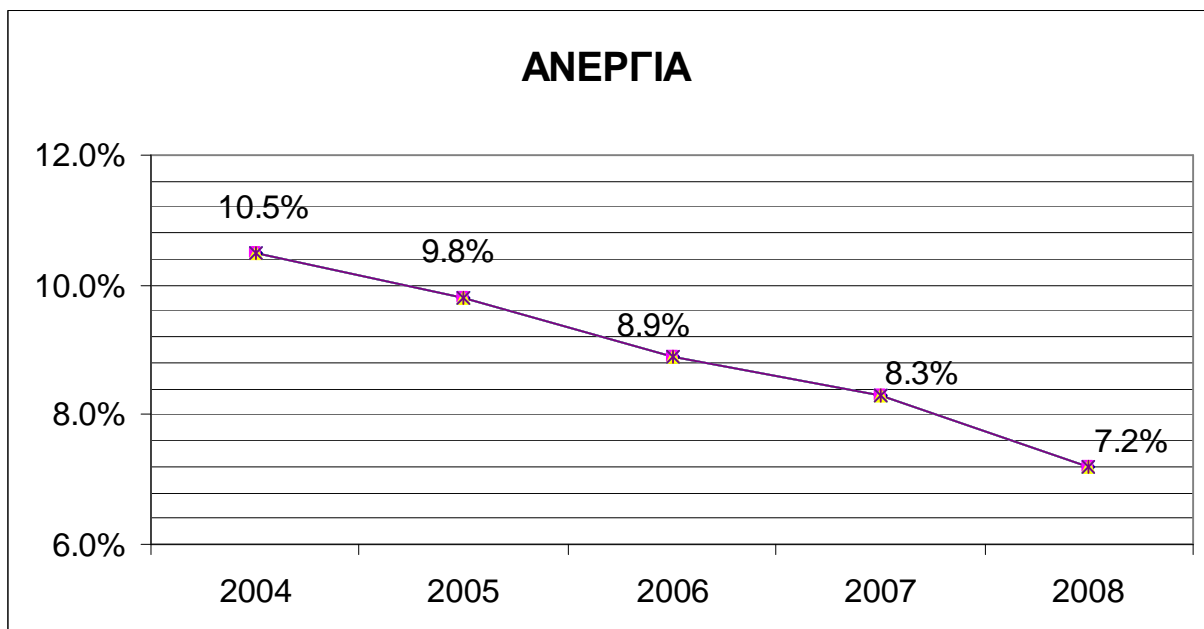
Γράφημα 3: Πληθωρισμός για το 2008 στην Ελλάδα

ΠΗΓΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ενώ η ανεργία το δεύτερο τρίμηνο του 2008 έφτασε στο 7,2% και αναμένεται να σημειώσει πτώση το 2009. Ήταν η πλέον χαμηλότερη το Μάιο του 2008 από τον μέσο όρο της ευρωζώνης.

Γράφημα 4: Ποσοστό ανεργίας για την περίοδο 2004-2008

ΠΗΓΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Η εμμονή του πληθωρισμού σε επίπεδο υψηλότερο από ότι στη ζώνη του ευρώ, καθώς και τα υψηλά επίπεδα του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, της ανεργίας και του δημόσιου χρέους αντικατοπτρίζουν τις μακροοικονομικές ανισορροπίες και τις διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, η διαφορά του πληθωρισμού αντανακλά κατά κύριο λόγο την ακόμη μεγαλύτερη διαφορά μεταξύ Ελλάδος και ζώνης του ευρώ ως προς την άνοδο του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος την περίοδο 2001-2007, καθώς και το γεγονός ότι στην Ελλάδα πολλές αγορές προϊόντων εξακολουθούν να μη λειτουργούν ανταγωνιστικά, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται και κερδοσκοπικές αυξήσεις τιμών.

Σταδιακή αύξηση παρατηρείται και στην απασχόληση από το 2003-2007 η οποία από 58,7% το 2003 ανήλθε το 2007 σε 61,4%.

Γράφημα 5: Ποσοστό απασχόλησης για την περίοδο 2003-2007

ΠΗΓΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Σε ότι αφορά τις προοπτικές για το 2008 και το 2009 για την ελληνική οικονομία, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η οικονομική ανάπτυξη προβλέπεται να σημειώσει μια επιβράδυνση με την αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος να κυμαίνεται κάτω από το 3,5%. Συνεπώς, εκτιμάται ότι η οικονομική δραστηριότητα θα τροφοδοτηθεί σχεδόν αποκλειστικά από την εσωτερική ζήτηση και οι μεταβολές στην ανάπτυξη θα είναι οριακές σε σχέση με το 2007.

Τα πιο πρόσφατα στοιχεία για τα μακροοικονομικά μεγέθη υποδηλώνουν ότι η άνοδος του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος συνεχίζεται αλλά με επιβραδυνόμενο ρυθμό, ενώ η αβεβαιότητα λόγω της αναταραχής στις χρηματοπιστωτικές αγορές παραμένει υψηλή.

Οι αυξήσεις του ελάχιστου επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αλλά και η άνοδος των επιτοκίων της αγοράς χρήματος, επηρέασαν αυξητικά τα επιτόκια καταθέσεων και χορηγήσεων στην Ελλάδα αν και η αύξηση ήταν γενικά μικρότερη από ότι στη ζώνη του ευρώ ως σύνολο.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα δεδομένα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει διατηρήσει τα επιτόκια αμετάβλητα από τον Ιούνιο του 2007. Στην τελευταία του συνεδρίαση στις 10 Απριλίου 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας επιβεβαίωσε

ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση των πιο πρόσφατων στοιχείων, επικρατούν κίνδυνοι για τη σταθερότητα των τιμών μεσοπρόθεσμα.

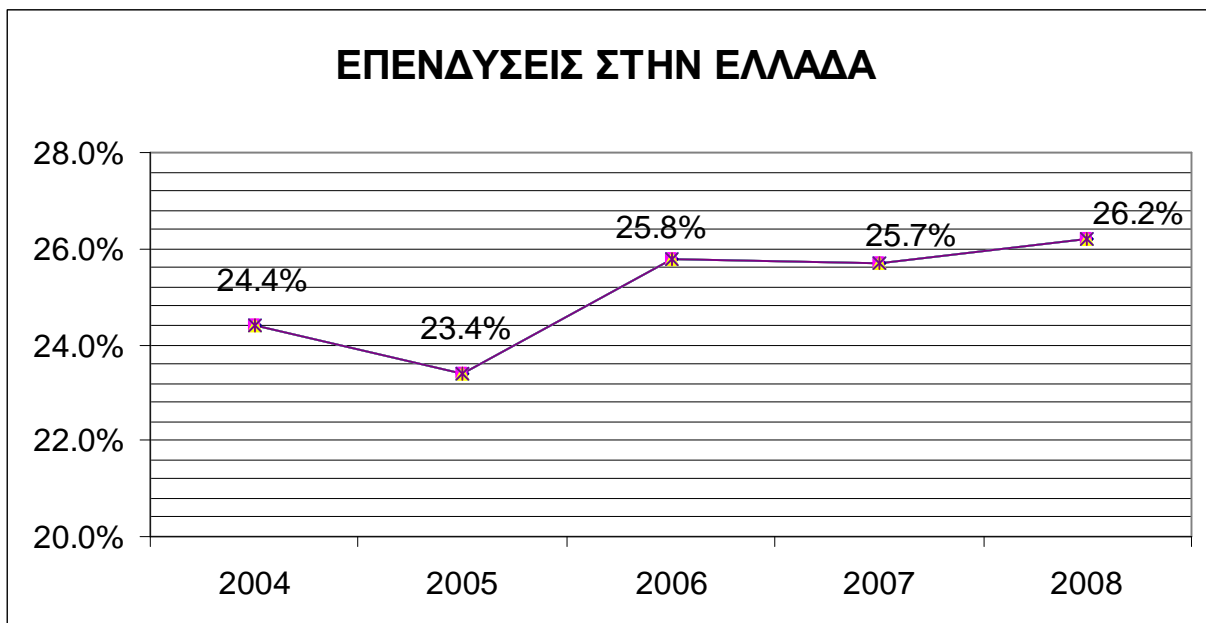
Καθώς η σταθερότητα των τιμών είναι η κύρια επιδίωξη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σύμφωνα με την εντολή που έχει, το Διοικητικό Συμβούλιο έκρινε ότι αποτελεί ύψιστη προτεραιότητά του η σταθεροποίηση των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προσδοκιών για τον πληθωρισμό και για το λόγο αυτό διατήρησε αμετάβλητα τα επιτόκια. Έτσι το ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης παραμένει στο 4%.

Για τον ρυθμό ανάπτυξης λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, ότι το 2008 οι συνθήκες χρηματοδότησης, παρά την αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μέχρι σήμερα και την αναταραχή στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές, θα εξακολουθήσουν να στηρίζουν την ανάπτυξη, ενώ η κατεύθυνση της δημοσιονομικής πολιτικής θα είναι περιοριστική.

Η άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης αναμένεται να επιβραδυνθεί ελαφρά, αλλά θα εξακολουθήσει να είναι βασικός προωθητικός παράγοντας της εγχώριας ζήτησης.

Ο ρυθμός αύξησης των συνολικών ακαθάριστων επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου θα επιταχυνθεί το 2008, για λόγους όπως η υγιή θέση και η ικανοποιητική κατάσταση στη ρευστότητα των επιχειρήσεων, η ισχυρή εταιρική κερδοφορία το έτος 2007, οι ροές κεφαλαίων από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα επενδυτικά προγράμματα σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αντανakλώντας την προβλεπόμενη εξέλιξη των επιχειρηματικών επενδύσεων.

Γράφημα 6: Ποσοστό επενδύσεων στην Ελλάδα για την περίοδο 2004-2008

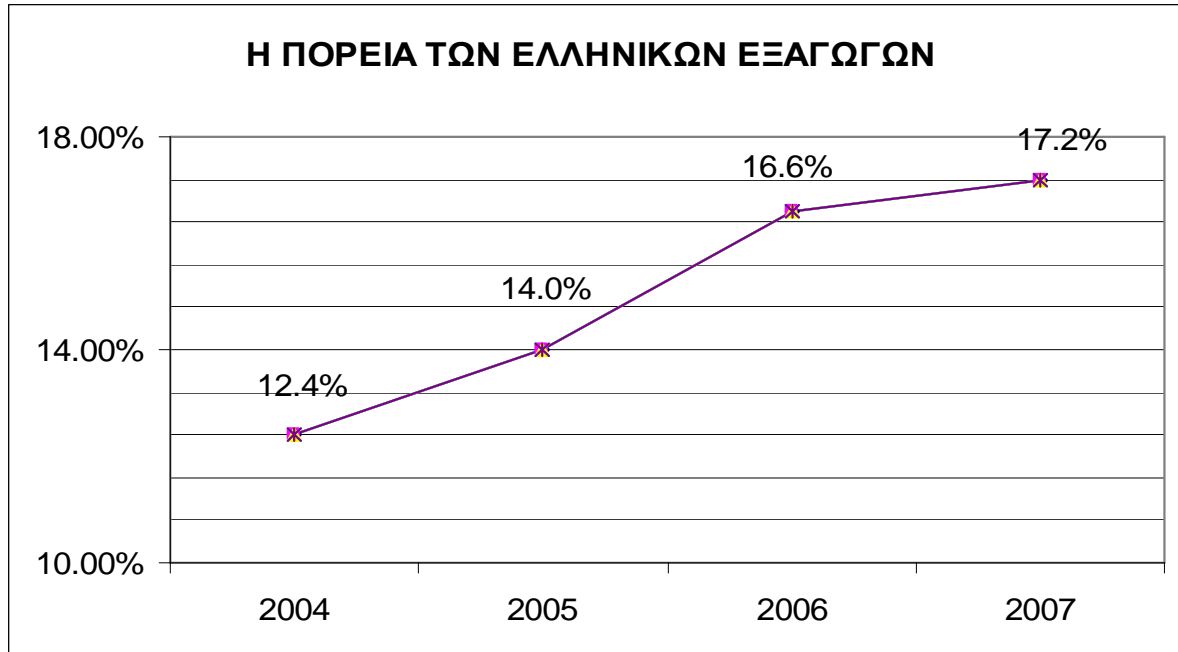
ΠΗΓΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Σχετικά με τις εισαγωγές αναμένεται μία σταδιακή μείωση με ρυθμούς ανάλογους με της εσωτερικής ζήτησης, ενώ διαφορές με βασικούς εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας που αφορούν ζητήματα όπως το κόστος εργασίας θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα και ως άμεση συνέπεια τις σχετικά μειωμένες επιδόσεις στις εξαγωγές.

Οι εξαγωγές ωστόσο, όπως επισημαίνει η Επιτροπή θα συνεχιστούν με τον ίδιο ικανοποιητικό ρυθμό, λαμβάνοντας υπόψη το δυναμικό χαρακτήρα των μεταφορών. Την περίοδο 2004 – 2007, οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 42% σε τρέχουσες τιμές (κατά

€4,8δισ.) φθάνοντας το 2007 τα €17,2 δισ. Αναμένεται ότι η συμβολή τους στην αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος θα παραμείνει αρνητική. Το δεύτερο τρίμηνο του 2008 οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 12,1%.

Γράφημα 7: Η πορεία των ελληνικών εξαγωγών για την περίοδο 2004-2007

ΠΗΓΗ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Το κύριο λοιπόν συμπέρασμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ότι γενικά η ευρωπαϊκή οικονομία παρουσιάζει μία κάμψη. Αυτή η κάμψη εκτιμάται ότι οφείλεται στην συνεχιζόμενη αναταραχή των χρηματοπιστωτικών αγορών, στην επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στις Ηνωμένες Πολιτείες και στις εκτινάξεις των τιμών των βασικών εμπορευμάτων, παράγοντες οι οποίοι συμπαρασύρουν όλη την παγκόσμια οικονομία.

Σύμφωνα με μελέτη στοιχείων του διεθνούς εμπορίου, η ελληνική οικονομία είναι ιδιαίτερα εσωστρεφής και λιγότερη ανταγωνιστική σε σχέση με τις οικονομίες άλλων αναπτυγμένων χωρών.

Τα μέτρα που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση του εξωστρεφούς και ανταγωνιστικού χαρακτήρα της ελληνικής οικονομίας είναι η απελευθέρωση των αγορών, οι ιδιωτικοποιήσεις και η αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του δημόσιου τομέα.

Η ελληνική οικονομία διαθέτει σημαντικά πλεονεκτήματα στον τομέα των υπηρεσιών, κυρίως στον τουρισμό και τη ναυτιλία. Αν σε αυτούς τους τομείς συνυπολογιστεί η σπουδαιότητα και άλλων κλάδων όπως το εμπόριο, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι χερσαίες μεταφορές, η υγεία, η παιδεία και ο αθλητισμός, τότε η Ελλάδα εκτιμάται ότι θα λάβει ξεχωριστή, υψηλή θέση στο διεθνή καταμερισμό εργασίας στον τομέα των υπηρεσιών.

Η μακροχρόνια επιδείνωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, υποβαθμίζει τη μακροοικονομική θέση της χώρας και υποθηκεύει το επιχειρηματικό και κοινωνικό μέλλον της. Παράλληλα, ευθύνεται για το υψηλό έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου το οποίο επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες όπως οι διαρθρωτικές αδυναμίες, η ισοτιμία του ευρώ με τα άλλα νομίσματα.

Σύμφωνα με μελέτη του Κέντρου Επιχειρηματικής Έρευνας ως αιτίες για την χαμηλή θέση της χώρας στη διεθνή κλίμακα ανταγωνιστικότητας θεωρούνται:

- Η αύξηση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και του δημοσίου χρέους
- Η ταχύτερη αύξηση των μισθών, κυρίως του δημοσίου, συγκριτικά με τους ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας
- Η σημαντική αύξηση του δανεισμού προς τα νοικοκυριά
- Οι δυσκαμψίες της αγοράς εργασίας και ο αναποτελεσματικός και προβληματικός τρόπος λειτουργίας του δημόσιου τομέα, οι οποίοι λειτουργούν ως ανασταλτικοί παράγοντες στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων

Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας αντανακλάται μεταξύ όλων των άλλων στην εξέλιξη των μεγεθών της εγχώριας αγοράς εργασίας.

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας του 2007, η ελληνική οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται με ρυθμούς ανώτερους του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Παρά την θετική αυτή εξέλιξη όμως τα στοιχεία γύρω από την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας υποδεικνύουν την ανάγκη έντασης των μεταρρυθμιστικών πολιτικών καθώς και πολλές άλλες χώρες καταγράφουν κέρδη προχωρώντας σε αλλαγές με ρυθμούς ταχύτερους από την Ελλάδα.

Για μια πιο αποτελεσματική προώθηση του ανταγωνιστικού χαρακτήρα της ελληνικής οικονομίας είναι απαραίτητη η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης δέσμης δράσεων και ενεργειών με απαραίτητη την αύξηση των πραγματικών αποδοχών στη βάση της βελτίωσης της παραγωγικότητας της εργασίας μετά την πραγματοποίηση μεγάλων επιχειρηματικών επενδύσεων καθώς και η αποφασιστικότερη προσαρμογή των εθνικών οικονομικών πολιτικών.

«Κάποιοι βασικοί παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, είναι η μακροοικονομική σταθερότητα, η αποτελεσματικότητα των θεσμών καθώς και η εύρυθμη λειτουργία των φορέων που έχουν επιφορτιστεί για την τήρησή τους, η συνεχής δημιουργία τεχνολογικών καινοτομιών, η ποιότητα του μακροοικονομικού περιβάλλοντος, η αποτελεσματικότητα των μεθόδων παραγωγής και διοίκησης καθώς και η στρατηγική ανάπτυξης που ακολουθούν οι επιχειρήσεις.

Οι παράγοντες του οικονομικού περιβάλλοντος που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας είναι το ωριαίο κόστος εργασίας, το κόστος τοπικών κλίσεων, η τιμή ρεύματος για βιομηχανική χρήση, η τιμή πετρελαίου κίνησης, η τιμή αμόλυβδης βενζίνης κίνησης, ο δείκτης τιμών ενέργειας, τα συνολικά έσοδα από φόρους, η φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων, η δημόσια ακαθάριστη επένδυση πάγιου κεφαλαίου, οι δημόσιες δαπάνες, το δημόσιο χρέος, οι ιδιωτικές ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου, ο πληθωρισμός, η μεταβλητότητα πληθωρισμού, το ποσοστό ανεργίας, η προσωρινή απασχόληση καθώς και η αυτοαπασχόληση ως ποσοστό του συνολικού εργατικού δυναμικού.

Οι ελληνικές επιδόσεις σε τομείς της ανταγωνιστικότητας όπως η ανάπτυξη, η γενική μακροοικονομική σταθερότητα, η δημοσιονομική πολιτική, η αποτελεσματικότητα των χρηματαγορών και των κεφαλαιαγορών, η ελευθερία στην κίνηση κεφαλαίων και εμπορευμάτων, η ασφάλεια, ο τουρισμός και γενικότερες εξαγωγές υπηρεσιών είναι ικανοποιητικές.

Αντίθετα, σε ζητήματα όπως η έρευνα και η τεχνολογία, τόσο στον επιχειρηματικό όσο και στο δημόσιο χώρο, της εκπαίδευσης, της γραφειοκρατίας και της γενικότερης αξιοπιστίας του δημόσιου τομέα καθώς και της ποιότητας και προστασίας του περιβάλλοντος, απαιτούνται γρήγορα και ολοκληρωμένα μεταρρυθμιστικά βήματα για να βελτιωθούν οι επιδόσεις της χώρας.

Μερικά από αυτά τα μεταρρυθμιστικά βήματα αποτελούν η μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να εξασφαλισθεί η βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος και η δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ των γενεών, αλλά και για να διασφαλιστεί η δημοσιονομική σταθερότητα μακροπρόθεσμα.

Επίσης η φορολογική μεταρρύθμιση ώστε να επιτευχθούν τέσσερις βασικοί στόχοι:

- *Πρώτον, να απλοποιηθούν και να καταστούν διαφανέστερες οι φορολογικές διατάξεις, περιορίζοντας την γραφειοκρατία και ενισχύοντας την ίση μεταχείριση, ώστε να εξασφαλισθεί το αίσθημα της κοινωνικής ευθύνης των φορολογουμένων*
- *Δεύτερον, να ενθαρρυνθεί η απασχόληση και η επιχειρηματικότητα, τονώνοντας την ζήτηση και την προσφορά εργασίας και διευκολύνοντας την ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων, ώστε να στηρίζει την ταχύτερη άνοδο του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας*
- *Τρίτον, περιορισμός της φοροδιαφυγής για την βελτίωση της δημοσιονομικής θέσης και την μείωση του δημόσιου χρέους, χωρίς επιβολή πρόσθετων φορολογικών επιβαρύνσεων και δημιουργώντας περιθώρια για αποτελεσματικότερη διαχείριση των κρατικών μηχανών.*

Εκτός όμως από την κοινωνική ασφάλιση και την φορολογική μεταρρύθμιση, είναι αναγκαίο να επιταχυνθούν και προς άλλους τομείς οι μεταρρυθμίσεις, όπως εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς εργασίας, την ενίσχυση του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων και στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας του τραπεζικού συστήματος.» (http://www.ekt.gr/content/display?ses_mode=rnd&ses_lang-el&prnbr=73675)

Τα θετικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας εντοπίζονται στα ακόλουθα σημεία τα οποία είναι η ώθηση της ιδιωτικής κατανάλωσης ως αποτέλεσμα των υψηλών μισθολογικών αυξήσεων και της μείωσης των φόρων σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος δανεισμού, η ικανοποιητική πορεία υλοποίησης των προγραμμάτων ιδιωτικοποίησης, η βελτίωση της κατάστασης στην αγορά εργασίας καθώς η ανεργία συνεχίζει να διατηρεί μια πτωτική πορεία λόγω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα. Παρόλο αυτά τα ποσοστά απασχόλησης, και μακροπρόθεσμης ανεργίας παραμένουν ιδιαίτερα υψηλά, ενώ η πρόοδος στην αντιμετώπιση της ανεργίας των γυναικών είναι ιδιαίτερα μικρή και περιορισμένη.

Αντίθετα, τα αρνητικά σημεία της ελληνικής οικονομίας είναι αρχικά ότι η ελληνική οικονομία δεν σημείωσε σημαντική πρόοδο αναφορικά με την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κυριότερων διαρθρωτικών προβλημάτων που είναι η έλλειψη ανταγωνιστικότητας σε διεθνές επίπεδο και η ύπαρξη δημοσιονομικών ανισορροπιών.

Ακόμα, η Ελλάδα κατέχει τη δεύτερη χειρότερη επίδοση στον τομέα της ανταγωνιστικότητας, εξαιτίας των περιορισμένων επενδύσεων στην έρευνα και την τεχνολογία αλλά και της περιορισμένης αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος. Επίσης, το μεγάλο έλλειμμα ανταγωνιστικότητας που παρατηρείται στην Ελλάδα οφείλεται στον περιορισμένο ανταγωνισμό σε ορισμένους τομείς της βιομηχανίας καθώς και στην απουσία επιχειρηματικού δυναμισμού, ο οποίος με τη σειρά του παρεμποδίζεται από την υψηλή γραφειοκρατία.

Συνολικά οι κίνδυνοι φαίνονται πιο ισορροπημένοι σε σχέση με τις προβλέψεις το φθινόπωρο του 2007. Ωστόσο το ισοζύγιο των κινδύνων για τις αναπτυξιακές προοπτικές εξακολουθεί να είναι αρνητικό, ιδίως για το 2009, ενώ ελαφρά υψηλότεροι φαίνονται οι κίνδυνοι για τον πληθωρισμό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΕΡΕΥΝΑ

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται πληροφορίες τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων συλλέξαμε μέσα από δευτερογενή έρευνα, καθώς βασική πηγή πληροφοριών ήταν ιστοσελίδες του διαδικτύου. Ένα μικρό μέρος μόνο αυτών των πληροφοριών προήλθε ύστερα από ανάγνωση ενημερωτικού οδηγού που έχει εκδώσει το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο «Ενθαρρύνουμε την Επιχειρηματικότητα - Ενισχύουμε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις» καθώς και πτυχιακών εργασιών που αφορούσαν μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.1 ΜΜΕ: Η ΡΑΧΟΚΟΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μέχρι και τα τέλη του 1970 ως βασικό συστατικό για την επιτυχία μιας επιχείρησης θεωρούνταν το μέγεθος της. Το μέγεθος και οι οικονομίες κλίμακας θεωρούνταν καθοριστικά στοιχεία για την ανταγωνιστικότητα και την επιβίωση μιας επιχείρησης, προβλέποντας έτσι την επικράτηση των μεγάλων επιχειρήσεων και την εξαφάνιση των μικρομεσαίων.

Με βάση κάποια εμπειρικά στοιχεία που έχουν προκύψει διεθνώς προκύπτει ότι τα οικονομικά αποτελέσματα δεν συμβαδίζουν με το μέγεθος της επιχείρησης. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δείχνουν να κατέχουν μεγάλο μερίδιο στην αγορά και να απασχολούν το περισσότερο εργατικό δυναμικό.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλες τις χώρες του κόσμου είναι συστατικό στοιχείο της δομής των εθνικών οικονομιών και κοινωνιών. Συμβάλλουν αποτελεσματικά στην οικονομική ανάπτυξη, στην παραγωγή, την απασχόληση καθώς επίσης και στην αποκέντρωση και την κοινωνική συνοχή και οφείλουν να αξιοποιήσουν όλες τις ευκαιρίες που παρουσιάζει η νέα οικονομική τάξη πραγμάτων. Είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας.

Είναι βασική πηγή δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και χώρος ανάπτυξης επιχειρηματικών ιδεών. Οι προσπάθειες της Ευρώπης σχετικά με την εισαγωγή της νέας οικονομίας θα επιτύχουν μόνο αν οι μικρές επιχειρήσεις προωθηθούν στην κορυφή της ημερήσιας διάταξης.

Οι μικρές επιχειρήσεις είναι οι πλέον ευαίσθητες από όλες τις επιχειρήσεις στις μεταβολές του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Είναι οι πρώτες που θα υποφέρουν αν επιβαρυνθούν με υπερβολική γραφειοκρατία. Και είναι οι πρώτες που θα ευδοκιμήσουν αν υπάρξουν πρωτοβουλίες για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την επιβράβευση της επιτυχίας.

Οι μικρές επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούνται ως κινητήριοι μοχλοί της καινοτομίας, της απασχόλησης καθώς και της κοινωνικής και τοπικής ολοκλήρωσης στην Ευρώπη. Θα πρέπει συνεπώς να δημιουργηθεί το βέλτιστο περιβάλλον για τις μικρές επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οφείλουν να επεκταθούν σε νέους τομείς και αγορές, να παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές και να εκπαιδεύουν το ανθρώπινο δυναμικό τους.

Στην Ευρώπη υπάρχουν 25 εκ. μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που ισοδυναμούν με το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων και απασχολούν 75 εκ. άτομα. Το κυρίαρχο μέγεθος επιχείρησης που επικρατεί είναι πολύ μικρές. Τα στοιχεία παρατίθενται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

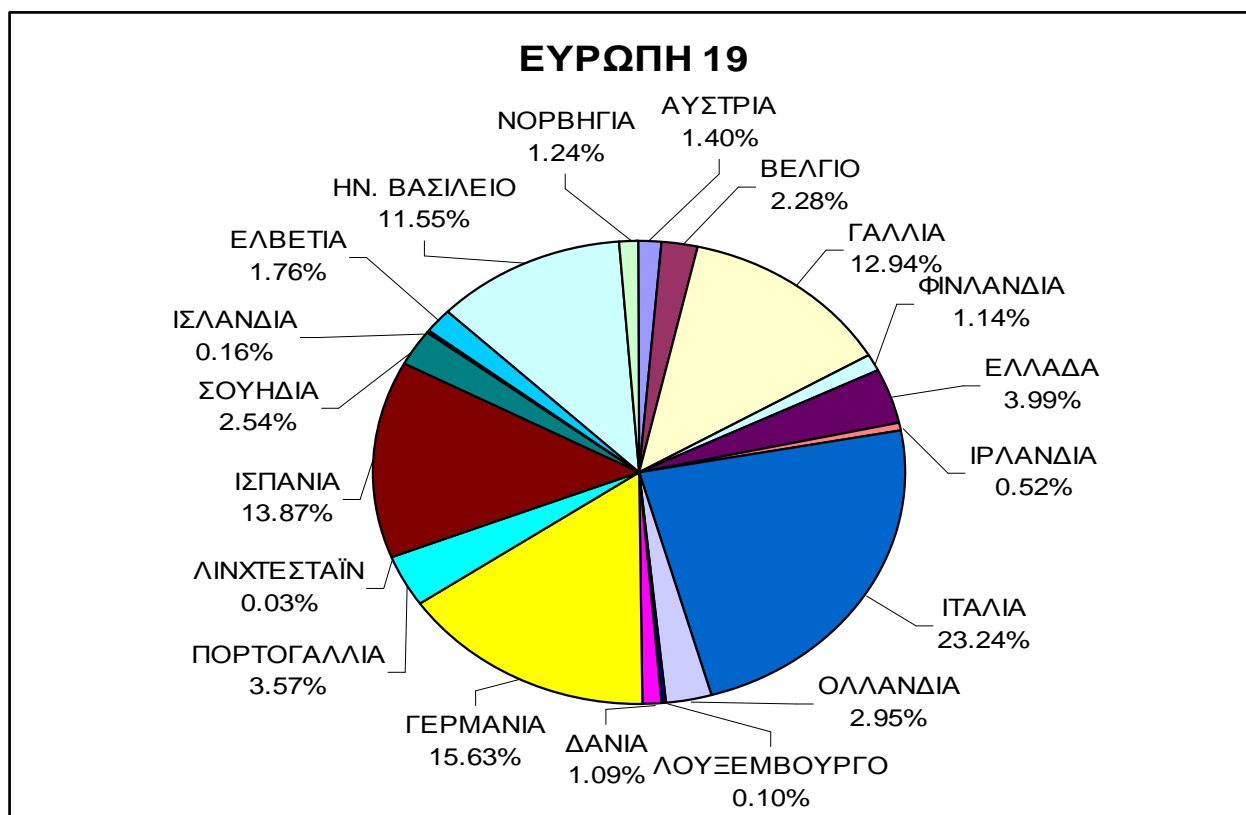
Πίνακας 1: Βασικά στοιχεία μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 19 κρατών-μελών

ΧΩΡΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΜΜΕ
ΑΥΣΤΡΙΑ	270	11	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΒΕΛΓΙΟ	440	7	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΔΑΝΙΑ	210	10	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	220	7	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΓΑΛΛΙΑ	2.500	8	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.020	10	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΕΛΛΑΔΑ	770	2	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	100	10	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΙΤΑΛΙΑ	4.490	4	ΜΙΚΡΕΣ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	20	9	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	570	12	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	690	5	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ

ΧΩΡΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΜΜΕ
ΙΣΠΑΝΙΑ	2.680	6	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΣΟΥΗΔΙΑ	490	7	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2.230	11	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	30	4	ΜΕΓΑΛΕΣ
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	240	7	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΛΙΝΧΤΕΣΤΑΙΝ	4	6	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ
ΕΛΒΕΤΙΑ	340	8	ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ	191314	8	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ

ΠΗΓΗ: <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

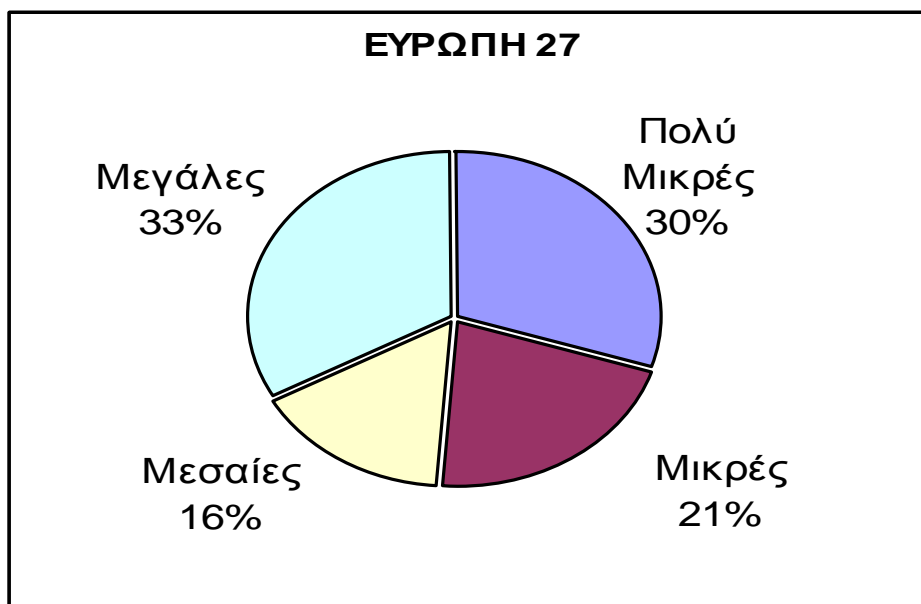
Γράφημα 8: Ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 19 κρατών-μελών

ΠΗΓΗ: <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

Σχετικά με την Ευρώπη των 27 κρατών-μελών όπως αποτελείται σήμερα το ποσοστό πολύ μικρών, μικρών, μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων συνολικά για όλες τις χώρες παρουσιάζεται παρακάτω:

Γράφημα 9: Ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 27 κρατών-μελών

ΠΗΓΗ: Observatory of European SMEs, Flash No 196. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2006

Στην Ελλάδα, η σημασία τους είναι το ίδιο μεγάλη. Η Ελλάδα είναι η χώρα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς το 99,8% των επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερο από εκατό υπαλλήλους.

Η χωρική κατανομή των ελληνικών επιχειρήσεων παρουσιάζει την υψηλότερη συγκέντρωση στα αστικά κέντρα. Το 35% του αριθμού των επιχειρήσεων είναι εγκατεστημένο στην Αττική, όπου και πραγματοποιείται το 67% του συνολικού τζίρου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αυτό συμβαδίζει και με την σχετικά υψηλότερη παραγωγικότητα των απασχολούμενων.

Πίνακας 2: Αριθμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ο τζίρος τους ανά περιφέρεια στην Ελλάδα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		ΤΖΙΡΟΣ (σε εκ. ευρώ)	
	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΣΥΝΟΛΟ	%
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	43.186	4,8%	6.662	2,7%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	156.265	17,5%	28.487	11%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	26.632	3%	2.530	1%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	54.160	6%	7.490,78	3%
ΗΠΕΙΡΟΥ	28.078	3,2%	3.435	1,3%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	27.882	3%	2.542	1%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	47.324	5,3%	6.088	2,5%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	41.997	4,7%	5.622	2,2%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	45.102	5%	5.923	2,5%
ΑΤΤΙΚΗΣ	314.231	35%	167.509	67%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	17.415	2%	1.997	0,8%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	38.215	4,3%	4.698	2%
ΚΡΗΤΗΣ	52.626	6%	8.277	3,3%
ΣΥΝΟΛΟ	893.389	100%	251.332	100%

ΠΗΓΗ: <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

Γράφημα 10: Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανά περιφέρεια στην Ελλάδα

ΠΗΓΗ: Γ.Γ.ΕΣΥΕ/ Μητρώο Επιχειρήσεων 2002

Όλες οι περιφέρειες, εκτός Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κεντρικής Μακεδονίας παρουσιάζουν μεγαλύτερη συγκέντρωση μικρομεσαίων επιχειρήσεων με ειδίκευση στον πρωτογενή τομέα. Ειδίκευση στον δευτερογενή τομέα παρουσιάζουν οι περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Αττικής, Στερεάς Ελλάδος και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ στον τριτογενή τομέα κυρίως Αττικής, και Νοτίου Αιγαίου.

Γι' αυτό το λόγο βρίσκονται στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καθώς αναγνωρίστηκαν οι δυνατότητες και η αποφασιστική τους συμβολή στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ελλάδας, ιδιαίτερα στη δημιουργία απασχόλησης και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Έχει διαπιστωθεί ότι στην Ελλάδα συνυπάρχουν δύο κατηγορίες επιχειρήσεων. Επιχειρήσεις που ανταποκρίθηκαν στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής και έχουν καταφέρει να αποτελούν το δυναμικότερο τμήμα της οικονομίας μας καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες δεν καταφέρνουν να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα και αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης. Η ταυτόχρονη ύπαρξη στην Ελλάδα σημαντικού αριθμού και των δύο αυτών κατηγοριών οφείλεται στο γεγονός ότι η ελληνική αγορά είναι μικρή και σχετικά προστατευμένη, με αποτέλεσμα η λεγόμενη δημιουργική καταστροφή να συντελείτε με πιο αργούς ρυθμούς ή σε ορισμένες περιπτώσεις, να μην συντελείτε καθόλου. Στο πλαίσιο όμως της πλήρους λειτουργίας της χώρας μας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση πολλά από τα προστατευτικά αναχώματα για αρκετούς κλάδους καταργήθηκαν ή θα καταργηθούν σύντομα.

«Η σημασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις σύγχρονες οικονομίες τονίστηκε έντονα τα τελευταία χρόνια για μια σειρά λόγους (εξειλίξεις στην τεχνολογία, κυριαρχία των υπηρεσιών στην οικονομία). Έτσι, στην Ευρωπαϊκή Ένωση έγιναν σημαντικές προσπάθειες για την προώθησή τους. Παρατηρήθηκε ωστόσο ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν σημαντικότερη θέση στις μικρότερες και λιγότερες ανεπτυγμένες οικονομίες. Με την ανάπτυξη της οικονομίας και τις μεταβολές στην τεχνολογία και τη λειτουργία των αγορών συντελείται μια δημιουργική καταστροφή. Το φαινόμενο λειτουργεί ως εξής: ο μεγάλος

αρχικά αριθμός μικρών εταιριών σταδιακά μειώνεται καθώς οι εταιρείες συγχωνεύονται σε μεγαλύτερα σχήματα ή εκλείπουν, λόγω έλλειψης ζήτησης των προϊόντων τους ή αδυναμία τους να είναι αποτελεσματικές. Στην συνέχεια και όσο τα χαρακτηριστικά της νέας εποχής γίνονται περισσότερο κατανοητά, δημιουργείται χώρος ανάπτυξης νέων ευέλικτων οργανισμών, οι οποίοι και τα αξιοποιούν. Ως αποτέλεσμα, ο αριθμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αυξάνεται και πάλι σταδιακά.»

(http://62.103.39.56:8080/ketakemak_images/IKRISIMOTITADIAMORFOSISSTRATIGIKISGIATISELLINIKESMIKRESKAIMESAIESEPICHEIRISEIS_F12005.doc)

Είναι λοιπόν απαραίτητο στις ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις να προσπαθούν να αναλύουν το ανταγωνιστικό περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται και επίσης να καθορίζουν και την δική τους θέση μέσα σε αυτό. Η διαμόρφωση στρατηγικής που για πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις φαντάζει ενδεχομένως ως πολυτέλεια, πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα καθώς θα κρίνει την επιβίωση τους.

1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έχει διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος ορισμός για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αντίθετα ορίζεται από κάποιες βασικές παραμέτρους όπως είναι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, οι εφαρμοζόμενες πολιτικές, διάφοροι γεωγραφικοί παράμετροι και από τις διαστάσεις των αγορών οι οποίες επικρατούν σε κάθε χώρα.

«Έτσι στις ΗΠΑ, μικρομεσαία θεωρείται η επιχείρηση που απασχολεί λιγότερους από 500 εργαζόμενους, στην Ιαπωνία λιγότερους από 300, στη Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία λιγότερους από 200, και στην Αυστραλία λιγότερους από 50 εργαζόμενους.»
(<http://www.disabled.gr/lib/?p=8085>)

«Η προϋπόθεση για να αναγνωριστεί ως μικρομεσαία μία επιχείρηση είναι να τηρεί τα όρια αναφορικά με τον αριθμό του προσωπικού και, είτε τα όρια του συνόλου του ισολογισμού, είτε εκείνα του κύκλου εργασιών.

- *Οι μεσαίες επιχειρήσεις διαθέτουν προσωπικό μεταξύ 50 και 249 ατόμων. Το όριο του κύκλου εργασιών θα αυξηθεί σε 50 εκ. ευρώ και εκείνο του συνόλου του ισολογισμού σε 43 εκ. ευρώ.*
- *Οι μικρές επιχειρήσεις διαθέτουν προσωπικό μεταξύ 10 και 49 ατόμων. Το όριο του κύκλου εργασιών και του συνόλου του ισολογισμού θα αυξηθούν στα 10 εκ. ευρώ.*
- *Οι πολύ μικρές διαθέτουν προσωπικό μικρότερο των 10 ατόμων. Θα εισαχθεί ένα όριο 2 εκ. ευρώ για τον κύκλο εργασιών και για το σύνολο του ισολογισμού.*

Πίνακας 3: Χαρακτηριστικά μικρομεσαίων επιχειρήσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ	<10	< 2.000.000 €	<2.000.000 €
ΜΙΚΡΕΣ	<50	<10.000.000 €	<10.000.000 €
ΜΕΣΑΙΕΣ	<250	<50.000.000 €	<43.000.000 €

ΠΗΓΗ: <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>

Όσον αφορά τον υπολογισμό των ορίων του κύκλου εργασιών, ξεχωρίζουμε:

- *Την αυτόνομη επιχείρηση με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και τον αριθμό του προσωπικού που βασίζονται αποκλειστικά στους λογαριασμούς της εν λόγω επιχείρησης.*
- *Την επιχείρηση η οποία διαθέτει συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, της οποίας τα όρια του κύκλου εργασιών είναι το αποτέλεσμα της άθροισης των δεδομένων της επιχείρησης και των δεδομένων των συνεργαζόμενων εταιρειών.*
- *Την επιχείρηση που συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις και που προστίθεται στα δεδομένα της το 100% των δεδομένων των επιχειρήσεων με τις οποίες αυτή συνδέεται.*

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ως μικρομεσαία επιχείρηση ορίζεται εκείνη η επιχείρηση που απασχολεί μέχρι 250 άτομα κατά ανώτατο όριο και:

- *είτε έχει ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 40 εκ. ευρώ*
- *είτε έχει σύνολο ισολογισμού που δεν υπερβαίνει τα 27 εκ. ευρώ»*

(http://www.keta.gr/docs/oris_mme.doc)

Ο ορισμός αυτός εφαρμόζεται στα διάφορα Προγράμματα που ανακοινώνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ώστε το κάθε κράτος-μέλος να κάνει σωστή εφαρμογή των προγραμμάτων. Ωστόσο οι χώρες-μέλη καθώς και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι υποχρεωμένες να εφαρμόσουν τον ορισμό αυτό απλά τους συστήνεται για τα προγράμματα τους.

Σκοπός του ενιαίου ορισμού είναι η διαφύλαξη των πραγματικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν τα παραπάνω χαρακτηριστικά όσο αναφορά την συμμετοχή τους σε εθνικούς μηχανισμούς και σε κοινοτικά προγράμματα υποστήριξης τους που ανακοινώνονται κατά καιρούς.

Σχετικά με την νομική αξία του νόμου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απευθύνεται στα κράτη μέλη, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, ζητώντας τους να εφαρμόσουν κοινό ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Εντούτοις, τα κράτη και τα δύο χρηματοοικονομικά ιδρύματα δεν υποχρεούνται να συμμορφώνονται με αυτά. Η συμμόρφωση προς τον ορισμό αυτόν είναι αντίθετα υποχρεωτική, στα θέματα κρατικών ενισχύσεων, για να μπορούν να επωφελούνται μιας καλύτερης μεταχείρισης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις, όταν μία τέτοια μεταχείριση είναι επιτρεπτή από τους κοινοτικούς κανονισμούς.

1.3 ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στο σημερινό εξαιρετικά ανταγωνιστικό περιβάλλον είναι αρκετά δύσκολο να προβλεφθεί με ακρίβεια το μέλλον των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η επιβίωση τους δεν είναι εύκολη υπόθεση στις ανταγωνιστικές συνθήκες της παγκόσμιας αγοράς. Απαιτούνται συνεχής εκσυγχρονισμός στην παραγωγή και τη διαχείριση, καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, νέες τεχνολογίες, δυναμικές συνεργασίες και ανταγωνιστικές ιδέες, συνθήκες στις οποίες δύσκολα μπορούν να ανταποκριθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες, σε αντίθεση με τις μεγάλες επιχειρήσεις, δεν διαθέτουν ούτε εξειδικευμένα τμήματα για την τεχνολογική ανάπτυξη, ούτε πρόσβαση σε σχετική πληροφόρηση και χρηματοδότηση.

Αυτό που λείπει από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, περισσότερο και από τα αναγκαία κεφάλαια είναι ο χρόνος. Χρόνος για να μπορέσουν να αναδιαρθρωθούν προς νέες κατευθύνσεις δραστηριότητας και υιοθέτησης νέων παραγωγικών μεθοδολογιών.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην χώρα μας οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από αντίστοιχες στην Ευρώπη και κυρίως από τις γείτονες χώρες.

Για να αντιμετωπίσουν λοιπόν οι μικρομεσαίοι και μικροί επιχειρηματίες τα αυξανόμενα προβλήματα και να εφεύρουν λύσεις στα καθημερινά τους αδιέξοδα, θα πρέπει πρώτα να διαπιστώσουν την προέλευση αυτών των προβλημάτων για να βρουν τα κατάλληλα αντίδοτα ίασης.

Αποστολή της Πολιτείας, λοιπόν, είναι να στηρίξει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη νέα οικονομία. Τα τελευταία χρόνια έχουν υλοποιηθεί σημαντικές πρωτοβουλίες, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, σχετικά με χρηματοδοτικές ενισχύσεις, πανευρωπαϊκά δίκτυα συνεργασίας, «συνταγές επιτυχίας» για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κλπ. Οι πολιτικές αυτές και τα προγράμματα αναμένεται να αναβαθμίσουν το ρόλο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη.

Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε διεθνείς οργανισμούς και συναντήσεις με στόχο την προώθηση του διαλόγου και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την πολιτική για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μάλιστα, το Σεπτέμβριο του 2006, η Ελλάδα οργάνωσε την 6^η Ευρωμεσογειακή Διπλωματική Διάσκεψη για τη Βιομηχανία και συνδιοργάνωσε με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου το Παγκόσμιο Συνέδριο με θέμα την «Άρση των Εμποδίων για την Πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις παγκόσμιες αγορές».

Είναι πολλά τα προβλήματα που εμφανίζονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δεν τους επιτρέπουν να γίνουν ανταγωνιστικές. Αφορούν κυρίως την λειτουργία και οργάνωσή τους:

- Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα είναι η μείωση του αγοραστικού κοινού το οποίο υπολογίζεται σε 38% για επιχειρήσεις από 1 έως 9 απασχολούμενους και σε 30% για επιχειρήσεις από 10-249 απασχολούμενους σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα που απασχολούν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Ένα επίσης σημαντικό πρόβλημα τόσο για τις χώρες όσο και για τις επιχειρήσεις είναι το ανθρώπινο κεφάλαιο σε σχέση με την αποδοτικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις προβληματίζονται πολύ για την έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και αποτελεί και το δεύτερο σημαντικότερο πρόβλημα όπως φαίνεται και παρακάτω
- Ένας άλλος επίσης σοβαρός παράγων είναι η έλλειψη υποδομών οργάνωσης με ότι άλλο συνεπάγεται σαν αποτέλεσμα, όπως σωστή διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, έλλειψη στόχων, μη εφαρμογή προγραμματισμένων ενεργειών αλλά αντιθέτως παρορμητικών και επιπόλαιων αποφάσεων ανάλογα με τα λαμβανόμενα ερεθίσματα ρουτίνας.

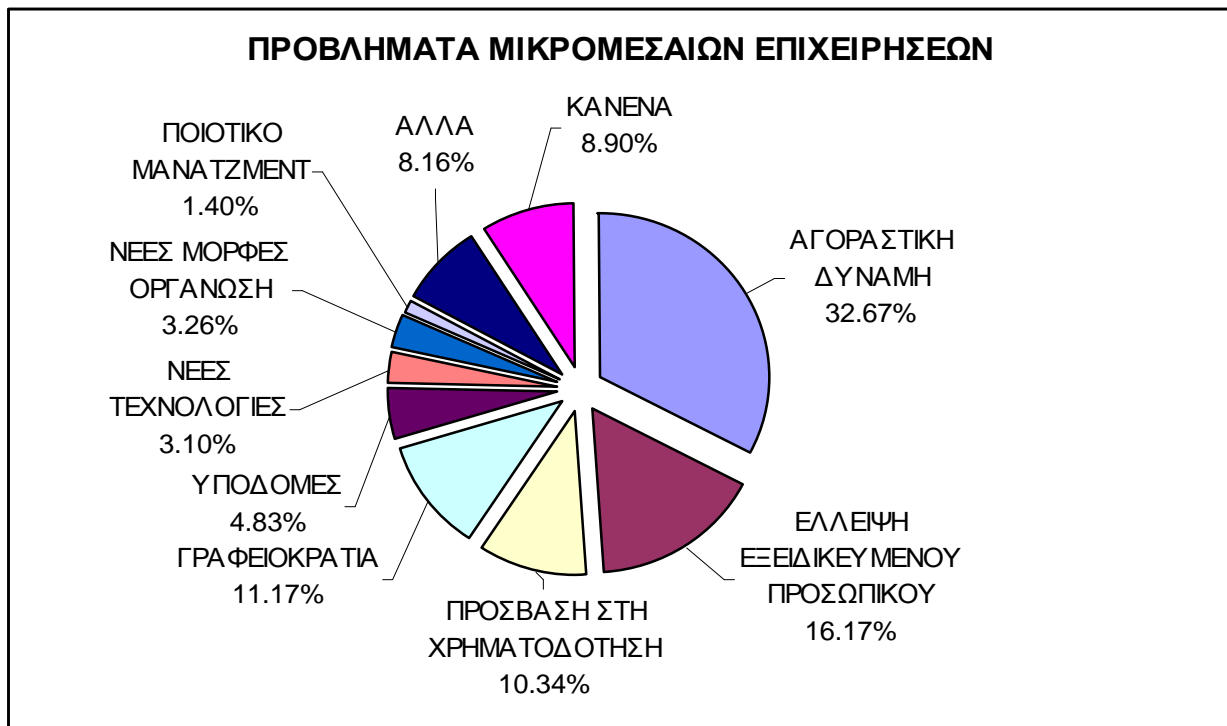
- Αποτελεί πράγματι αδιέξοδο η μη δυνατή πρόσβαση στην χρηματοδότηση αλλά και η ενθάρρυνση σε ένα τραπεζικό δανεισμό λόγω πρακτικής αδυναμίας οργάνωσης και ελέγχου των χρηματοοικονομικών τους, αποτέλεσμα και αυτό των ασταθών δομών οργάνωσης που διαθέτουν.
- Τα μικρά κεφάλαια με τα οποία κινούνται οι μικρές επιχειρήσεις δημιουργούν πλήρη αδυναμία στην εφαρμογή των νέων τεχνολογικών και πληροφοριακών συστημάτων, γεγονός που αποτελεί αδιέξοδο στην όποια ανάπτυξη και εξέλιξη επιθυμούν.
- Η συντηρούμενη γραφειοκρατία της κρατικής μηχανής, το ασταθές φορολογικό σύστημα, η έλλειψη πληροφόρησης των ταχύτατων αλλαγών που διαδέχονται οι νομοθετικές ρυθμίσεις χωρίς οι νέες να καταργούν πολλές φορές τις παλαιότερες, γεγονός που δημιουργεί αδυναμία και έλλειψη ερμηνευτικής ικανότητας από τις ίδιες τις υπηρεσίες, έχει σαν φυσικό επακόλουθο να δημιουργούνται εμπόδια στην φορολογική συμμόρφωση των μικρομεσαίων.
- Επίσης αποτελεί καθημερινό αγώνα επιβίωσης η προσπάθεια εφεύρεσης πυροσβεστικών λύσεων στα οποία αδιέξοδα εμφανίζονται, λόγω της άγνοιας των ιδιοκτητών επιχειρηματιών σε θέματα ποιοτικού μανάτζμεντ και της απουσίας εξειδικευμένου και εκπαιδευμένου προσωπικού.
- Τέλος οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις φοβούνται τα ευέλικτα ωράρια και συνεχίζουν να συντηρούν ξεπερασμένες δομές που καταλήγουν στην κακή διαχείριση του χρόνου των εργαζομένων με αποτέλεσμα να δημιουργείται αδιαφορία στην παραγωγικότητά τους. Ο καθένας που διοικεί προσωπικό οφείλει να αναγνωρίσει ότι ο κάθε εργαζόμενος έχει αναμφίβολα το δικαίωμα να διαχειρίζεται ελεύθερα τον χρόνο του και να συνδυάζει και άλλα πράγματα στην προσωπική του ζωή παράλληλα με την δουλειά του. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να φτάσουμε στο άλλο άκρο και να καταλήγουμε στην μείωση της παραγωγικότητας και στην πλήρη αδιαφορία για την ευημερία της επιχείρησης επειδή δεν μας ανήκει η επιχείρηση. Ο εργαζόμενος θα πρέπει να κατανοήσει πλήρως ότι αποτελεί αναπόσπαστο κρίκο της επιχείρησης και συντελεί στην συντήρηση, την ανάπτυξη και την μακροζωία της.

Πίνακας 4: Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθος τους

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ			ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΠΟ 0-9	ΑΠΟ 10-49	ΑΠΟ 50-249	
ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ	38%	30%	30%	32,67
ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	13%	14,5%	21%	16,17
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	9,7%	13,8%	7,5%	10,34
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ	9%	13%	11,5%	11,17
ΥΠΟΔΟΜΕΣ	4%	5%	5,5%	4,83
ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	3,2%	2,1%	4%	3,1
ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	2%	4%	3,8%	3,26
ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ	1,2%	1%	2%	1,4
ΑΛΛΑ	8,2%	7%	9,3%	8,16
ΚΑΝΕΝΑ	11,7%	9,6%	5,4%	8,9

ΠΗΓΗ: Observatory of European SME's, SMEs in Europe 2003, Vol.7, 2003

Γράφημα 11: Προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα

ΠΗΓΗ: *Observatory of European SME's, SMEs in Europe 2003, Vol.7, 2003*

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι τα σημαντικότερα προβλήματα εστιάζονται στην μείωση της αγοραστικής δύναμης του κοινού, στην έλλειψη εξειδικευμένης εργασίας, στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση και στη γραφειοκρατία. Παρόλα αυτά όμως αξιολογούνται διαφορετικά ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης.

Σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο, σύμφωνα με αναφορά και στατιστικά στοιχεία που παρατίθενται, μπορεί κανείς να καταλήξει στο γενικό συμπέρασμα ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις γνωρίζουν και σε γενικές γραμμές είναι πεπεισμένες για τα πλεονεκτήματα του ηλεκτρονικού εμπορίου, αλλά αποτυπώνονται συγκεκριμένα προβλήματα και αρνητικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου. Συγκεκριμένα, αυτοί οι παράγοντες είναι:

- Έλλειψη ενημέρωσης για τα ρίσκα και τα οφέλη που προσφέρει το η-επιχειρείν: Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν διαθέτουν το χρόνο και το προσωπικό για την αναζήτηση πληροφοριών. Συχνά, πολύ απλά δεν γνωρίζουν καν εάν το η-επιχειρείν τους είναι επωφελές
- Δυσκολία στην επιλογή της κατάλληλης πλατφόρμας B2B ηλεκτρονικού εμπορίου που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της συγκεκριμένης μικρομεσαίας επιχείρησης
- Διαφορετικά και αλληλοσυγκρουόμενα τεχνικά πρότυπα. Συχνά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αδυνατούν να ακολουθήσουν τη διαδικασία προτυποποίησης των προϊόντων τους που απαιτείται για τη συμμετοχή στις ηλεκτρονικές αγορές
- Νέοι εμπορικοί κίνδυνοι που προκύπτουν από άγνοια των κανόνων της αγοράς, των εμπορικών εταιρών και πρακτικών: Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συχνά δεν γνωρίζουν πως οι ηλεκτρονικές αγορές διέπονται από δικούς τους κανόνες για θέματα όπως π.χ. οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες. Οι μικρομεσαίες

επιχειρήσεις για να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους πρέπει να κατανοήσουν πλήρως αυτούς τους κανόνες και να καταρτίσουν νέες επιχειρηματικές στρατηγικές

- Οικονομικοί παράγοντες: το κόστος διατήρησης πληροφοριακών συστημάτων και εταιρικών δικτυακών τόπων είναι συχνά πολύ υψηλό για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού

Είναι πολλοί όμως και οι λόγοι οι οποίοι κάνουν αναγκαία την ύπαρξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αποτελούν τα πλεονεκτήματά τους. Αυτοί είναι οι εξής:

- Ευελιξία στη παραγωγή
- Αξιοποίηση επιχειρησιακών ταλέντων, δυναμισμός, δημιουργικότητα του φορέα, με αυξημένο αίσθημα ατομικής πρωτοβουλίας και ευθύνης
- Εκμετάλλευση των φυσικών πόρων
- Γρήγορη και εύκολη αφομοίωση της νέας τεχνολογίας και καινοτομίας
- Γρήγορη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς
- Ευκολότερη κάλυψη των αναγκών των εξειδικευμένων αγορών
- Ταχύτητα και ευελιξία στη λήψη αποφάσεων
- Προσωπικές πελατειακές σχέσεις αφού βρίσκονται σε άμεση σχέση με το καταναλωτικό κοινό, εξυπηρέτηση των ιδιαίτερων αναγκών τους
- Συμβολή στην ανάπτυξη και την απασχόληση απομονωμένων περιοχών
- Στενή σχέση ηγεσίας με το προσωπικό που συνεπάγεται άμεση εποπτεία του
- Δημιουργία θέσεων εργασίας, αφού συμβάλλουν στην πληρέστερη απασχόληση του εργατικού δυναμικού
- Μικρά γενικά έξοδα

Για να καταφέρουν λοιπόν να επικρατήσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να εξαλείψουν τα προβλήματα τους η Ελλάδα, μέσω του Υπουργείου Ανάπτυξης εφαρμόζει μία σειρά από μέτρα ώστε να διαμορφωθεί το κατάλληλο περιβάλλον για την βιωσιμότητα και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι νέες αυτές πολιτικές θα οδηγήσουν στην διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης, στη μείωση της ανεργίας, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

«Τα μέτρα αυτά του Υπουργείου Ανάπτυξης παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω:

- **Η σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με στόχο την διαμόρφωση μιας εθνικής πολιτικής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τον συντονισμό των σχετικών πολιτικών που εφαρμόζονται**
- **Την διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα διάφορα προγράμματα του Επιχειρησιακού προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, με την απλούστευση των διαδικασιών της αίτησης για χρηματοδότηση, αξιολόγηση και ένταξη της στο πρόγραμμα, την αύξηση των κονδυλίων καθώς και του ποσοστού χρηματοδότησης**
- **Την επεξεργασία μέτρων πολιτικής για την διευκόλυνση της μεταβίβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων**
- **Την απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων, ειδικότερα των μικρομεσαίων με την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης**

- Την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δομών στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με την ενίσχυση των Κέντρων Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών επιχειρήσεων, του Ελληνικού Οργανισμού Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, των Κέντρων Υποδοχής Επενδυτών
- Την θέσπιση και την εφαρμογή νέου αναπτυξιακού νόμου που ενισχύει ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με αύξηση των ποσοστών χρηματοδότησης
- Την ενεργοποίηση και την αναβάθμιση του Εθνικού Συμβουλίου Ποιότητας για την Ανάπτυξη, που προβλέπει ειδική δράση για την υποβοήθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων προκειμένου να εφαρμόσουν τεχνικές και εργαλεία για την ποιότητα
- Την ιδιαίτερη μέριμνα για την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο σχεδιασμό του Δ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης με την ένταξη μέτρων ενίσχυσης προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους»

(http://www.mnec.gr/export/sites/mnec/el/economics/Ethniko_Programma_Metarryth_misewn_Gia_Thn_Anartyksh_Kai_Thn_Apasxolhsh/LISBON-NRP-EL_01-12-2005.pdf)

Επίσης, τρόποι όπως οι παρακάτω αποτελούν ενέσεις αναζωογόνησης και επιβίωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που θα τις βοηθήσουν να ανταπεξέλθουν στο ολοένα και περισσότερο ανταγωνιστικό περιβάλλον:

- Η δημιουργία κλίματος με ύπαρξη θετικής ενέργειας και αισιοδοξίας που θα αντανάκλα την προσωπικότητα του ίδιου του επιχειρηματία και θα πιστοποιεί την παιδεία, τις γνώσεις και την κοινωνική του εικόνα.
- Η χρήση ταχύτατων, πυροσβεστικών, καινοτομικών και πρωτότυπων ενεργειών προώθησης προϊόντων, δίνοντας πάντα έμφαση στην υπάρχουσα κουλτούρα της επιχείρησης, στην γνώση της αγοράς και του ανταγωνισμού
- Η δημιουργία σωστού εργασιακού κλίματος, ανιχνεύοντας προσεκτικά τους παραγωγικούς συνεργάτες, επιβραβεύοντας τους μόνιμα φιλότιμους και εκπαιδεύοντας συνεχώς τους ανίατα αμελείς και επιπόλαιους, με υπομονή και επιμονή.
- Η σωστή διαχείριση των σχέσεων με τους πελάτες για να επιτευχθεί εξαιρετική ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, προσέλκυση νέων πελατών και διατήρηση των σχέσεων με τους παλιούς με μοναδικό στόχο αύξηση του τζίρου.

«Για την επόμενη τριετία η Κυβέρνηση θα συνεχίζει να μεριμνά με μέτρα και πολιτικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση :

- Στην αυξημένη συμμετοχή τους στο ΕΣΠΑ 2007-2013, με το σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες τους και στις προοπτικές τους. Ήδη, για πρώτη φορά χρηματοδοτούνται εμπορικές δραστηριότητες από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με συνολικό προϋπολογισμό € 200 εκατ., ενώ περισσότερες από 40.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις λαμβάνουν χρηματοδότηση μέσω του Γ' ΚΠΣ για την υιοθέτηση τεχνολογιών πληροφορικής και τη δικτύωσή τους. Σύντομα θα ξεκινήσει και η υλοποίηση προγράμματος ύψους € 200 εκατ. για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΠΜΕ) στον τομέα των υπηρεσιών.

- Στην εφαρμογή ειδικής αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στο προωθούμενο σύστημα αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας στην οικονομία και τις επιχειρήσεις.
- Στην απλούστευση του καθεστώτος αδειοδότησης των εμπορικών επιχειρήσεων.
- Στην εφαρμογή μέτρων για την μεταβίβαση τους, τη βιομηχανική υπεργολαβία, την ενίσχυση του κλάδου κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης, υπόδησης και δέρματος για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού από Τρίτες Χώρες, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτές από εθελοντικό Σώμα Συμβούλων Εμπειρογνομόνων.
- Στη δικτύωση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δομών στήριξης τους
- Στη βελτίωση συστήματος χρηματοδότησης και συνεργασίας με το τραπεζικό σύστημα μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ), το οποίο ήδη παρέχει εγγυήσεις για σημαντικό μέρος των δανείων που λαμβάνονται από 12 τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τη δημιουργία Περιφερειακών Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Regional Venture Capital Funds) και/ή Ταμείων Τιτλοποιημένων Πιστώσεων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.
- Στη διάγνωση της κατάστασης, της εξέλιξης και της ανταγωνιστικής τους θέσης για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, από το Εθνικό Παρατηρητήριο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και από δύο Ινστιτούτα Μελετών και Ερευνών που θα ιδρυθούν από φορείς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με τη στήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- Στην εξωστρέφεια και τη διεθνοποίηση τους για την εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρουσιάζει τόσο η διευρυνόμενη Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και οι τρίτες χώρες.
- Στη συστηματική διαβούλευση της επιχειρηματικής κοινότητας των μικρομεσαίων, με την αξιοποίηση του Εθνικού Συμβουλίου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και άλλων μηχανισμών, καθώς και την αξιοποίηση άλλων συμβουλευτικών οργάνων της πολιτείας που ασχολούνται με τις επιχειρήσεις.
- Στη συνέργεια και τη συνεκτικότητα μεταξύ της Ευρωπαϊκής και της Εθνικής πολιτικής έναντι των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Στο συντονισμό και το συνυπολογισμό των ιδιαίτερων αναγκών τους σε κάθε πολιτική που εφαρμόζεται από τα διάφορα Υπουργεία που αφορά τις επιχειρήσεις.»

(http://www.mnec.gr/export/sites/mnec/el/economics/Ethniko_Programma_Metarrythmi sewn_Gia_Thn_Anptyksh_Kai_Thn_Apasxolhsh/LISBON-NRP-EL_01-12-2005.pdf)

Αυτό θα επιτευχθεί, μεταξύ των άλλων με τη συνέχιση της διαδικασίας εκπόνησης της εθνικής ετήσιας έκθεσης εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις, διαδικασίας που θα προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις.

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης είναι το νέο ζητούμενο. Καθορίζεται με τρεις βασικούς άξονες-πυλώνες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την οικονομική ανάπτυξη, την οικολογική ισορροπία και την κοινωνική πρόοδο. Η βιωσιμότητα της επιχείρησης σε μέσο και μακροπρόθεσμο επίπεδο συναρτάτε από τους άξονες αυτούς και για τον λόγο αυτό αποτελούν πλέον τον στόχο κάθε σύγχρονης επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα πραγματοποιήθηκε την 1^η Ιανουαρίου του 1981. Από τον πρώτο κιόλας χρόνο ένταξης της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Μάρτιο του 1982, υπέβαλλε προς έγκριση και χρηματοδότηση το «ελληνικό μνημόνιο» με αίτημα την παροχή ειδικών οικονομικών ενισχύσεων για την άρση των δυσμενών επιπτώσεων στην ελληνική οικονομία. Οι περιφέρειες της χώρας επωφελήθηκαν από σημαντικές εισροές κοινοτικών πόρων. Η συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Επιτροπής προέβλεπε την κοινοτική χρηματοδότηση στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα.

2.1.1 ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ(1984-1989)

Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης, η εφαρμογή του οποίου στόχευε στη βελτίωση των κοινωνικοοικονομικών διαρθρώσεων στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Η αρχική περίοδος εφαρμογής τους ήταν από το 1984-1989, αλλά επεκτάθηκαν έως το 1993. Άρχισαν να ισχύουν από το 1986 και αποτέλεσαν σταθμό για τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρούνται από πολλούς ως η αφετηρία άσκησης ουσιαστικής Ευρωπαϊκής Περιφερειακής πολιτικής. Έθεσαν για πρώτη φορά το στόχο υλοποίησης μιας ολοκληρωμένης μεσοπρόθεσμης προσπάθειας για την ανάπτυξη των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέσω πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Μέσω των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων προωθήθηκε η χρηματοδότηση σχεδίων ενταγμένων σε συνολικά περιφερειακά προγράμματα, τα οποία διαμορφώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες.

«Στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν επτά(7) Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα. Από αυτά τα έξι αντιστοιχούσαν στα έξι διαμερίσματα που ήταν τότε χωρισμένη η Ελλάδα:

- *Κρήτης*
- *Μακεδονίας και Θράκης*
- *Δυτικής Ελλάδος και Πελοποννήσου*
- *Νήσων Αιγαίου Πελάγους*
- *Ανατολικής Κεντρικής Ελλάδος*
- *Αττικής*

και το έβδομο ήταν θεματικό, το Μεσογειακό Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Πληροφορικής»
(<http://www.hellaskps.gr/1986-1999.htm>)

Περιλάμβαναν επίσης και χρηματοδότηση για την υποστήριξη των ανθρωπίνων πόρων, μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου, στο πλαίσιο πολυετούς προγραμματισμού. Η υλοποίηση των πρώτων παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου για την υποστήριξη στους ανθρώπινους πόρους και την ενσωμάτωση της χώρας μας στη Ευρωπαϊκή Κοινότητα πραγματοποιήθηκε μετά από την υιοθέτηση ενός ειδικού διαρθρωτικού Κανονισμού, του Συμβουλίου, πενταετούς αρχικά διάρκειας, σχετικά με την δημιουργία:

- Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Αθήνα για το σύνολο του πληθυσμού
- Κέντρων για την αποκατάσταση ατόμων με νοητικές δυσλειτουργίες(αναπηρίες) σε ολόκληρη τη χώρα

Από το 1988 και έπειτα, με την υιοθέτηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και την επακόλουθη μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον περιορισμό των Περιφερειακών ανισοτήτων, εγκαινιάσθηκε ο θεσμός των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης.

2.1.2 Α' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1989-1993)

Ως Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ορίζεται το έγγραφο που καταρτίζεται από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σε συνεργασία με το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή και περιλαμβάνει τη στρατηγική ανάπτυξης της χώρας, τις προτεραιότητες δράσης και τους ειδικούς στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Κράτους και τις πηγές χρηματοδότησης.

Η εφαρμογή των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης συνιστά πρόγραμμα αναπτυξιακής και διαρθρωτικής πολιτικής της χώρας, για όλο σχεδόν το σύνολο των τομέων οικονομικής δραστηριότητας.

«Το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί την συνέχεια των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων. Άρχισε να ισχύει την περίοδο 1989-1993. Εγκρίθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 30 Μαρτίου 1990. Καθορίζονται άξονες προτεραιότητας με στόχους:

- *Την εκτέλεση βασικών έργων υποδομής*
- *Την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και ιδιαίτερα της γεωργίας*
- *Την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων*
- *Την ισόρροπη ανάπτυξη του τουρισμού*
- *Την αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων*

Το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης περιλάμβανε ένα Εθνικό Σκέλος το οποίο κάλυπτε τις παρεμβάσεις σε εθνικό επίπεδο και ένα Περιφερειακό Σκέλος το οποίο κάλυπτε τις παρεμβάσεις σε επίπεδο των 13 περιφερειών της χώρας. Στο περιφερειακό σκέλος εντάχθηκαν και τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα τα οποία είχαν ξεκινήσει από το 1986.

Εκτός από τους παραπάνω άξονες προτεραιότητας που εντάσσονται στο στόχο 1, το ελληνικό κοινοτικό πλαίσιο στήριξης περιλάμβανε και ενέργειες που εντάσσονται στο στόχο 3 και 4 καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας, διευκόλυνση της επαγγελματικής ένταξης των νέων και 5α επιτάχυνση της προσαρμογής των αγροτικών διαρθρώσεων.» (<http://www.sete.gr/files/Ebook/CSF.doc>)

Στο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα προγράμματα και οι ενέργειες που είχαν περιληφθεί στο Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με τα αντίστοιχα διαθέσιμα ποσά:

Πίνακας 5: Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης-Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε ECU

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΣΕ ECU	ΠΟΣΑ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ 1990		ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΑ ΠΟΣΑ 1994	
	000 ecu	%	000 ecu	%
ΣΤΟΧΟΣ 1: ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ				
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	4.070.540	62,7	3.163.658	58,1
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ	656.300	10,1	619.250	11,4
ΑΥΞΗΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	772.983	11,9	411.785	7,6
ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	135.916	2,1	86.467	1,6
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	815.988	12,6	1.118.218	20,5
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	38.000	0,6	42.724	0,8
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΟΥ 1: ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ	6.489.727	100,0	5.442.102	100,0
ΣΤΟΧΟΣ 2: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ				
13 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2.380.512	52,90	2.980.227	53,6
6 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1.777.231	39,5	2.280.822	41,1
ΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑ	341.737	7,6	293.192	5,3
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΟΥ 2: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ	4.499.480	100,0	5.554.241	100,0
ΣΤΟΧΟΙ 3 ΚΑΙ 4				
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	437.539	45,15	452.872	43,9
ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	160.769	16,6	193.812	18,8
ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	149.385	15,4	166.350	16,1
ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	9.230	0,95	10.480	1,01
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 4255/88	23.076	2,4	11.316	1,09
ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ	189.231	19,5	196.643	19,1
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΧΟΥ 3 ΚΑΙ 4	969.230	100,0	1.031.473	100,0
ΣΤΟΧΟΣ 5Α				
ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΠΘΡΩΣΕΩΝ	1.037.000	100,0	1.076.531	100,0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ Α ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	12.995.437	100,0	13.104.347	100,0

ΠΗΓΗ: (<http://www.sete.gr/files/Ebook/CSF.doc>)

Σημαντική ήταν και η συμβολή του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου, το οποίο χρηματοδότησε βασικές ενέργειες οι οποίες βοήθησαν σημαντικά στην προώθηση των ανθρώπινων πόρων και την ενίσχυση της ενέργειας, όπως:

- Επαγγελματικής κατάρτισης
- Καινοτόμου χαρακτήρα όσο αναφορά το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία και την οργάνωση επαγγελματικής κατάρτισης για την ανάπτυξη της απασχόλησης
- Επαγγελματικού προσανατολισμού και παροχής συμβουλών σε μακροχρόνια άνεργους για εξεύρεση εργασίας.

Οι ομάδες που ωφελήθηκαν από τις ενέργειες αυτές είναι οι βραχυχρόνια άνεργοι, οι μακροχρόνια άνεργοι και οι νέοι.

Με την υλοποίηση των ενεργειών αυτών αυξήθηκε σημαντικά το ποσοστό συμμετοχής των νέων στην εκπαίδευση και βελτιώθηκε η πρόσβαση τόσο στην αρχική εκπαίδευση, όσο και

στην επαγγελματική κατάρτιση. Αυξήθηκε επίσης και ο αριθμός των ερευνητών και οι ενισχύσεις των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη.

Η αναπτυξιακή στρατηγική που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα κατά την περίοδο αυτή, χαρακτηρίστηκε από τη μεγάλη διασπορά των διαθέσιμων πόρων σε μικρά έργα υποδομής σε ολόκληρη τη χώρα. Η πολιτική αυτή είχε ως αποτέλεσμα την στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας και την διευκόλυνση στη βελτίωση του επιπέδου ζωής στις αγροτικές και περιμετρικές περιοχές. Επίσης αναβαθμίστηκε το επαρχιακό δίκτυο και ενισχύθηκε ο εκσυγχρονισμός των μικρών γεωργικών επιχειρήσεων και η ίδρυση ξενοδοχείων μικρού και μεσαίου μεγέθους σε πολλές περιοχές.

Κατά την ίδια περίοδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες στους τομείς όπου κρίνει ότι παρουσιάζουν προτεραιότητα ή είναι σημαντικοί για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, με στόχο την εξασφάλιση οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

«Στο εν λόγω πλαίσιο οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες που υλοποιούνται είναι τρεις(3) και αποβλέπουν στη στήριξη της απασχόλησης. Πρόκειται για τις Πρωτοβουλίες:

- ***EUROFORM:*** για την δημιουργία νέων επαγγελματικών ειδικεύσεων, δεξιοτήτων και ευκαιριών
- ***NOW:*** για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την επαγγελματική ένταξη των γυναικών στους τομείς της απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης
- ***HORIZON:*** για την βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για άτομα με ειδικές ανάγκες και άτομα που ανήκουν σε μειονεκτούσες ομάδες του πληθυσμού.» (<http://www.eyee-ekt.gr/StaticPage.aspx?mn=329>)

2.1.3. Β' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1994-1999)

Η εφαρμογή του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης διήρκησε από του 1994-1999. Βασικοί τομείς στους οποίους εστίασε το εν λόγω πρόγραμμα ήταν η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και η ενίσχυση των δομών απασχόλησης.

«Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο εστίασε περισσότερο στον άξονα 4 του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης με τίτλο: "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ", ο οποίος περιλάμβανε τα εξής επιχειρησιακά προγράμματα:

- *Συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης*
- *Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας*
- *Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης*

Τα δύο πρώτα επιχειρησιακά προγράμματα τα διαχειρίστηκε η Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων, του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (που συστήθηκε το Δεκέμβριο του 1993). Περιλάμβανε ενέργειες με στόχο την ανάπτυξη και υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού οι οποίες ταξινομούνται στις εξής πέντε (5) κατηγορίες:

- *συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων και εργαζομένων*
- *προώθηση της απασχόλησης τόσο με ενίσχυση/επιδότηση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας όσο και με την ενίσχυση της απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας*
- *υποστήριξη και ενίσχυση των μειονεκτουσών ομάδων για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας και την ενσωμάτωσή τους στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της χώρας*
- *υποστήριξη-ενίσχυση ή και δημιουργία δομών/μηχανισμών διάγνωσης των αναγκών της Αγοράς Εργασίας και βελτίωση του επιπέδου συνεχιζόμενης κατάρτισης*
- *εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης*

Άμεσα ωφελούμενοι από τις ενέργειες αυτές ήταν:

- § *εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα*
- § *άνεργοι πρώην εργαζόμενοι ή και νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας*
- § *άτομα με ειδικές ανάγκες και άλλες ομάδες του πληθυσμού που είναι αποκλεισμένες ή κινδυνεύουν να αποκλεισθούν από την αγορά εργασίας.»*
(<http://www.eyekt.gr/StaticPage.aspx?mn=329>)

Βασικό χαρακτηριστικό της περιόδου εφαρμογής του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ήταν η εστίαση σε βασικά έργα υποδομής τα οποία βοήθησαν σημαντικά στην εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και στην διευκόλυνση της διασύνδεσης της χώρας μας με το εξωτερικό. Τέτοια έργα υποδομής ήταν οδικοί άξονες, λιμενικά έργα, εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Σιδηροδρομικού Δικτύου, το μετρό της Αθήνας, ενεργειακά έργα, τηλεπικοινωνίες κ.α. Παρόλα αυτά δεν εγκαταλείφθηκε η εφαρμογή μέτρων ισόρροπης ανάπτυξης της χώρας, δόθηκε προτεραιότητα στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης μέσα από ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων και με κύριο στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την αναβάθμιση του περιβάλλοντος και την δημιουργία καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στα αστικά κέντρα.

Κύριο χαρακτηριστικό την περίοδο αυτή αποτελεί και η προετοιμασία της χώρας για την ένταξή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Στα πλαίσια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης υλοποιήθηκαν και οι δύο Κοινοτικές Πρωτοβουλίες «ADAPT» και «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ», οι οποίες αφορούσαν άμεσα τον άξονα 4 στον οποίο εστίασε περισσότερο το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης(την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την προώθηση της απασχόλησης).

Πίνακας 6: Β' ΚΠΣ –ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ -Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε εκ. ECU

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ	ΠΟΣΑ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		ΠΟΣΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ⁽¹⁾	
	Εκ. ECU	%	Εκ. ECU	%
Άξονας 1 : μείωση του βαθμού περιφερειακότητας και προώθηση της εσωτερικής συνοχής μέσω της ανάπτυξης των μεγάλων δικτύων υποδομής	4.891,7	23,2	4.915,1	23,3
Προσβάσεις και οδικοί άξονες	2.212,4	10,5	2.212,4	10,5
Σιδηροδρομικό δίκτυο	490,1	2,3	639,7	3,0
Ταχυδρομεία	-	-	117,1	0,6
Τηλεπικοινωνίες	452,2	2,1	380,5	1,8
Ενέργεια	850,5	4,0	818,4	3,9
Φυσικό αέριο	886,5	4,2	747,0	3,5
Άξονας 2 : βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης	2.549,1	12,1	2.407,3	11,4
Αστική ανάπτυξη (μετρό Αθηνών)	1.707,4	8,1	1.566,0	7,4
Υγεία και κοινωνική πρόνοια	339,4	1,6	339,0	1,6
Περιβάλλον	502,3	2,4	502,3	2,4
Άξονας 3 : ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα του οικονομικού ιστού	4.065,4	19,3	4.063,7	19,3
Βιομηχανία και υπηρεσίες	1.188,3	5,6	1.188,3	5,6
Έρευνα και τεχνολογία	421,6	2,0	421,6	2,0
Τουρισμός και πολιτισμός	411,7	2,0	379,3	1,8
(Τουρισμός)			(184,3)	(0,9)
Γεωργία (στόχοι 1 και 5α)	1.843,8	8,8	1.869,8	8,9
Αλιεία (στόχοι 1 και 5α)	200,0	1,0	204,3	1,0
Άξονας 4 : ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και προώθηση της εργασίας	3.488,9	16,6	3.533,1	16,7
Εκπαίδευση, αρχική κατάρτιση	1.847,6	8,8	1.881,2	8,9
Συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης (στόχοι 1,3,4)	1.008,0	4,8	1.008,0	4,8
Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας	328,0	1,6	338,7	1,6
Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης	305,3	1,5	305,4	1,4
Τεχνική βοήθεια	88,9	0,4	84,8	0,4
ΣΥΝΟΛΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ	15.084,0	71,7	15.003,8	71,1

ΠΗΓΗ : Ε.Ε., Υ.Π.Ε.Θ.Ο.

Στο Εθνικό Σκέλος του Β' ΚΠΣ μεγάλη βαρύτητα έχει δοθεί, όπως άλλωστε και στο Α' Κ.Π.Σ., στην εκτέλεση των μεγάλων έργων υποδομής (αυτοκινητόδρομοι, λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, φυσικό αέριο) με ποσό περί τα 4,9 δις ECU (περί τα 1,5 τρις δρχ.) ή με ποσοστό 23,3% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης του ΚΠΣ.

Επίσης, σημαντικό τμήμα του Β' Κ.Π.Σ. είναι αφιερωμένο στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (κατάρτιση, επιμόρφωση, καταπολέμηση της ανεργίας) με ποσό περί τα 3,5 δις ECU (περί τα 1,06 τρις δρχ.) ή με ποσοστό 16,7% του συνόλου του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Πίνακας 7: Β' ΚΠΣ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ-Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε εκ. ECU

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ	ΠΟΣΑ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		ΠΟΣΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
	Εκ. ECU	%	Εκ. ECU	%
Άξονας 5 : μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και άρση της απομόνωσης των νησιώτικων περιοχών (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ)	5.965,9	28,3	6.098,3	28,9
ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	659,1	3,1	659,1	3,1
ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας	784,7	3,7	787,2	3,7
ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας	289,3	1,4	325,3	1,6
ΠΕΠ Ηπείρου	315,3	1,5	315,3	1,5
ΠΕΠ Θεσσαλίας	501,1	2,4	501,1	2,4
ΠΕΠ Ιονίων Νήσων	227,6	1,1	227,6	1,1
ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	402,0	1,9	414,3	2,0
ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας	495,7	2,4	495,7	2,3
ΠΕΠ Αττικής	914,3	4,3	954,7	4,5
ΠΕΠ Πελοποννήσου	381,3	1,8	381,3	1,8
ΠΕΠ Νησιών Βορείου Αιγαίου	280,3	1,3	296,7	1,4
ΠΕΠ Νησιών Νοτίου Αιγαίου	298,8	1,4	314,8	1,5
ΠΕΠ Κρήτης	416,4	2,0	424,8	2,0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΚΠΣ	21.049,9	100,0	21.102,1	100,0

ΠΗΓΗ : Ε.Ε., Υ.Π.Ε.Θ.Ο.

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω Πίνακα, η συνολική δημόσια δαπάνη του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, με βάση τα ποσά των εγκεκριμένων Προγραμμάτων (με όλες τις τροποποιήσεις μέχρι Νοέμβριο 1998), κατανέμεται κατά 71% στους 4 αναπτυξιακούς άξονες του Εθνικού Σκέλους και κατά 29% στο Περιφερειακό Σκέλος.

2.2 Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (2000-2006)

Ως περίοδος εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ορίστηκε το διάστημα 2000-2006. Κατά το διάστημα αυτό πρόκειται να διατεθούν στην ελληνική επικράτεια σημαντικοί πόροι για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής. Οι πόροι αυτοί θα δοθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, πραγματική σύγκλιση με τις υπόλοιπες οικονομίες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντιμετώπιση των βασικών ελλείψεων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, κυρίως στους τομείς των υποδομών, της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και της παραγωγικότητας. Η στήριξη αυτή παρέχεται στην Ελλάδα όχι μόνο μέσω του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αλλά και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι το προϊόν στο οποίο κατέληξαν η Ελληνική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στην Ελλάδα το διάστημα 2000-2006. Αποτελεί το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας για την περίοδο αυτή.

Πρόκειται για ένα φιλόδοξο πρόγραμμα που ανταποκρίθηκε στις τότε ανάγκες αλλά και τις συνθήκες του ανταγωνισμού που επρόκειτο να αντιμετωπίζε η Ελλάδα στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Βασικές οικονομικές ενισχύσεις θα δοθούν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε τομείς του εμπορίου και της παροχής υπηρεσιών και έχουν ως βασική επιδίωξη την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της ελληνικής οικονομίας.

«Το κείμενο υπογράφηκε το Νοέμβριο του 2000 και αναθεωρήθηκε το Δεκέμβριο του 2004.»

Τα στοιχεία τα οποία περιλάμβανε ήταν:

- *Άξονες προτεραιότητας για την δράση των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων*
- *Συνοπτική περιγραφή των επιχειρησιακών προγραμμάτων με τους ειδικούς στόχους και τις προτεραιότητες τους*
- *Ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης που προσδιόριζε για κάθε άξονα και για κάθε έτος το ποσό των συνολικών κονδυλίων*
- *Διατάξεις εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης*

Οι στόχοι που είχε θέσει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης εστιάζονταν σε επενδύσεις στο φυσικό, ανθρώπινο και γνωστικό κεφάλαιο, που συμβάλλουν περισσότερο στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην εμβάθυνση της ανάπτυξης στην Ελλάδα. Αυτοί οι στόχοι ήταν:

- *ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων και προώθηση της απασχόλησης*
- *ανάπτυξη του συστήματος μεταφορών*
- *βελτίωση της ανταγωνιστικότητας*
- *αγροτική ανάπτυξη και αλιεία*
- *ποιότητα ζωής*
- *κοινωνία της πληροφορίας*
- *περιφερειακή ανάπτυξη*

Οι παραπάνω στόχοι επιτεύχθηκαν μέσα από την υλοποίηση είκοσι πέντε(25) Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τα οποία:

- 1. τα έντεκα(11) ήταν Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και αφορούσαν εθνικές τομεακές πολιτικές*
- 2. τα δέκα τρία(13) ήταν Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα , ένα για κάθε μία από τις 13 Περιφέρειες που είναι χωρισμένη η Ελλάδα και στα οποία έχει κατανεμηθεί το 1/3 περίπου των διαθεσίμων πιστώσεων για την περίοδο 2000-2006.*
- 3. ένα(1) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια» που είχε ως στόχο την στήριξη και την βελτίωση του συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του.*

Τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης συγχρηματοδοτούν και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες. Οι τέσσερις(4) Κοινοτικές Πρωτοβουλίες για την περίοδο 2000-2006 είναι:

- EQUAL(ισότητα στην αγορά εργασίας)*
- LEADER+(αγροτική ανάπτυξη)*
- URBAN II(αστική ανάπτυξη)*
- INTERREG III (διασυνοριακή, διακρατική, διαπεριφερειακή συνεργασία» (<http://www.hellaskps.gr/2000-2006.htm>)*

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης σύμφωνα με την τελευταία έκθεση που εξέδωσε ανέφερε ότι τα προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχουν μπει στο τελικό στάδιο εφαρμογής τους.

Σχετικά με την ανάλυση των προοπτικών του συγκεκριμένου Πλαισίου Στήριξης για τα έτη 2007, 2008 υπάρχουν κάποιοι βασικοί δείκτες ο οποίοι θα πρέπει να διερευνηθούν, οι οποίοι αποτελούν και τις μεγάλες προκλήσεις της διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων μέχρι το τέλος της περιόδου.

«Έτσι εκτός από τον βασικό στόχο της επίτευξης του οικονομικού προγραμματισμού σε επίπεδο προγράμματος και διαρθρωτικού ταμείου, διερευνώνται παράλληλα:

- Ø Η προοπτική κάθε άξονα και διαρθρωτικού ταμείου να επιτύχει τους προγραμματικούς του στόχους*
- Ø Η σημασία και η αξιοποίηση της υπερδέσμευσης σε επίπεδο άξονα και ταμείου*
- Ø Η ολοκλήρωση των συμβασιοποιήσεων*
- Ø Η ειδική παρακολούθηση του οικονομικού αντικείμενου των έργων γεφυρών*
- Ø Το διαχειριστικό φορτίο που πρόκειται να αντιμετωπίσουν τα προγράμματα ενόψει των απαιτητικών διαδικασιών κλεισίματος ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα πολλά έργα ήσσονος οικονομικής βαρύτητας» (<http://www.hellaskps.gr/10eppa>)*

2.2.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

A) ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελείται από 11 Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Βασικό στοιχείο των περισσότερων προγραμμάτων του είναι η αναφορά τους σε περιβαλλοντικές δράσεις. Η Δημόσια Δαπάνη ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 5,7% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης που διατίθενται για το σύνολο των τομεακών επιχειρησιακών προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Μόχλευση για κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων που σχετίζονται με το περιβάλλον δημιουργούν ουσιαστικά το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη.

Τα τομεακά προγράμματα αφορούν βασικούς τομείς της Οικονομικής και Κοινωνικής ζωής και αναφέρονται παρακάτω τα βασικά τους σημεία ανά άξονα προτεραιότητας:

Ø Προτεραιότητα 1: Ανάπτυξη Ανθρωπίνων Πόρων και Προώθηση της Απασχόλησης. Αποτελείται από τα εξής Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση: του οποίου βασικός στόχος είναι η βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και προκλήσεις της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας καθώς και η δημιουργία ίσων ευκαιριών για όλους, ώστε να καταπολεμηθούν φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο του Προγράμματος (ενδεικτικά) υλοποιούνται οι παρακάτω δράσεις :
 - § Επιμόρφωση 5.000 εκπαιδευτικών σε προγράμματα για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα καθώς και επιμόρφωση 7.000 εκπαιδευτικών σε προγράμματα ειδικής αγωγής.
 - § Προγράμματα σπουδών για 70.000 μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες
 - § Προγράμματα Πρόσθετης διδακτικής στήριξης για 250.000 μαθητές
 - § Έκδοση 439 νέων βιβλίων για τα ΤΕΕ
 - § Προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στα οποία συμμετέχουν 31.000 φοιτητές
 - § Εξοπλισμός σε 10 σχολεία β' ευκαιρίας και 22 ΚΔΑΥ
 - § Εξοπλισμός σε 29 Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και σε 36 Κεντρικές βιβλιοθήκες Ανώτατης Εκπαίδευσης
 - § Κτιριακές παρεμβάσεις σε 164 Εργαστήρια Πληροφορικής Ενιαίων Λυκείων
 - § Εξοπλισμός σε 1.743 Εργαστήρια Ενιαίων Λυκείων
- Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση, που αποσκοπεί στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο με στόχο την πρόληψη της ανεργίας και τη διευκόλυνση της επαγγελματικής επανένταξης μέσα από εξατομικευμένη προσέγγιση, ποιοτική κατάρτιση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και ένταξη των μειονεκτούντων ομάδων.

Ø Προτεραιότητα 2: Μεταφορές

Η δεύτερη προτεραιότητα των μεταφορών αποτελείται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Οδικοί Άξονες, Λιμένες, Αστική Ανάπτυξη και
- Σιδηρόδρομοι, Αστικές Συγκοινωνίες, Αεροδρόμια

Τα δύο αυτά προγράμματα έχουν στόχο την ολοκλήρωση της ένταξης της χώρας στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών, τη μείωση των επιπτώσεων από την περιφερειακή της θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το μεγαλύτερο άνοιγμά της προς την Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, καθώς και τον περιορισμό της κυκλοφοριακής συμφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον.

Ø Προτεραιότητα 3: Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας η οποία θα διεξαχθεί μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα. Ποικίλες ενισχύσεις για τις επιχειρήσεις (κυρίως τις μικρομεσαίες) και για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων, κυρίως χάρη σε νέες μορφές χρηματοδότησης, βελτίωση της τουριστικής προσφοράς, επέκταση του ενεργειακού δικτύου και διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών.

Ø Προτεραιότητα 4: Αγροτική Ανάπτυξη και Αλιεία. Την οποία αποτελούν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου, που αφορά ενισχύσεις στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, στις δραστηριότητες μεταποίησης και διάθεσης στην αγορά με στόχο τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας, με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και την βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας χάρη σε ολοκληρωμένες δράσεις τοπικής ανάπτυξης.
- Αλιεία, το οποίο αναφέρεται στον εκσυγχρονισμό του στόλου και του εξοπλισμού και τον εξορθολογισμό της παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των αλιευτικών πόρων και του περιβάλλοντος.

Ø Προτεραιότητα 5: Ποιότητα Ζωής, η οποία θα επιτευχθεί μέσα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα:

- Περιβάλλον, που αναφέρεται στη διασφάλιση της ορθολογικής διαχείρισης των περιβαλλοντικών πόρων, την προσαρμογή στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές σε ότι αφορά το πόσιμο νερό, τα λύματα και τα απόβλητα και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και παιδεία.
- Πολιτισμός, που θα συμβάλλει στην αξιοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς και προώθηση του σύγχρονου πολιτισμού.
- Υγεία – Πρόνοια, για την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών υγείας, την κατάρτιση του προσωπικού, την μεταρρύθμιση του τομέα της πνευματικής υγείας.

- Ø **Προτεραιότητα 6: Κοινωνία της Πληροφορίας**, η οποία θα διεξαχθεί μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας και θα συμβάλλει στην προώθηση των τεχνολογιών της πληροφορίας στις δημόσιες υπηρεσίες, τα σχολεία, τις τοπικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών και στην ανάπτυξη των συνδέσεων υψηλής ταχύτητας.
- Ø **Προτεραιότητα 7: Περιφερειακή Ανάπτυξη**, την οποία αποτελούν τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που αναλύονται παρακάτω.»

B) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Η επιλογή της στήριξης και ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο αποτελεί την έβδομη προτεραιότητα και αποβλέπει στην τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, στη διατήρηση θέσεων εργασίας και την δημιουργία νέων θέσεων με σκοπό την συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές και στην αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που συμπεριλαμβάνονταν στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων για την κοινωνική και οικονομική της συνοχή.

Πρόκειται για 13 προγράμματα ένα για κάθε μια από τις Περιφέρειες που είναι διαιρεμένη η Ελλάδα. Για να γίνει περισσότερο κατανοητό το περιεχόμενό τους εστιάζουμε στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που αφορά την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

«Τα επενδυτικά σχέδια του προγράμματος αυτού αποσκοπούσαν:

- Ø *Στον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας και της διοίκησης των επιχειρήσεων*
- Ø *Στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών*
- Ø *Στην εξασφάλιση λειτουργίας επιχειρήσεων με μεθόδους φιλικότερες προς το περιβάλλον*
- Ø *Στον εμπλουτισμό, τη διαφοροποίηση και ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών στο τομέα του τουρισμού*
- Ø *Στη μείωση της εποχικότητας*
- Ø *Στην ενίσχυση της διασυννοριακής συνεργασίας*

Για τον καθορισμό του ποσοστού ενίσχυσης των επενδύσεων που θα υλοποιήσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, η Ελληνική Επικράτεια χωρίστηκε σε τρεις γεωγραφικές περιοχές (Α, Β και Γ):

Πίνακας 8: Ποσοστό ενίσχυσης ανά γεωγραφική περιοχή για την περίοδο 2000-2006

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ(%)
Α	50%
Β	55%
Γ	60%

Στην Α Γεωγραφική περιοχή ανήκουν ο νομός Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Στη Β Γεωγραφική περιοχή ανήκουν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας εκτός του νομού Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος, Δυτικής Ελλάδος και Κρήτης.

Στη Γ Γεωγραφική περιοχή ανήκουν οι Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ιόνιων νήσων και όλα τα νησιά της χώρας πλην της νήσου Κρήτης και των νήσων της Περιφέρειας Αττικής.

Για να μπορέσουν να συμμετάσχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις επενδύσεις θα έπρεπε να πληρούν τα εξής:

- Να απασχολούν λιγότερα από 50 άτομα
- Να έχουν συμπληρώσει δύο πλήρεις δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις
- Ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών τριετίας τους να κυμαίνεται
 - για τις γεωγραφικές περιοχές Α και Β από 30.000 ευρώ-5.000.000 ευρώ
 - για τη γεωγραφική περιοχή Γ από 15.000 ευρώ-5.000.000 ευρώ
- Να αποτελούν μικρομεσαία επιχείρηση σύμφωνα με τον ορισμό που ισχύει
- Να έχουν την δυνατότητα να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται για να αποδείξουν την νόμιμη λειτουργία τους
- Να είναι υφιστάμενες επιχειρήσεις που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια και να προτίθενται να υλοποιήσουν επένδυση σε μία από τις τρεις παραπάνω γεωγραφικές περιοχές
- Να λειτουργούν με την μορφή ατομικής επιχείρησης ή ανωνύμου εταιρείας ή ετερορρυθμού ή περιορισμένης ευθύνης ή ομορρυθμού και να τηρούν βιβλία Β και Γ κατηγορίας

Η επιχορήγηση με την οποία μπορεί να ενισχυθεί μια επένδυση καθορίζεται από τη γεωγραφική περιοχή στην οποία ανήκει. Έτσι:

- Για τη γεωγραφική περιοχή Α: η επιχορήγηση ορίζεται στο 50% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 30.000 ευρώ – 150.000 ευρώ
- Για τη γεωγραφική περιοχή Β: η επιχορήγηση ορίζεται στο 55% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 30.000 ευρώ – 150.000 ευρώ
- Για τη γεωγραφική περιοχή Γ: η επιχορήγηση ορίζεται στο 60% επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος μπορεί να κυμαίνεται από 20.000 ευρώ – 150.000 ευρώ

Το υπόλοιπο ποσοστό αποτελεί ιδιωτική συμμετοχή.

Πίνακας 9: Ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής ανά γεωγραφική περιοχή για την περίοδο 2000-2006

Γεωγραφική Περιοχή	Επιχορήγηση	Ιδιωτική Συμμετοχή	
		Ελάχιστο Ποσοστό Ίδιας Συμμετοχής	Μέγιστο Ποσοστό τραπεζικού δανεισμού
Α	50%	25%	25%
Β	55%	25%	20%
Γ	60%	25%	15%

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν τις εξής παρακάτω κατηγορίες:

- κτίρια και εγκαταστάσεις
- εξοπλισμός
- εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας του περιβάλλοντος
- εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας αποκλειστικά για τις ανάγκες της μονάδας
- συστήματα αυτοματοποίησης
- δικαιώματα τεχνογνωσίας
- πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας
- δαπάνες προώθησης»

(ΠΗΓΗ: Οδηγός Προγράμματος Εμπόριο-Υπηρεσίες, Ενθαρρύνουμε την Επιχειρηματικότητα-Ενισχύουμε τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Ιούνιος 2007)

Γ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ 2000-2006» ΤΟΥ Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια 2000-2006, του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αποτελεί μια μορφή παρέμβασης με βαρύνουσα σημασία τόσο για την εφαρμογή των επιμέρους επιχειρησιακών προγραμμάτων όσο και για την συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης συνολικά.

Στόχος αυτού του προγράμματος είναι η βελτίωση των διοικητικών και τεχνικών ικανοτήτων των εμπλεκόμενων στο σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού, προγραμματισμού, αξιολόγησης, διαχείρισης, επιλογής, παρακολούθησης, εφαρμογής και ελέγχου.

«Το ύψος του προγράμματος αρχικά ήταν 84.971.613 € για το σύνολο της περιόδου και η συνολική συμμετοχή των διαρθρωτικών Ταμείων 63.728.709 €. Το ύψος του αναθεωρημένου Προγράμματος ανήλθε σε 100.440.851,00 € για το σύνολο της περιόδου και η συνολική συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων στο ποσό των 75.330.639 €. Το συνολικό ύψος του Προγράμματος, σύμφωνα με την υποβληθείσα πρόταση ανήλθε σε 117.669.612 για το σύνολο της περιόδου και η συνολική συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων στο ποσό των 88.252.209 €.

Οι κύριοι στόχοι των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια 2000-2006» είναι οι εξής:

- Ø *Η υποστήριξη των απαραίτητων λειτουργιών για τη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος διοίκησης και διαχείρισης του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των παρεμβάσεων του*
- Ø *Η διασφάλιση ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων και των ποιοτικών*
- Ø *Η συμβουλευτική υποστήριξη της εφαρμογής του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, συμπεριλαμβανομένης και της αξιολόγησής του καθώς και του σχεδιασμού των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στρατηγικών της χώρας*
- Ø *διασφάλιση της προβολής και δημοσιότητας των παρεμβάσεων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης» (<http://www.hellaskps.gr/2000-2006.htm>)*

2.2.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» 2000-2006

Στο πλαίσιο των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης εντάσσεται και το πρόγραμμα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα(Ε.Π.ΑΝ).

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα αποτέλεσε ένα νέο κύκλο ενισχύσεων για την περίοδο 2000-2006, συνολικού ύψους 403,7 εκατομμυρίων ευρώ και επρόκειτο να φτάσει έως και 499 εκατομμύρια ευρώ. Περιλάμβανε μία δέσμη δράσεων και ενισχύσεων με στρατηγικό στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την επίτευξη της κοινωνικής και οικονομικής σύγκλισης της χώρας με τις άλλες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την βελτίωση και την επιτάχυνση υλοποίησης του Προγράμματος αναλήφθηκαν κατά το 2005 και 2006, συγκεκριμένες ενέργειες, οι οποίες ενδεικτικά είναι:

- Ø Η δεύτερη αναθεώρηση του ΕΠΑΝ με βασική κατεύθυνση τη μεταφορά πόρων προς δράσεις Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας
- Ø Απλοποίηση των όρων υλοποίησης και των διαδικασιών του προγράμματος όπως, απλοποίηση των οδηγιών εφαρμογής, ηλεκτρονική υποβολή και αξιολόγηση των προτάσεων, προδημοσίευση των προσκλήσεων προς τις επιχειρήσεις και ηλεκτρονική υποβολή των μηνιαίων δελτίων δαπανών
- Ø Ενίσχυση της δημοσιότητας του προγράμματος
- Ø Επιτάχυνση υλοποίησης των έργων με περεταίρω ενεργοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων με την ταυτόχρονη διασφάλιση της εφαρμογής του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και τον έγκαιρο εντοπισμό κινδύνων
- Ø Εκπαιδευτική υποστήριξη τόσο του προσωπικού που έρχεται σε επαφή με τους τελικούς δικαιούχους όσο και του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος

«Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα περιλάμβανε εννιά(9) άξονες προτεραιότητας, τους οποίους συνέθεταν σαράντα δύο(42) μέτρα. Οι άξονες προτεραιότητας ήταν οι εξής:

- *βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος*
- *στήριξη και ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας*
- *προώθηση της επιχειρηματικής αριστείας*
- *τεχνολογική καινοτομία και έρευνα*
- *διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος-προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού*
- *ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και προώθηση της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας*
- *ενέργεια και αειφόρος ανάπτυξη*
- *ανθρώπινοι πόροι*
- *τεχνική βοήθεια» (http://www.gsrt.gr/default.asp?V_ITEM_ID=151)*

«Το Υπουργείο Ανάπτυξης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα προώθησε επίσης έργα αναβάθμισης:

- 1. των βιομηχανικών περιοχών*
- 2. του εθνικού συστήματος ποιότητας*
- 3. των ενεργειακών υποδομών*
- 4. των περιφερειακών δομών πληροφόρησης, εκπαίδευσης, διαχείρισης και υποστήριξης των επιχειρήσεων.*

Επίσης δρομολόγησε μια σειρά από μεταρρυθμίσεις δομών και θεσμών που σχετίζονταν με την απλοποίηση του επιχειρησιακού περιβάλλοντος, τη μακροχρόνια ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και της ενέργειας.

Οι διαθέσιμοι πόροι που αντιστοιχούσαν στο πρόγραμμα αυτό ανήλθαν στα 6.392,3 εκατομμύρια ευρώ. Η κοινοτική συνεισφορά ανήλθε σε 1,98 δις εκατομμύρια ευρώ και προήλθε από:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης 1,83 δις εκατομμύρια ευρώ*
- το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο 151 εκατομμύρια ευρώ*

Η εθνική δημόσια δαπάνη ανήλθε σε 3217,4 εκατομμύρια ευρώ και η ιδιωτική χρηματοδότηση σε 3,174,9 εκατομμύρια ευρώ.»

(http://www.antonistikotita.gr/epan/site/Programm/AtAGlance/t_section)

Πίνακας 10: Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ΕΠΑΝ 2000-2006 κατά άξονα προτεραιότητας σε εκ ECU

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΑΞΟΝΑΣ 1	271,3	220,9	50,3
ΑΞΟΝΑΣ 2	3423,1	1364,4	2058,7
ΑΞΟΝΑΣ 3	43,9	27,9	16,0
ΑΞΟΝΑΣ 4	497,1	301,5	195,6
ΑΞΟΝΑΣ 5	186,4	105,5	81,0
ΑΞΟΝΑΣ 6	1139,0	661,6	477,5
ΑΞΟΝΑΣ 7	465,1	217,2	247,9
ΑΞΟΝΑΣ 8	240,8	193,0	47,8
ΑΞΟΝΑΣ 9	125,5	125,5	0,0
ΣΥΝΟΛΟ	6392,3	3217,4	3174,9

ΠΗΓΗ: (<http://www.oke.gr/greek/gnomi65.htm>)

2.3 ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007-2013

Η τέταρτη προγραμματική περίοδος 2007-2013 χαρακτηρίζεται από το διαχωρισμό της χρηματοδότησης σε Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και Εθνικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τα ταμεία που χρηματοδοτούν την πρώτη μορφή είναι:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο
- Ταμείο Συνοχής

Την δεύτερη μορφή χρηματοδότησης ενισχύουν δύο ταμεία, τα οποία είναι:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

Οι βασικοί στόχοι που έχουν τεθεί για αυτή την περίοδο είναι τρεις:

- ο στόχος σύγκλιση που αναφέρεται σε 11 περιφέρειες
- ο στόχος περιφερειακή ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα που αναφέρεται στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου
- ο στόχος εδαφική συνεργασία

2.3.1 ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2007-2013

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο για την περίοδο 2007-2013.

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 αποτελεί την συνέχεια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Πρόκειται για το βασικό πλαίσιο που θα ορίσει και θα χρηματοδοτήσει τις κυριότερες αναπτυξιακές προτεραιότητες της χώρας. Αυτό θα γίνει μέσα από προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, προσκλήσεις συμμετοχής σε διαγωνισμούς, κλπ. Κάθε πρόσκληση εμπίπτει σε ένα από τα Τομεακά ή Περιφερειακά Προγράμματα.

«Η στοχοθεσία του ΕΣΠΑ διατυπώθηκε σε 4 επίπεδα:

- Στο επίπεδο των στρατηγικών στόχων του ΕΣΠΑ,
- Στο επίπεδο των θεματικών (5) και χωρικών (3) προτεραιοτήτων, όπως απαιτείται από το Γενικό Κανονισμό των Ταμείων,
- Στο επίπεδο των Γενικών Στόχων (17), στους οποίους αναλύεται κάθε θεματική προτεραιότητα,
- Στο επίπεδο των ειδικών στόχων και των κύριων μέσων επίτευξης.

Επίσης η στρατηγική αυτή ανάπτυξης διαμορφώθηκε και με γνώμονα εθνικές πολιτικές όπως:

- η εθνική έκθεση στρατηγικής για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη 2006-2008

- η ψηφιακή στρατηγική 2006-2013
- το σχέδιο ανάπτυξης μεταφορών 2007-2013 και εικοσαετίας
- η εθνική λιμενική πολιτική
- το εθνικό σχέδιο στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013

Το νέο σχήμα χαρακτηρίζεται από μικρότερο αριθμό Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο 2000-2006. Ο στρατηγικός σχεδιασμός της χώρας για την περίοδο 2007-2013 θα υλοποιηθεί μέσα από:

- οκτώ (8) Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα,
- πέντε (5) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και
- δώδεκα (12) Επιχειρησιακά Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας.

Έτσι, στην περίοδο 2007-2013 το σύνολο των υποδομών προσπελασιμότητας θα υλοποιηθεί πλέον στο πλαίσιο ενός Τομεακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, ενώ για τους τομείς της υγείας και του πολιτισμού δεν θα υπάρχει πλέον διακριτό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και οι σχετικές δράσεις θα υλοποιηθούν από Περιφερειακά και Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.» (<http://www.espa.gr/espa.asp>)

Ακόμη, ένα βασικό στοιχείο της νέας αρχιτεκτονικής περιόδου είναι ο διαφορετικός ρόλος των πέντε περιφερειών μεταβατικής στήριξης (Αττική, Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία και Κεντρική Μακεδονία). Το Πρόγραμμα καλύπτει μεν τις Περιφέρειες αυτές σε στρατηγικό επίπεδο, αλλά όχι σε χρηματοδοτικό. Οι δύο (Στερεάς Ελλάδος, Νοτίου Αιγαίου) από τις πέντε αποτελούν τις Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου στο στόχο 2, ενώ οι υπόλοιπες τρεις (Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας), αποτελούν τις Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης, δηλαδή σταδιακή έξοδο από το στόχο 1.

Οι πέντε περιφέρειες που ξεπέρασαν προκαθορισμένα επίπεδα ανάπτυξης θα εισέλθουν σε καθεστώς σταδιακής απεξάρτησης από τους κοινοτικούς πόρους, ενώ οι περιφέρειες σταδιακής εισόδου προβλέπεται να ενισχυθούν με πρόσθετους πόρους.

Έτσι, στα νέα επιχειρησιακά προγράμματα θα υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση για τις δύο κατηγορίες περιφερειών και η διαφοροποίηση αυτή θα αποτυπώνεται τόσο στη χρηματοδοτική κατανομή των πόρων όσο και στο είδος των δράσεων που θα υλοποιηθούν από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Όσο αφορά το πλαίσιο κατανομής των κοινοτικών κονδυλίων για την περίοδο 2007-2013 με σκοπό την χρηματοδότηση της Κοινοτικής Πολιτικής, η Ελλάδα εξασφάλισε 20,4 δις εκατομμύρια ευρώ με τα οποία θα χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής.

Το συνολικό ύψος των πιστώσεων αλλά και η ετήσια κατανομή τους ορίζεται με διακριτό τρόπο για κάθε τύπο Περιφερειών. Έτσι:

- στις 8 Περιφέρειες του αμιγούς στόχου 1 (Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης) κατανέμονται συνολικά 9,4 δισεκατομμύρια ευρώ
- στις 3 Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης (Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας) κατανέμονται 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ
- στις 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου (Στερεάς Ελλάδα, Νοτίου Αιγαίου) αντιστοιχούν 0,63 δισεκατομμύρια ευρώ
- για τα προγράμματα του στόχου 3 διατίθενται κοινοτικά κονδύλια ύψους 0,21 δισεκατομμυρίων ευρώ

Από τα ανωτέρω ποσά συνολικού ύψους 16,7 δισεκατομμυρίων ευρώ τα 12,26 θα διατεθούν μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και θα κατευθυνθούν στα Επιχειρησιακά Προγράμματα, ενώ τα υπόλοιπα 4,36 μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου. Επιπλέον μέσω του Ταμείου Συνοχής θα διατεθούν στη χώρα κοινοτικά κονδύλια ύψους 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ.

2.3.1.1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η αρχιτεκτονική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007–2013 διαμορφώθηκε έτσι ώστε να υλοποιηθούν με το βέλτιστο τρόπο οι στρατηγικές επιλογές της χώρας, ενώ λήφθηκαν υπόψη και τα νέα δεδομένα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (63% του πληθυσμού της χώρας σε καθεστώς μεταβατικής στήριξης). Παράλληλα, η επιλογή αυτή στοχεύει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των δυσχερειών σχεδιασμού και υλοποίησης που εντοπίστηκαν στην προγραμματική περίοδο 2000-2006.

A) ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας, κατά την προγραμματική περίοδο 2007–2013, σε εθνικό επίπεδο σχεδιάζονται οκτώ(8) τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Παρακάτω γίνεται μία σύντομη περιγραφή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, της ενδεικτικής τους διάρθρωσης σε Άξονες Προτεραιότητας καθώς και ενδεικτικών τους παρεμβάσεων:

Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη: το οποίο έχει ως κύρια αναπτυξιακή επιδίωξη την προστασία, αναβάθμιση και αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος ώστε να αποτελέσει το υπόβαθρο για την προστασία της δημόσιας υγείας, την άνοδο της ποιότητας ζωής των πολιτών καθώς και παράγοντα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας.

Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής επιδίωξης διαμορφώνονται πέντε Άξονες Προτεραιότητας, οι οποίοι επιδιώκουν:

1. τη διαχείριση των αποβλήτων και την προστασία των εδαφικών συστημάτων.
2. τη διαχείριση των Υδατικών Πόρων.
3. την προστασία της βιοποικιλότητας.
4. την πολιτική προστασία.
5. θεσμούς, μηχανισμούς και μέσα άσκησης αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής.

Μερικές από τις κυριότερες παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων και η προστασία των εδαφών, η ολοκληρωμένη εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60 και η διαχείριση αστικών λυμάτων, η διαμόρφωση συστημάτων μέτρησης και ελέγχου στο σύνολο των πηγών ατμοσφαιρικής ρύπανσης και η εφαρμογή σχεδίων δράσης για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Επίσης θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις που αφορούν στη διαμόρφωση εργαλείων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή χωροταξικών ρυθμίσεων για τη διάδοση των ΑΠΕ, στην ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση βιοτόπων, στις υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας μεγάλης κλίμακας, στην πρόληψη και την αποτελεσματική αντιμετώπιση των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών μέσω μηχανισμών και ορθών πρακτικών και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας: το οποίο έχει ως κύρια αναπτυξιακή επιδίωξη την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας.

Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής επιδίωξης διαμορφώνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα άξονες προτεραιότητας ως εξής:

Ø Χρηματοδότηση Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Περιφέρειες στόχου 1)

1. Ο 1ος άξονας αφορά στις οδικές μεταφορές-οδικό δίκτυο
2. Ο 2ος άξονας αφορά στις σιδηροδρομικές και συνδυασμένες μεταφορές
3. Ο 3ος άξονας αφορά στις θαλάσσιες μεταφορές και λιμάνια
4. Ο 4ος άξονας αφορά στις αεροπορικές μεταφορές.
5. Ο 5ος άξονας αφορά σε οριζόντιες δράσεις
6. Ο 6ος άξονας αφορά σε τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Ø Χρηματοδότηση Ταμείο Συνοχής (όλη η χώρα)

Οι τέσσερις πρώτοι άξονες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης επαναλαμβάνονται και στο Ταμείο Συνοχής το οποίο περιλαμβάνει δύο επιπλέον άξονες (αστική ανάπτυξη-κατασκευή μετρό, αστικές συγκοινωνίες).

Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα: έχει ως κύρια αναπτυξιακή επιδίωξη τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη διάσταση της καινοτομίας.

Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποσκοπούν στην προώθηση του συστήματος Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΑΚ) της χώρας και στη διασύνδεση του συστήματος με τον παραγωγικό ιστό, καθώς και στην ενίσχυση του επιχειρηματικού ιστού και την ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικής δικτύωσης. Επίσης αποσκοπούν στην ενίσχυση των δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας, στη βελτίωση των μηχανισμών εποπτείας της αγοράς, στην υποστήριξη δομών υποδοχής επιχειρηματικών και καινοτόμων δράσεων κ.λπ. καθώς και στην εξασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας της χώρας και μέσω των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής επιδίωξης διαμορφώνονται πέντε(5) Άξονες Προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας επιδιώκει τη μετάβαση στην οικονομία της γνώσης
- Ο 2ος άξονας επιδιώκει την αναβάθμιση και ενδυνάμωση του παραγωγικού ιστού της χώρας με έμφαση στην επιχειρηματικότητα με εξωστρεφή χαρακτηριστικά.
- Ο 3ος άξονας αφορά στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Ο 4ος άξονας στοχεύει στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην προστασία του καταναλωτή.
- Ο 5ος άξονας επιδιώκει μέσω του πλέγματος παρεμβάσεων του, την εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και την ένταξή της χώρας στα διεθνή δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρισμού, πετρελαίου και φυσικού αερίου, την υποστήριξη της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ψηφιακή Σύγκλιση: επικεντρώνεται στο στρατηγικό στόχο «Ψηφιακό Άλμα στην παραγωγικότητα, Ψηφιακό Άλμα στην ποιότητα ζωής». Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος στοχεύουν στην προώθηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε επιχειρήσεις, στον ανασχεδιασμό διαδικασιών του Δημόσιου Τομέα, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας σε τομείς που χρησιμοποιούν τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, στην ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης για τον πολίτη και στη βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Για την υλοποίηση της στρατηγικής διαμορφώνονται δύο Άξονες Προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας αφορά στη βελτίωση της παραγωγικότητας με αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Ο 2ος άξονας επιδιώκει τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού: θέτει ως στρατηγικούς στόχους τη δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης, τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας και της παραγωγικότητας, καθώς και την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του διεθνούς ανταγωνισμού και των τεχνολογικών και παραγωγικών εξελίξεων. Στοχεύει επίσης στην ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών, των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των ευάλωτων ομάδων και στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς και στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εξειδικεύεται επιχειρησιακά σε τέσσερις(4) βασικούς άξονες προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας αφορά στην ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων
- Ο 2ος άξονας επιδιώκει τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση,
- Ο 3ος άξονας στοχεύει στην πλήρη ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών.
- Ο 4ος άξονας επιδιώκει την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.

Μερικές από τις κυριότερες παρεμβάσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνουν την εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση, τον εκσυγχρονισμό των δομών και συστημάτων της αγοράς εργασίας, ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, μέτρα καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας, την εξατομικευμένη υποστήριξη των ανέργων και την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων και των γυναικών.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα χρηματοδοτεί επίσης την προώθηση σύγχρονων τεχνικών δια βίου μάθησης στις επιχειρήσεις, μέτρα για την ενεργό γήρανση του εργατικού δυναμικού, στοχευμένες και ολοκληρωμένου χαρακτήρα παρεμβάσεις για την εργασιακή και κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων, την ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας.

Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση: επικεντρώνεται σε τρεις(3) στρατηγικούς στόχους: επένδυση στο μέλλον – βελτίωση του επιπέδου των βασικών δεξιοτήτων όλων-μεταρρυθμίσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα ώστε η δια βίου μάθηση να καταστεί πραγματικότητα για όλους και αύξηση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε τέσσερις(4) θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας:

- Ο 1ος άξονας αφορά στην αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος.
- Ο 2ος άξονας στοχεύει στην αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.
- Ο 3ος άξονας αφορά στην ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης, διευκόλυνση της πρόσβασης και μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού στην εκπαίδευση.
- Ο 4ος άξονας επιδιώκει την προαγωγή της κοινωνίας της γνώσης με ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου στις μεταπτυχιακές σπουδές, στην έρευνα και καινοτομία.

Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Δημόσιας Διοίκησης: στοχεύει στη δημιουργία μιας πολύ-κεντρικής, αποτελεσματικής, ανοιχτής και ευέλικτης διακυβέρνησης για τη μετάβαση από τη διαχείριση αρμοδιοτήτων και διαδικασιών στη διοίκηση πολιτικών, αποτελεσμάτων και υπηρεσιών. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες καλύπτουν τα δύο βασικά πεδία της δημόσιας δράσης, που είναι το πεδίο διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών και προγραμμάτων και το πεδίο εφαρμογής των πολιτικών και προγραμμάτων.

Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής: αποσκοπεί στην κάλυψη της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, πληροφόρησης, δημοσιότητας και ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση των δράσεων των Ταμείων.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και περιλαμβάνει έναν(1) άξονα προτεραιότητας «Υποστήριξη επιτελικών δομών και λειτουργιών», στον οποίο περιέχονται κατηγορίες πράξεων που εμπίπτουν στα δύο πεδία παρέμβασης της τεχνικής βοήθειας:

- 1ο πεδίο παρέμβασης: Υποστήριξη των επιτελικών φορέων του συστήματος διοίκησης και συντονισμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την προπαρασκευή, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τον έλεγχο.
- 2ο πεδίο παρέμβασης: Υποστήριξη των επιτελικών φορέων του συστήματος διοίκησης και συντονισμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για παρεμβάσεις εκπόνησης μελετών και αξιολογήσεων, καθώς και για παρεμβάσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας.

Η συνάφεια της αρχιτεκτονικής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007–2013 με τις θεματικές και χωρικές προτεραιότητες της αναπτυξιακής στρατηγικής είναι εκτεταμένη και οι διασυνδέσεις μεταξύ των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των γενικών στόχων που εξειδικεύουν κάθε προτεραιότητα είναι εμφανείς.

Στον ακόλουθο πίνακα γίνεται μία ενδεικτική αναφορά στους πόρους που πρόκειται να διατεθούν για τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της Δ' προγραμματικής περιόδου 2007-2013 ανα έτος:

Πίνακας 11 Προϋπολογιζόμενοι Πόροι Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013

ΤΟΜΕΑΚΑ Ε.Π	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	242.121.521	246.963.950	251.903.229	256.941.294	262.080.121	267.321.724	272.668.161	1.800.000.000
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΡΟΣΠ/ΤΗΤΑΣ	497.715.875	507.670.194	517.823.597	528.180.069	538.743.669	549.518.543	560.508.917	3.700.160.864
ΑΝΤ/ΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧ/ΤΗΤΑ	173.654.935	177.128.034	180.670.594	184.284.008	187.969.686	191.729.080	195.563.663	1.291.000.000
ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	115.680.282	117.993.887	120.353.765	122.760.840	125.216.060	127.720.380	130.274.786	860.000.000
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡ. ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	348.650.828	340.015.809	330.895.935	321.275.253	311.137.390	306.490.830	301.533.955	2.260.000.000
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	222.149.202	216.647.243	210.836.346	204.706.354	198.246.830	195.286.194	192.127.831	1.440.000.000
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜ.Δ/ΣΗΣ	77.906.490	75.976.984	73.939.135	71.789.380	69.524.064	68.485.786	67.378.161	505.000.000
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	25.826.295	26.342.821	26.869.677	27.407.075	27.955.212	28.514.317	29.084.603	192.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	963868032	954104778	943565452	932222910	920049242	918226587	915962999	6548000000

B) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, η Ελλάδα χωρίστηκε σε πέντε χωρικές ενότητες, στις οποίες αντιστοιχούν πέντε(5) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ). Παρακάτω παρουσιάζονται τα πιο βασικά στοιχεία του κάθε επιχειρησιακού προγράμματος:

Ø ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Η ασθενής ανταγωνιστικότητα που χαρακτηρίζει γενικά την οικονομία της Μακεδονίας - Θράκης έχει ως αποτέλεσμα την περιορισμένη συμβολή της στην αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και πόσο μάλλον στη μετεξέλιξη της ευρωπαϊκής στην πλέον ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο.

Στην ειδική περίπτωση της Μακεδονίας - Θράκης το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας αναδεικνύει, μεταξύ των άλλων, και τις δυσκολίες που συναντά η εξεύρεση ενός νέου προσανατολισμού της αναπτυξιακής στρατηγικής ικανού να απελευθερώσει δυνάμεις από παραδοσιακές δομές προς ένα σύστημα προσανατολισμένο στις νέες τεχνολογίες, στις νέες μεθόδους οργάνωσης της παραγωγής.

Το αναπτυξιακό όραμα της Μακεδονίας - Θράκης για την περίοδο 2007 – 2013 συμπυκνώνεται στη δημιουργία μιας βιώσιμης ανταγωνιστικής περιφερειακής οικονομίας με

έντονο εξωστρεφή προσανατολισμό και εσωτερική οικονομική, κοινωνική, χωρική και διοικητική συνοχή.

«Οι στρατηγικοί και γενικοί στόχοι είναι οι παρακάτω και ιεραρχούνται ως εξής:

• Η διατηρήσιμη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τριών τομέων της οικονομίας (γεωργία, μεταποίηση, υπηρεσίες) ιδιαίτερα μέσω της αξιοποίησης των πολλαπλών δυνατοτήτων που παρέχει η μετάβαση στην οικονομία της γνώσης. Η ενιαία προσέγγιση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της βιωσιμότητας της ανάπτυξης συντελεί στην υποστήριξη της καινοτομικής επιχειρηματικότητας, ώστε να αναπτυχθούν ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και να δοθεί μια σημαντική ώθηση στην αύξηση της απασχόλησης. Στα ίδια πλαίσια εντάσσεται η ανάπτυξη και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και η συγκρότηση της περιφερειακής αγοράς εργασίας σύμφωνα με τις ανάγκες μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής αναβάθμισης των γνώσεων και των δεξιοτήτων των εργαζομένων και της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας της εργασίας.

• Η ενίσχυση της εξωστρέφειας του παραγωγικού της συστήματος και κυρίως η αξιοποίηση της θέσης της στο χώρο της Νοτιανατολικής Ευρώπης και ειδικότερα των Βαλκανίων, καθώς και της εγγύτητας στις αναδυόμενες αγορές της Μαύρης Θάλασσας και της Ανατολικής Μεσογείου. Η δυναμικότερη συμμετοχή των τοπικών επιχειρήσεων στη διεθνή οικονομία θα συμβάλει στην αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της παγκοσμιοποίησης και στην άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεών της.

• Η ισόροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στο πλαίσιο της αειφορίας με στόχο την μείωση των ανισοτήτων και μεγαλύτερη συμμετοχή όλων στα αποτελέσματα της ανάπτυξης. Η άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων θα συμβάλει στη συνοχή του βορειοελλαδικού χώρου, στη δημιουργία περιφερειακής συνείδησης, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των περιφερειακών πολιτικών και δράσεων, στη δημιουργία λειτουργικών δικτύσεων, σε κοινές δράσεις και στη δημιουργία μιας συμπαγούς χωρικής ενότητας.

Η θεματική διάρθρωση των Αξόνων Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Μακεδονίας - Θράκης είναι:

- Άξονας Προτεραιότητας 1: Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας*
- Άξονας Προτεραιότητας 2: Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας*
- Άξονας Προτεραιότητας 3: Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης*
- Άξονας Προτεραιότητας 4: Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας*
- Άξονας Προτεραιότητας 5: Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας*
- Άξονας Προτεραιότητας 6: Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης*
- Άξονας Προτεραιότητας 7: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας*
- Άξονας Προτεραιότητας 8: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας*
- Άξονας Προτεραιότητας 9: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης*

- Άξονας Προτεραιότητας 10: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής»
(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

Ø ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Ο βασικός στόχος της συγκεκριμένης χωρικής ενότητας είναι η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της, η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ανάπτυξης και η αύξηση της παραγωγικότητας για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της περιοχής προγραμματισμού.

«Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες θα χρηματοδοτηθούν τουλάχιστον από τρεις κατηγορίες κονδυλίων, οι οποίες είναι:

1. *Από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων, 2007-2013, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί μόνο από το ΕΤΠΑ, με δεδομένο το μονοταμειακό χαρακτήρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της νέας Προγραμματικής Περιόδου.*
2. *Από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την περίοδο 2007-2013, τα οποία είναι:*
 1. *Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)*
 2. *Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.)*
 3. *Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)*
 4. *Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)*
 5. *Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)*
3. *Από αμιγώς εθνικούς πόρους στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2007 - 2013.*

Οι δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας- Πελοποννήσου - Ιονίων Νήσων συστηματοποιούνται σε τρεις Γενικούς Στόχους προκειμένου να επιτευχθεί η συνεργία τόσο μεταξύ τους όσο με τις παρεμβάσεις άλλων προγραμμάτων και να εξυπηρετηθεί ο Γενικός Αναπτυξιακός στόχος του προγράμματος. Οι Γενικοί Στόχοι είναι οι παρακάτω:

- Γενικός Στόχος 1: *Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υποδομών προσπελασιμότητας*
- Γενικός Στόχος 2: *Ψηφιακή σύγκλιση με την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και τόνωση της επιχειρηματικότητας*
- Γενικός Στόχος 3: *Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής*

Οι τρεις γενικοί στόχοι θα υποστηρίζονται από δράσεις τεχνικής υποστήριξης εφαρμογής.»

(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

Ø ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ

Στον νέο αναπτυξιακό προγραμματισμό, η Χωρική Ενότητα Κρήτης –Νήσων Αιγαίου θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα έντονα προβλήματα προσπελασιμότητας, να διαφυλάξει και να αξιοποιήσει με βιώσιμο τρόπο τους σημαντικούς περιβαλλοντικούς, πολιτισμικούς και

τουριστικούς πόρους, ο μοναδικός συνδυασμός των οποίων αποτελεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των υπό αναφορά Περιφερειών. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να αυξήσει την ελκυστικότητά της ως τόπου επενδύσεων, επιχειρηματικότητας, αλλά και ως τουριστικού προορισμού.

Οι τρεις νησιωτικές Περιφέρειες αντιμετωπίζουν στην 4η προγραμματική περίοδο δύο στρατηγικές κοινές προκλήσεις:

- την αξιοποίηση του μεταβαλλόμενου διεθνούς περιβάλλοντος (τεχνολογικές αλλαγές ιδιαίτερα στους τομείς των πληροφοριών και των επικοινωνιών, τη βαρύτητα των υπηρεσιών στο σχηματισμό του εθνικού πλούτου, στη στροφή των επιδιώξεων των ανθρώπων υπέρ ποιοτικών στόχων, κλπ) ώστε να μετατραπούν οι νησιωτικές ιδιαιτερότητες από μειονεκτήματα σε πλεονεκτήματα.
- την εφαρμογή της έννοιας της αειφορίας, δηλαδή της σταθερής και βιώσιμης αναπτυξιακής πορείας που να επιτρέπει τη διατήρηση της φυσιογνωμίας τους και των χαρακτηριστικών τους σε βάθος χρόνου, βελτιώνοντας την ελκυστικότητά τους.

«Το αναπτυξιακό όραμα της Χωρικής Ενότητας εξυπηρετείται από τους παρακάτω Στρατηγικούς Στόχους:

1. *Βελτίωση της επιχειρηματικότητας και προσέλκυση επενδύσεων στις περιοχές της Χωρικής Ενότητας*
2. *Προώθηση της καινοτομίας και της έρευνας και σύνδεσή τους με την επιχειρηματικότητα*
3. *Διασφάλιση της βιωσιμότητας και λειτουργικότητας των περιφερειακών υποδομών, έμφαση στην ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας*
4. *Βελτίωση του επιπέδου της ποιότητας ζωής*
5. *Ενίσχυση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και αύξηση της ελκυστικότητας της Χωρικής Ενότητας, ως τόπου διαβίωσης και άσκησης επιχειρηματικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων*
6. *Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού για την αποτελεσματική ενίσχυση της απασχόλησης, της παραγωγικότητας και της κοινωνικής συνοχής.*

Οι ανωτέρω στρατηγικοί στόχοι αντιστοιχίζονται ευθέως με τους αντίστοιχους του ΕΣΠΑ.

Αντίστοιχα, η στρατηγική του ΠΕΠ Κρήτης - Νήσων Αιγαίου διαμορφώνει διακριτή χωρική διάσταση, η οποία σε επίπεδο χωρικής ενότητας ολοκληρώνεται μέσα από τους ακόλουθους στόχους:

- *Την ανάπτυξη ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού συστήματος οικισμών και μιας νέας σχέσης πόλης – υπαίθρου, με έμφαση αφενός στην αξιοποίηση των διαχρονικών επιδράσεων των πόλων ανάπτυξης (υφιστάμενων και αναδιδόμενων) και, αφετέρου, στην υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στις νησιωτικές και στις ορεινές περιοχές της Χωρικής Ενότητας,*
- *Την εξασφάλιση της ισότητας πρόσβασης στις υποδομές και στη γνώση και την αειφόρο ανάπτυξη και την ορθολογική διαχείριση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Χωρικής*

Ενότητας»

(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

Ø ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ

Ο Στρατηγικός Στόχος της χωρικής ενότητας Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου για την περίοδο 2007-2013 συνίσταται στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας με τη βελτίωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής και την υιοθέτηση αιεφορικών μεθόδων ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων και διαχείρισης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με την δυναμική αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Χωρικής Ενότητας σε ένα νέο περιβάλλον όπου διαχρονικά αυξανόμενο ρόλο διαδραματίζει η επένδυση στην γνώση, την ποιότητα, την καινοτομία και τα δίκτυα. Τα αστικά κέντρα αποτελούν τα δυναμικά σημεία στα οποία θα στηριχθεί η συνολική αναπτυξιακή προσπάθεια.

«Οι κοινοί αναπτυξιακοί στόχοι για τις τρεις περιφέρειες παρουσιάζονται παρακάτω:

- **Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας, της ποιότητας και της καινοτομικής ικανότητας των επιχειρήσεων.**
- **Βελτίωση της προσπελασιμότητας μέσω της δημιουργίας και αναβάθμισης υποδομών και ενδο-περιφερειακών και δια-περιφερειακών μεταφορικών δικτύων.**
- **Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.**
- **Αειφορική διαχείριση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.**
- **Ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής οικονομικής και κοινωνικής συνοχής**
- **Ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας**
- **Αξιοποίηση του τουρισμού και του πολιτισμού για τη βιώσιμη ανάπτυξη**
- **Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και προώθηση της ψηφιακής σύγκλισης»**

(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

Η συγκεκριμένη χωρική ενότητα διαθέτει οκτώ κοινούς στόχους ανάπτυξης οι οποίοι περιλαμβάνουν την ανάπτυξη του παραγωγικού δυναμικού και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς του, τις υποδομές, την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, το περιβάλλον, την οικονομική και χωρική συνοχή, την διαπεριφερειακή συνεργασία και ολοκλήρωση, την ανάπτυξη του τουρισμού και τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης. Οι στόχοι αυτοί διαμορφώνουν ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων οι οποίες είναι κρίσιμες για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Φυσικά, η κάθε μια επιμέρους Περιφέρεια είναι δυνατόν να δίνει μεγαλύτερη έμφαση σε κάποιους από τους κοινούς στόχους ανάλογα με τη διάταξη των αδύνατων και των ισχυρών σημείων της. Για παράδειγμα, ο στόχος της προσπελασιμότητας είναι πολύ πιο κρίσιμης σημασίας για την Ήπειρο από ότι για τις άλλες δύο Περιφέρειες, ενώ ο στόχος της χωρικής συνοχής είναι υψηλότερης προτεραιότητας στην Στερεά, η οποία παρουσιάζει σαφώς πιο έντονο δυϊσμό.

Για τη χωρική ενότητα που καλύπτει το παρόν Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ήδη το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς έχει οριοθετήσει τις βασικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τόσο στο επίπεδο κοινών για όλες τις περιφέρειες

της χώρας στρατηγικών επιλογών (Γενικοί στόχοι 7,8,9 του ΕΣΠΑ) όσο και με εξειδικευμένες κατευθύνσεις ανά περιφέρεια:

Περιφέρεια Θεσσαλίας: Η Θεσσαλία βρίσκεται σε ότι αφορά τα κριτήρια απασχόλησης, αγοράς εργασίας, φτώχειας και κοινωνικής ενσωμάτωσης σε ενδιάμεση κατάσταση στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας. Ειδικότερα, η Περιφέρεια κατατάσσεται σύμφωνα με τα κριτήρια της απασχόλησης, της ανεργίας και της φτώχειας στην έκτη, έβδομη και όγδοη θέση στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας. Η κατάσταση αυτή συνδέεται με την μεγάλη σημασία του πρωτογενή τομέα στην διαμόρφωση του τοπικού εισοδήματος και της απασχόλησης, με τις περιορισμένες σχετικά συνέπειες της αποβιομηχανοποίησης (εκτός από το Βόλο και εκτός από ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους στο σύνολο της Περιφέρειας που συνδέονται με την μεταποίηση αγροτικών προϊόντων) καθώς και με την αυξανόμενη σημασία των υπηρεσιών.

Κύριος στόχος της στρατηγικής του Ευρωπαϊκού Κεντρικού Ταμείου είναι ο μετασχηματισμός του προτύπου απασχόλησης από την σημερινή του μορφή σε μια πλέον σύγχρονη, το οποίο σταδιακά θα αποσυνδεθεί από τον τρόπο οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας του παρελθόντος, προσανατολιζόμενο στην ανταγωνιστική αγορά καθώς και στον δυναμισμό και τη δικτύωση των αστικών της κέντρων.

Η στρατηγική του Ευρωπαϊκού Κεντρικού Ταμείου στοχεύει στην διευκόλυνση της απασχόλησης και στην αύξηση της απασχολησιμότητας του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού, στην ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, στην δια βίου μάθηση με έμφαση στην προώθηση του αγροτικού μετασχηματισμού και της απασχόλησης στους λοιπούς τομείς της τοπικής οικονομίας, στην αξιοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης για την κατάρτιση των αγροτών στην διαχείριση σύγχρονων αγροτικών εκμεταλλεύσεων και την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας, στην προώθηση της αυτοαπασχόλησης μέσω κινήτρων, στην κατάρτιση τοπικών συμφωνιών απασχόλησης σε περιοχές – θύλακες ανεργίας, καθώς και στην κατάρτιση και κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών και ειδικών ομάδων πληθυσμού.

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας: Η Στερεά Ελλάδα αποτελεί ως προς το αναπτυξιακό της πρότυπο και την απασχόληση μια ιδιαίτερη Περιφέρεια της χώρας. Η ιδιαιτερότητά αυτή προκύπτει από την στενή της σχέση με την Αθήνα – Αττική και την εγκατάσταση σε αυτή σημαντικών μεταποιητικών μονάδων, από το γεωγραφικό της ανάγλυφο και την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στις ορεινές της περιοχές, από την έकाστη των περισσότερων αστικών της κέντρων στο ημερήσιο σύστημα της Αθήνας, από τον περιορισμό της κατοίκησης στα ορεινά, από τη δυναμική αγροτική περιοχή της Βοιωτίας, η οποία όμως είναι ακόμα προσανατολισμένη σε παραδοσιακά παραγωγικά σχήματα και από τις νησιωτικές περιοχές της Βόρειας και Νότιας Εύβοιας.

Η κατάσταση αυτή διαμορφώνει την εικόνα μιας εισοδηματικά εύρωστης Περιφέρειας η οποία, όμως, αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα σε ό,τι αφορά την ανεργία και την απασχόληση. Ως προς την πρώτη ομάδα κριτηρίων η Περιφέρεια βρίσκεται στην τρίτη θέση από το τέλος στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας, ενώ ως προς την απασχόληση βρίσκεται στην ενδιάμεση ομάδα Περιφερειών αντίστοιχα. Ο κίνδυνος έκθεσης στη φτώχεια, κατά συνέπεια, παρουσιάζεται ιδιαίτερα έντονος στην Περιφέρεια με αποτέλεσμα αυτή να κατατάσσεται στην δέκατη θέση κατά αύξουσα έκταση του προβλήματος.

Η πολιτική στην Περιφέρεια στοχεύει ταυτόχρονα στην πληρέστερη ενσωμάτωση της στο ημερήσιο σύστημα της Αττικής, στην ανάπτυξη συμπληρωματικότητας μεταξύ των αστικών κέντρων της, στον σταδιακό εκσυγχρονισμό και την ανασυγκρότηση της μεταποίησης σε ανταγωνιστική βάση αλλά και των δραστηριοτήτων στην ορεινή ενδοχώρα και τα νησιά της Περιφέρειας (Εύβοια).

Περιφέρεια Ηπείρου: Η Περιφέρεια Ηπείρου αποτελεί μαζί με την γειτονική της Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την πλέον προβληματική Περιφέρεια σε θέματα

απασχόλησης, ανεργίας και φτώχειας. Σε αυτό συντείνει η συνοριακή και απομακρυσμένη θέση της ως προς τους άξονες ανάπτυξης και τις μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της χώρας, ο αγροτικός της χαρακτήρας και το παραδοσιακό και αργά μετασχηματιζόμενο παραγωγικό της πρότυπο και στις ανύπαρκτες, μέχρι σχετικά πρόσφατα, σχέσεις της με την άλλη πλευρά των εξωτερικών συνόρων της χώρας.

Ειδικότερα, το πρότυπο της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται από ένα διπλό δυισμό, μεταξύ των αστικών περιοχών και των αγροτικών περιοχών και μεταξύ των παραλίων και της ενδοχώρας.

Η συγκεκριμένη κατάσταση σε συνδυασμό με τον παραδοσιακό χαρακτήρα του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας διαμορφώνουν το πρότυπο, αλλά και τα προβλήματα της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας. Η Ήπειρος βρίσκεται στην τέταρτη από το τέλος θέση σε ότι αφορά την απασχόληση, γεγονός που συνδυάζεται με τον αγροτικό της χαρακτήρα και την ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού της, στην δεύτερη από το τέλος θέση σε ότι αφορά την ανεργία, ενώ αποτελεί την πιο φτωχή Περιφέρεια της χώρας.

Κύριο στόχο της στρατηγικής αποτελεί η συγκρότηση ενός παραγωγικού προτύπου το οποίο να στηρίζεται στον δυναμισμό των αστικών της κέντρων και κυρίως των Ιωαννίνων, στον εκσυγχρονισμό του πρωτογενή τομέα και στην ενδυνάμωση της κτηνοτροφίας, στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και στην αξιοποίηση και την ενδυνάμωση των υπηρεσιών του τουρισμού οι διάφορες μορφές του οποίου αποτελούν δυναμικό αναπτυξιακό παράγοντα στην Περιφέρεια.

Η οικονομία τέλος της Περιφέρειας σταδιακά θα προσαρμοστεί στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνουν οι σχέσεις με την άλλη πλευρά των συνόρων και του Ιονίου καθώς και με την δυναμική που διαμορφώνεται από την αύξηση της προσβασιμότητας της Περιφέρειας από τις μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της χώρας.

«Ανάλογα με την ένταση των προβλημάτων και σε συνεργία με τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, οι στοχευμένες παρεμβάσεις θα εστιάσουν:

- *στη βελτίωση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων και της ποιότητας ζωής σε αυτά με παρεμβάσεις στις υποδομές, στο περιβάλλον, στη διαχείριση απορριμμάτων και αποβλήτων, στους δημόσιους χώρους και στους χώρους πρασίνου, στην ασφάλεια, στις κοινωνικές υποδομές και στις υποδομές υγείας,*
- *στις υποδομές εγκατάστασης επιχειρήσεων (περιοχές εγκατάστασης επιχειρήσεων, δίκτυα, υποδομές βελτίωσης της προσπελασιμότητας),*
- *στην κατάρτιση του εργατικού δυναμικού σύμφωνα με την ανάγκες και τη δυναμική του προτύπου απασχόλησης και της αγοράς εργασίας των συγκεκριμένων αστικών κέντρων,*
- *στην προώθηση των επιχειρηματικών συσπειρώσεων, της καινοτομίας της επιχειρηματικότητας και των υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, προβλήματα (αστική επέκταση, αστική διάχυση, υποβάθμιση και αναπλάσεις),*
- *στην αντιμετώπιση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ειδικές ομάδες πληθυσμού (κοινωνικός αποκλεισμός, φτώχεια, ΑΜΕΑ κ.αλ.),*
- *στην προώθηση των λειτουργικών δικτύωσης μεταξύ γειτονικών αστικών κέντρων στο πλαίσιο του ιεραρχημένου αστικού συστήματος της χώρας (ημερήσια συστήματα μετακινήσεων, ακτίνες επιρροής κλπ.),*
- *στην προώθηση λειτουργικών σχέσεων ανάμεσα στα αστικά κέντρα και την ύπαιθρο που τα περιβάλλει.»*

(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

Στη συγκεκριμένη διαδικασία, σημαντικός είναι ο ρόλος, εκτός από τις κεντρικές και περιφερειακές αρμόδιες υπηρεσίες, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών εταίρων, ενώ πρέπει να αξιοποιηθούν τα νέα πρόσφορα μέσα JESSICA και JEREMIE.

Ø ΑΤΤΙΚΗΣ

Με δεδομένο τον προωθητικό ρόλο που έχουν τα αστικά κέντρα για την οικονομική ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού χώρου, η Περιφέρεια Αττικής θα πρέπει να αξιοποιήσει όλα τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη γεωγραφική της θέση στη Μεσόγειο ως πύλη εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σημείο έναρξης και απόληξης των Διευρωπαϊκών δικτύων, για να διατηρήσει αλλά και για να ενισχύσει περαιτέρω το ρόλο της συμβάλλοντας κατά προτεραιότητα στην επίτευξη του Εθνικού στόχου για την ανάδειξη της χώρας σε διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

Η υπέρβαση αυτών των αρνητικών διαρθρωτικών προβλημάτων και η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας σε συνδυασμό με τις προτεραιότητες της πολιτικής συνοχής και την Εθνική Αναπτυξιακή πολιτική αποτελούν την πρώτη παράμετρο για το πλαίσιο της στοχοθέτησης της τέταρτης προγραμματικής περιόδου.

Η δεύτερη παράμετρος για την κατάρτιση της αναπτυξιακής στρατηγικής και της στοχοθέτησης του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013 είναι η εξυπηρέτηση του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειας, όπως αναδείχθηκε στο Αναπτυξιακό της Συνέδριο, όπως αυτός αποτυπώνεται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, που είναι η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της περιφέρειας Αττικής ως ευρωπαϊκής μητρόπολης στο χώρο της νοτιοανατολικής Ευρώπης και της μεσογείου και το οποίο αποτελεί και το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Αττικής για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Είναι δεδομένο ότι η επίτευξη του αναπτυξιακού αυτού οράματος υπερβαίνει την χρονική περίοδο αναφοράς της Δ΄ προγραμματικής περιόδου και εκτείνεται χρονικά μέχρι το πρώτο τέταρτο του 21ου αιώνα.

Η επιλογή των γενικών στόχων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007 – 2013 γίνεται με γνώμονα:

- Την εξυπηρέτηση του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειας Αττικής.
- Τις κατευθυντήριες γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση της Ε.Ε
- Την Εθνική Αναπτυξιακή πολιτική, όπως αποτυπώνεται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013
- Τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2005 – 2008
- Τις κατευθύνσεις της Ε.Ε για το ρόλο των πόλεων στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση.

Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής οι κατευθύνσεις αυτές είναι ιδιαίτερα σημαντικές, με δεδομένο ότι σε πολύ μεγάλο βαθμό θέτουν προτεραιότητες σε επιμέρους τομείς όπου η Περιφέρεια παρουσιάζει υστέρηση, ενώ σε μεγάλο βαθμό αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθιστούν μια πόλη ελκυστική, προσδιορίζοντας και το πλαίσιο των παρεμβάσεων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία κατά την τέταρτη προγραμματική περίοδο.

Οι τομείς αυτοί είναι :

- Μεταφορές για τη διασφάλιση της κινητικότητας και της προσβασιμότητας του πληθυσμού στο εσωτερικό των πόλεων, την καλύτερη διασύνδεση με τα αεροδρόμια, τα λιμάνια και τους μεγάλους οδικούς διαπεριφερειακούς άξονες.

- Εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες που αναβαθμίζουν την ποιότητα διαβίωσης (υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση, φροντίδα των παιδιών,)
- Βελτίωση του φυσικού, ανθρωπογενούς και οικιστικού περιβάλλοντος, με την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης που επιφέρει η αστική διάχυση, την αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών και την προστασία των ελεύθερων χώρων, το συντονισμό μεταξύ των επιπέδων της διοίκησης για τις χρήσεις γης και τις λοιπές πολιτικές που επηρεάζουν και επιδρούν στον αστικό χώρο, την επένδυση σε φυσικές υποδομές και την ενεργή διαχείριση των μεταφορών και την προώθηση δράσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
- Αναβάθμιση της πολιτιστικής κίνησης και των πολιτιστικών εκδηλώσεων, αφού η πολιτιστική ζωή (κίνηση) μιας πόλης επηρεάζει τις ιδιωτικές επενδύσεις ως επιλογή του τόπου εγκατάστασης παραγωγικών ή διοικητικών εγκαταστάσεων όπως επίσης και την απόφαση εγκατάστασης του μετακινούμενου υψηλών δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.
- Προώθηση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της κοινωνίας της γνώσης, η οποία αποτελεί εθνικό στόχο. Το σύνολο των αναγκαίων παρεμβάσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων στον τομέα αυτό, όπως η υποβοήθηση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, η αναγκαιότητα διασύνδεσης των επιχειρήσεων με τα Ερευνητικά Κέντρα, η προώθηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την Κοινωνία της Πληροφορίας είναι τομείς που, όπως αναλύθηκε και στην υφιστάμενη κατάσταση, η Αττική υπολείπεται σημαντικά των μέσων όρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των στόχων που θέτει η αναθεωρημένη στρατηγική της Λισσαβόνας.

«Με βάση τα ανωτέρω οι Γενικοί Στόχοι του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007 -2013 είναι:

- *Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας σαν Διεθνές Επιχειρηματικό Κέντρο*
- *Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, μέσω της ενθάρρυνσης της Καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας, της έρευνας και τεχνολογίας και της διάδοσης και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης*
- *Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η προστασία του περιβάλλοντος*
- *Η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας*

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα θα συμβάλλουν στην κάλυψη των εθνικών στρατηγικών στόχων, συμπληρωματικά με τα τομεακά προγράμματα και με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε χωρικής ενότητας / περιφέρειας, όπως αυτά εξειδικεύονται στο σχετικό τμήμα της περιφερειακής στρατηγικής.

Σε κάθε περίπτωση, θα καλύψουν έναν κοινό κορμό παρεμβάσεων για όλες τις Περιφέρειες ως εξής:

- *κοινωνικές υποδομές,*
- *υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη (υποδομές νοσοκομείων και δομών κοινωνικής φροντίδας, ειδικών μονάδων, κέντρων υγείας και ανοιχτής φροντίδας, εξειδικευμένος εξοπλισμός, μέτρα ανάπτυξης και προστασίας της Δημόσιας Υγείας),*

- πολιτισμός (ενίσχυση των βασικών πολιτιστικών υποδομών, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς),
- έργα προσπελασιμότητας και περιβάλλοντος τοπικής κλίμακας,
- πολιτικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης,
- πολιτικές ενίσχυσης ορεινών, μειονεκτικών, νησιωτικών περιοχών»

(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

Ακολουθεί πίνακας στον οποίο παρουσιάζονται ενδεικτικά οι ετήσιες κατανομές πόρων για τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013:

Πίνακας 12 Προϋπολογιζόμενοι Πόροι Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	430161700	415463615	400005543	383762961	366710676	348822792	330072713	2675000000
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	122943932	125402806	127910860	130469081	133078461	135740029	138454831	914000000
ΚΡΗΤΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ	146446064	138022627	129203671	119976747	110329064	112535646	114786359	871300178
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤ.ΕΛΛΑΔΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ	225137389	199944406	173653649	146231279	117642556	119955406	122395315	1104960000
ΑΤΤΙΚΗΣ	406069681	388310157	369677825	350144875	329682735	308262057	285852670	2438000000
ΣΥΝΟΛΟ	1330758766	1267143611	1200451548	1130584943	1057443492	1025315930	991561888	8003260178

Γ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στη νέα προγραμματική περίοδο, τα Προγράμματα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας αντικαθίστανται από τα Προγράμματα του Στόχου III «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία». Στο πλαίσιο του Στόχου αυτού, η Ελλάδα συμμετέχει στην υλοποίηση των κάτωθι 12 Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τα οποία:

- 6 είναι διασυνοριακά προγράμματα και 3 πολυμερούς διασυνοριακής συνεργασίας
- 2 είναι διακρατικά προγράμματα και
- 1 διαπεριφερειακό πρόγραμμα

Ø Διασυνοριακά Προγράμματα

Στο πλαίσιο αυτό και όσον αφορά στα Προγράμματα Διασυνοριακής Συνεργασίας, η Ελλάδα συμμετέχει σε έξι Προγράμματα, συνολικού προϋπολογισμού, που ξεπερνά τα 320.000.000 Ευρώ, τη Διαχειριστική Αρχή των οποίων εξακολουθεί να διατηρεί.

Τα προγράμματα είναι τα εξής:

- Πρόγραμμα «Ελλάδα-Βουλγαρία», προϋπολογισμού 110.735.958 Ευρώ
- Πρόγραμμα «Ελλάδα-Ιταλία», προϋπολογισμού 88.955.170 Ευρώ
- Πρόγραμμα «Ελλάδα-Κύπρος», προϋπολογισμού 41.633.290 Ευρώ
- Πρόγραμμα «Ελλάδα-Αλβανία», που συγχρηματοδοτείται από το Όργανο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA) με 22.143.015 Ευρώ
- Πρόγραμμα «Ελλάδα-ΠΓΔΜ», που συγχρηματοδοτείται από το IPA με 24.810.005 Ευρώ
- Πρόγραμμα «Ελλάδα-Τουρκία»*, που συγχρηματοδοτείται από το IPA, 34.088.992 Ευρώ

Η Ελλάδα συμμετέχει και σε 3 Προγράμματα πολυμερούς διασυνοριακής συνεργασίας:

- Πρόγραμμα Αδριατικής
- Θαλάσσια Λεκάνη της Μεσογείου,
- Μαύρη Θάλασσα

Ø Διακρατικά Προγράμματα

Η Ελλάδα συμμετέχει σε δύο διακρατικά προγράμματα. Συγκεκριμένα:

- Μεσογειακός Χώρος
- Χώρος Νοτιοανατολικής Ευρώπης

Ø Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα

Η Ελλάδα συμμετέχει στο διαπεριφερειακό πρόγραμμα INTERREG IV C, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ –πλην της Γερμανίας-, καθώς και η Νορβηγία και η Ελβετία.»

(<http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>)

2.3.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013

Στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, το Υπουργείο Ανάπτυξης, μέσω του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», πρόκειται να συνεχίσει την ενίσχυση καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων και έργων υποδομής εθνικής εμβέλειας.

Κεντρικός αναπτυξιακός στόχος του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της Χώρας, με έμφαση στη διάσταση της καινοτομικότητας της Ελληνικής Οικονομίας στο πλαίσιο της γενικότερης εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής για τη νέα περίοδο 2007-2013.

Η Στρατηγική αναφέρεται στους τομείς μεταποίηση, υπηρεσίες, εμπόριο, προστασία καταναλωτή, έρευνα - τεχνολογία, ενέργεια, τουρισμός και πολιτισμός, καλύπτοντας επομένως τα αντικείμενα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η κατάρτιση του Προγράμματος ακολούθησε μια μακρόχρονη και επίπονη διαδικασία στο πλαίσιο της Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος και απαίτησε σειρά διαβουλεύσεων τόσο μεταξύ των Υπουργείων και των Γενικών Γραμματειών που είναι αρμόδιες για τη χάραξη και την υλοποίηση πολιτικής κατά τομέα, όσο και με τους εμπλεκόμενους φορείς και το ευρύτερο κοινό. Η διαδικασία διαβούλευσης και σχεδιασμού συνεχίζεται μέχρι την οριστικοποίηση της τελικής μορφής του Προγράμματος.

Λόγω των ειδικών νέων διατάξεων για τις Περιφέρειες «μεταβατικής στήριξης» (Αττική, Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία και Κεντρική Μακεδονία) καλύπτει μεν και αυτές στο στρατηγικό επίπεδο, όχι όμως στο χρηματοδοτικό: δηλαδή οι διαθέσιμοι πόροι για το Πρόγραμμα μπορούν να επενδυθούν μόνο στις 8 Περιφέρειες αμιγούς Στόχου 1 "Σύγκλιση" και κατά συνέπεια το κονδύλι των πόρων των διαρθρωτικών Ταμείων που διατίθενται για την ανταγωνιστικότητα εμφανίζεται μεν μειωμένο, αλλά σ' αυτό πρέπει να συμπεριληφθούν και οι πόροι των πέντε περιφερειών μεταβατικής στήριξης που θα κατευθυνθούν σε δράσεις Ανταγωνιστικότητας.

Αυτό φαίνεται και στο χρηματοδοτικό πίνακα που ακολουθεί, στον οποίο παρουσιάζονται οι πόροι (σε εκατομ. €) που θα διατεθούν για την περίοδο 2007-2013 τόσο για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς όσο και για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα:

Πίνακας 13 Χρηματοδοτικοί Πίνακες ΕΣΠΑ και ΕΠΑΕ-Κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης ΕΤΠΑ ανά τομέα σε εκ. €

ΤΟΜΕΙΣ	5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	%	8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΟ	%
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	352	23,5	480	27,9	832	25,8
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	359	24,0	400	23,2	759	23,6
ΕΡΕΥΝΑ	461	30,8	271	15,7	732	22,7
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	244	16,3	320	18,6	564	17,5
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	-	-	150	8,7	150	4,7
ΕΜΠΟΡΙΟ	74	4,9	59	3,4	133	4,1
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ	8	0,5	7	0,4	15	0,5
ΣΥΝΟΛΟ	1.498		1.721		3.219	

ΠΗΓΗ: www.antagonistikotita.gr

Οι γεωγραφικές περιοχές παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα είναι οι εξής:

- ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ
- ΘΕΣΣΑΛΙΑ
- ΗΠΕΙΡΟΣ
- ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ
- ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ
- ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
- ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ
- ΚΡΗΤΗ

Το Πρόγραμμα καλύπτει το σύνολο του Δευτερογενή Τομέα της Οικονομίας, πλην του κλάδου Κατασκευές, και τον Τριτογενή Τομέα πλην των κλάδων Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας, Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, Εκπαίδευση, Απασχόληση Οικιακού Προσωπικού,

καθώς και επιμέρους δραστηριοτήτων των κλάδων Μεταφορές και αποθήκευση, Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καλείται να παρέμβει σε τομείς στους οποίους απασχολούνται τα 2/3 των ανθρώπινων πόρων της χώρας, και μάλιστα με σταθερή αύξηση (64,65% το 1998 -67,55% το 2005). Οι ίδιοι τομείς "παράγουν" περισσότερο από 45% της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας, επίσης με αύξηση 45,7% το 1998 - 46,6% το 2004).

Οι Άξονες Προτεραιότητας του Προγράμματος είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογίας και της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως Βασικού Παράγοντα για την αναδιάρθρωση της Ελληνικής οικονομίας και τη μετάβαση στην οικονομία της γνώσης
- Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και της Εξωστρέφειας – Αναβάθμιση του παραγωγικού Ιστού της χώρας – Αύξηση των παραγωγικών Επενδύσεων και των Εισροών ξένων άμεσων επενδύσεων και γενική ποιοτική Αναβάθμιση των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών σε όλους τους τομείς και κλάδους της Ελληνικής οικονομίας
- Βελτίωση του θεσμικού περιβάλλοντος και των υποστηρικτικών δομών, υποδομών, μηχανισμών και εργαλείων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας– Ενδυνάμωση του ανταγωνισμού – Προστασία του καταναλωτή
- Ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος της χώρας και ενίσχυση της Αειφορίας
- Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής του Προγράμματος (ΕΤΠΑ)

Το συνολικό κόστος ανέρχεται περίπου στο 2% της συνολικής κοινοτικής συνδρομής του Προγράμματος.

2.3.3 ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ 2007-2013

Η νέα περίοδος προγραμματισμού 2007-2013 πρόκειται να είναι ιδιαίτερα σημαντική και για την εφαρμογή της Πολιτικής Αγροτικής Ανάπτυξης και της Πολιτικής Αλιείας στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΣΣΑΑΛ) αποτελούν τα δύο προγραμματικά κείμενα όπου περιγράφεται η στρατηγική της χώρας για την ανάπτυξη του τομέα γεωργίας και των αγροτικών περιοχών, όπως επίσης και του τομέα της αλιείας και των αλιευτικών περιοχών.

Περιγράφοντας τους άξονες χρηματοδότησης, το κοινοτικό ενδιαφέρον εστιάζεται στην προώθηση της επιχειρηματικότητας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της βιομηχανίας γεωργικών τροφίμων, την αναδιάρθρωση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της γεωργίας, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος.

Τα δύο προγραμματικά έγγραφα και τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα σε επίπεδο στρατηγικής και στόχων είναι απόλυτα συνεκτικά και συμπληρωματικά με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία κατά τη Δ΄ Προγραμματική Περίοδο.

A) ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης καθορίζει τις προτεραιότητες της Ελλάδας για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, στον οποίο ορίζεται ότι η εθνική στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης θα εφαρμοστεί μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

«Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης 2007-2013 για την Ελλάδα εστιάζεται σε τρεις βασικούς άξονες:

- *Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας*
- *Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου*
- *Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας*

συνεπικουρούμενους από ένα τέταρτο οριζόντιο άξονα LEADER, που βασίζεται στην εμπειρία που αποκτήθηκε από τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες Leader των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων.» (<http://www.espa.gr/essaa.asp>)

B) ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΣΣΑΑΛ) της περιόδου 2007-2013 καλύπτει τον τομέα της αλιείας της χώρας μας, περιγράφει συνοπτικά όλες τις πτυχές της κοινής αλιευτικής πολιτικής και καθορίζει προτεραιότητες, στόχους, τους απαιτούμενους δημόσιους πόρους και προθεσμίες για την εφαρμογή τους.

«Οι στόχοι και προτεραιότητες του αφορούν τους παρακάτω τομείς:

1. *Την βιώσιμη ανάπτυξη των αλιευτικών δραστηριοτήτων*
2. *Την βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας*
3. *Την βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου της μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων*
4. *Την βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας εσωτερικών υδάτων*
5. *Την βιώσιμη ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών*
6. *Την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αλιευτικού τομέα*
7. *Την διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού στον αλιευτικό τομέα και την εξασφάλιση βιώσιμης απασχόλησης*
8. *Την προστασία και την βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος που σχετίζεται με τον αλιευτικό τομέα*
9. *Την τήρηση των απαιτήσεων επιθεώρησης και ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων και την συλλογή δεδομένων-πληροφοριών για την κοινή αλιευτική πολιτική*
10. *Την ανάπτυξη αλιευτικών δραστηριοτήτων εκτός κοινοτικών υδάτων*

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας(ΕΣΣΑΑΛ) της περιόδου 2007-2013 έχει εκπονηθεί στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης σε στενή συνεργασία με τους εταίρους, δηλαδή, τις αρμόδιες περιφερειακές, τοπικές και άλλες Δημόσιες αρχές, τους συλλογικούς φορείς του τομέα της αλιείας, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους λοιπούς εταίρους» (<http://www.espa.gr/essaal.asp>)

2.3.4 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνοντας υπόψη την φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την μετάβαση από τις εφάπαξ επιδοτήσεις στην παροχή δανεισμού με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, αλλά και έχοντας την ανάγκη προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων και σε συνεργασία με τον όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, προωθεί τη δημιουργία μοντέρνων χρηματοδοτικών μηχανισμών. Κύριο χαρακτηριστικό αυτών είναι ο πολλαπλασιαστικός χαρακτήρας των διατιθέμενων κεφαλαίων, η αποπληρωμή των οποίων θα οδηγήσει σε επανεπένδυση τους σε νέες δράσεις.

«Τα κύρια χαρακτηριστικά των νέων χρηματοδοτικών πρακτικών συνοψίζονται παρακάτω:

- *ανακύκλωση: χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους και μέσω της αποπληρωμής τους θα επαναχρηματοδοτούνται νέα έργα*
- *μόγλευση: δυνατότητα συνδυασμού δανείων με ιδιωτικούς πόρους*
- *πηγές κεφαλαίων: διάθεση κεφαλαίων από τα επιχειρησιακά προγράμματα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και συνδυασμός τους με πρόσθετη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων*
- *διαχείριση κεφαλαίων: κεντρική μονάδα διαχείρισης περισσότερων του ενός ταμείων. » (<http://www.espa.gr/xe.asp>)*

Τα χρηματοδοτικά αυτά εργαλεία είναι δύο το JESSICA και το JEREMIE και αναλύονται παρακάτω:

1. JESSICA: αφορά κοινούς Ευρωπαϊκούς πόρους για αειφόρες επενδύσεις στα αστικά κέντρα. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών έχει ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την ανάθεση μελετών και την υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας στη συνέχεια. Η πρωτοβουλία του στοχεύει στην στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και έργων αστικής ανάπτυξης. Στόχο έχει την κινητοποίηση κεφαλαίων για την χρηματοδότηση ολοκληρωμένων δράσεων αστικής ανάπτυξης με πιλοτικά προγράμματα. Για την πρώτη περίοδο προβλέπονται να αφορούν του ΟΤΑ. Απώτερος στόχος είναι η ανάπτυξη των αστικών κέντρων και η παροχή νέων θέσεων εργασίας.

2. JEREMIE: στο πλαίσιο του JEREMIE που αφορά κοινούς Ευρωπαϊκούς Πόρους για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών υπέγραψε την πρώτη μεταξύ των 27 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμβαση χρηματοδότησης για την οργάνωση των δομών υλοποίησης και χρηματοδότησης του στην Ελλάδα. Πιστοποιήθηκε με αυτό τον τρόπο ο πρωτοποριακός του ρόλος και η αποφασιστικότητα της Ελλάδας για την υιοθέτηση και προώθηση σύγχρονων χρηματοοικονομικών μέσων που θα βοηθήσουν στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η χρηματοδότηση καλύπτει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων όπως για παράδειγμα πιστώσεις μέσω τραπεζών, συμμετοχή σε κεφάλαιο επιχειρήσεων, κεφάλαια ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου, παροχή εγγυήσεων και άλλα. Αναμένεται ότι τα μέσα αυτά θα έχουν ισχυρό πολλαπλασιαστικό συντελεστή με στόχο την επένδυση ιδιωτικών κεφαλαίων μέσω της απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων.

Παρακάτω ακολουθεί αναλυτική περιγραφή του JEREMIE καθώς και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων.

2.4 ΝΕΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η δυσκολία ορισμένων επιχειρήσεων να αποκτήσουν πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και κατά συνέπεια, η αδυναμία τους να εκσυγχρονιστούν ώστε να ανταποκριθούν στο απαιτητικό νέο περιβάλλον, είναι ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Για την ακρίβεια το πρόβλημα αγγίζει συνολικά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τουλάχιστον διαπιστώθηκε στο πρόσφατο άτυπο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Άλλωστε ένα από τα βασικά συμπεράσματα του Συμβουλίου ήταν ότι η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα εξαρτάται από μια ολοκληρωμένη και ανταγωνιστική χρηματοδοτική αγορά που να επιτρέπει νέες επιχειρηματικές ιδέες να εισαχθούν γρήγορα στην αγορά.

Σύμφωνα λοιπόν με τις νέες κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής για καινοτόμες λύσεις στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα πρέπει να υιοθετηθούν νέα και εφέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, έναντι των "παραδοσιακών" επιχειρηματικών δανείων. Τέτοια χρηματοδοτικά εργαλεία είναι σύμφωνα με τις κατευθύνσεις αυτές:

- Τα επιχειρηματικά κεφάλαια (Venture Capital), που μπορούν να παρέχουν κεφάλαια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ιδιαίτερα στις νέες με υψηλές δυνατότητες ανάπτυξης και κερδοφορίας. Τα Ταμεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων χρειάζονται ένα ευνοϊκό και σταθερό περιβάλλον για να λειτουργούν. Θα πρέπει να εξαιρεθούν τα εμπόδια κανονιστικού και φορολογικού χαρακτήρα στις επενδύσεις αυτών των Ταμείων, και να διευκολύνονται οι διασυννοριακές τους επενδύσεις.
- Τα μικροδάνεια (Microcredits), που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, κυρίως με τη διευκόλυνση πρόσβασης στη χρηματοδότηση των πολύ μικρών επιχειρήσεων, νέων ή υφισταμένων, καθώς και των αυτοαπασχολουμένων. Τα κράτη-μέλη θα πρέπει να έχουν μια νομοθεσία που να διευκολύνει την παροχή μικροδανείων.
- Υβριδικές μορφές χρηματοδότησης (Mezzanine finance), που συνδυάζουν τα δάνεια με τα συμμετοχικά κεφάλαια, που μπορούν να είναι ένας συμπληρωματικός τρόπος χρηματοδότησης για την ίδρυση, την ανάπτυξη ή τη μεταβίβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την εισαγωγή καινοτομίας. Αυτή η μορφή χρηματοδότησης αρχίζει να αναπτύσσεται αλλά παραμένει περιορισμένη σε σύγκριση με τη δανειοδότηση. Αυτό συμβαίνει σε ορισμένα κράτη που χρειάζεται να κάνουν περισσότερη πρόοδο σ' αυτό το τομέα.
- Τιτλοποίηση δανείων (Securitisation of loans), ούτως ώστε οι Τράπεζες να διαθέτουν πρόσθετα κεφάλαια για τη παροχή δανείων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι κυβερνήσεις έχουν ένα σημαντικό ρόλο για την ενθάρρυνση ανάπτυξης τέτοιων μηχανισμών.

Προκειμένου λοιπόν να κινητοποιηθούν και στη χώρα μας, τόσο το τραπεζικό σύστημα όσο και οι ίδιοι οι επαγγελματικοί φορείς, έχει ήδη ξεκινήσει προσπάθεια από το Υπουργείο Ανάπτυξης και τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, ώστε να υπάρξει ενημέρωση για τις αλλαγές που προωθούνται. Σκοπός της προσπάθειας τους είναι να αποκτήσουν και οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις πρόσβαση στα καινοτόμα χρηματοδοτικά εργαλεία.

2.4.1 JEREMIE

JEREMIE σημαίνει **J**oin **E**uropean **R**esources for **M**icro to medium **E**nterprises, δηλαδή Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

Κοινοί πόροι γιατί η πρωτοβουλία JEREMIE συνδυάζει πόρους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, εθνικούς πόρους, πόρους από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, από άλλους διεθνείς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, τράπεζες και επενδυτές.

Τον Ιούλιο του 2005, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωσή της για τις κατευθυντήριες γραμμές για την συνοχή, την ανάπτυξη και την απασχόληση τόνισε τη σημασία της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με στόχο την ανάπτυξη.

Η νέα πρωτοβουλία JEREMIE όπως παρουσιάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει στόχο να καλύψει την ανάγκη αυτή αναπτύσσοντας μια σειρά δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο ώστε να προωθηθεί η πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην χρηματοδότηση.

Οι περιοχές της Ένωσης που αντιμετωπίζουν πρόβλημα ανάπτυξης λόγω φυσικών μειονεκτημάτων θα είναι επιλέξιμες για υποστήριξη στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων κατά την περίοδο 2007-2013.

Η πρωτοβουλία JEREMIE αναμένεται να οδηγήσει σε κατάλληλες συνθήκες και κατάλληλα επίπεδα χρηματοδοτήσεων για την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων, όπως υπό την μορφή δανείων, μικροπιστώσεων, ιδίων πόρων, κεφαλαίων επιχειρησιακού κινδύνου και εγγυήσεων, όπως επίσης και οργανωτική και τεχνική υποστήριξη όπου κρίνεται αναγκαία.

Η πρωτοβουλία JEREMIE προβλέπει τρία κυρίως είδη χρηματοδοτικών μέσων:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες και τεχνική υποστήριξη
- Ίδιοι πόροι και κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου
- Εγγυήσεις για μικροπιστώσεις και δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Τα κονδύλια που θα διατεθούν θα χρησιμοποιηθούν για την χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε επενδύσεις που θα περιλαμβάνουν νέα σχέδια για τον εκσυγχρονισμό ή την επέκταση υπάρχουσών επιχειρήσεων σε τομείς όπως η βιομηχανία, το περιβάλλον, οι υπηρεσίες, οι τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας κ.τ.λ.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων θα μπορεί να διαχειριστεί το JEREMIE αφού ορίστηκε ως διαχειριστής των κονδυλίων εκ μέρους των διαχειριστικών αρχών. Ο ρόλος του θα είναι να απλοποιήσει τις διοικητικές διαδικασίες των εκταμιευμένων κονδυλίων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος των διαρθρωτικών ταμείων.

Είναι ειδικευμένο στη διαχείριση των χρηματοδοτικών προϊόντων, τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και έτσι ως διαχειριστής θα είναι σε θέση να προσφέρει ένα πλήρες πακέτο εργαλείων καθώς και την απαραίτητη τεχνογνωσία.

Οι φάσεις μέσα από τις οποίες θα διεξαχθεί η πρωτοβουλία JEREMIE είναι τρεις:

1. προπαρασκευαστικό στάδιο, προετοιμασία και προγραμματισμός
2. συστήματα εφαρμογής
3. υλοποίηση και χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και χορήγηση μικροπιστώσεων

Κατά το πρώτο στάδιο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων σε συνεργασία με την Επιτροπή και σε συνεργασία με τις εθνικές και τοπικές αρχές θα πραγματοποιήσουν αξιολογήσεις στις περιφέρειες σχετικά με την διαφορά μεταξύ προσφοράς και ζήτησης από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για χρηματοοικονομικά προϊόντα. Η συνεισφορά θα είναι 25% για τους

απαραίτητους πόρους για την διεξαγωγή των αξιολογήσεων και το υπόλοιπο θα προέλθει από τον προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης για τεχνική υποστήριξη.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης θα γίνει αρχικά επιλογή του ταμείου συμμετοχών που θα διαχειρίζεται το JEREMIE. Στη συνέχεια θα γίνει επιλογή χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων το οποίο σημαίνει ότι το Ταμείο Συμμετοχών σε συνεργασία με τις διαχειριστικές αρχές θα ξεκινήσει την διαδικασία για την υποβολή ενδιαφέροντος ώστε να επιλεγούν χρηματοπιστωτικοί ενδιάμεσοι φορείς οι οποίοι θα διαθέσουν τα κονδύλια του JEREMIE σε τοπικό επίπεδο. Πιθανοί ενδιάμεσοι φορείς μπορεί να είναι τοπικά ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, τράπεζες, ταμεία εγγυήσεων, χορηγοί μικροπιστώσεων κ.α.

Η τρίτη φάση του JEREMIE σχετίζεται με την διάθεση των κονδυλίων από του ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς φορείς στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις υπό ανταγωνιστικούς όρους που θα συμφωνούνται ανάμεσα στη διαχειριστική αρχή και το ταμείο συμμετοχής.

2.4.2 ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (TEMPIE)

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (TEMPIE A.E.) είναι ένα χρηματοδοτικό ίδρυμα και σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο Ν.3066/02, όπως ισχύει σήμερα, δύναται να παρέχει εγγυήσεις και αντεγγυήσεις σε πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα (Τράπεζες, εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing), εταιρίες ανάληψης επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring), εταιρίες επιχειρηματικών συμμετοχών (Venture Capital), υπέρ των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Με απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» του Υπουργείου Ανάπτυξης, η πράξη «Ίδρυση και Λειτουργία του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων» έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Αποστολή της εταιρίας, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 3066/2002, είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό και χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, παρέχοντας εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ αυτών και αναλαμβάνοντας έτσι την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους.

Ο σκοπός αυτός πραγματοποιείται:

- α) με την παροχή εγγυήσεων - αντεγγυήσεων υπέρ των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την κάλυψη υποχρεώσεων τους έναντι πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή εταιριών επιχειρηματικών συμμετοχών, οι οποίες απορρέουν από πάσης μορφής χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις,
- β) με την παροχή συναφών προς την ως άνω δραστηριότητα υπηρεσιών, πλην της απευθείας παροχής πιστώσεων. Οι εγγυήσεις και οι υπηρεσίες παρέχονται από την Εταιρεία σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και απασχολούν μέχρι 49 εργαζόμενους.

Αγορά – στόχος για την TEMPIE A.E. είναι κυρίως οι επιχειρήσεις με δυσκολία πρόσβασης στην χρηματοδότηση λόγω έλλειψης επαρκών εξασφαλίσεων (π.χ. επιχειρήσεις που καλύπτουν με εξασφαλίσεις μικρότερο ποσοστό του 100% ενός δανείου) και οι επιχειρήσεις που ενέχουν υψηλότερο, του μέσου όρου της αγοράς, κίνδυνο όπως οι νεοϊδρυόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις «νέας οικονομίας», οι επιχειρήσεις

«ερευνητικής κουλτούρας», οι επιχειρήσεις δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, οι κοινωνικές επιχειρήσεις κ.λ.π..

Η κοινοτική συμμετοχή ανέρχεται σε 67% του μετοχικού κεφαλαίου και έχει καλυφθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η εθνική συμμετοχή ανέρχεται σε 33% του μετοχικού κεφαλαίου. Ακόμη, η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. αποτελεί χρηματοδοτικό ίδρυμα και εποπτεύεται, μεταξύ άλλων και από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ακόμη, η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. υλοποίησε έργο στα πλαίσια του προγράμματος JEREMIE για λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων με ανώτατο προϋπολογισμό € 20.000,00 που αφορούσε την εκτίμηση των κενών της χρηματοπιστωτικής και χρηματοδοτικής αγοράς στη χώρα μας.

Βασική αρχή λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. είναι η κατανομή των κινδύνων μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (επιχειρήσεις, πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ).

Με βάση την αρχή αυτή η Φιλοσοφία της εταιρίας εστιάζεται στην :

- Ενθάρρυνση-προτροπή, όλων των κοινωνικοοικονομικών ομάδων στο δικαίωμα του Επιχειρείν με περιορισμό των κοινωνικών συνεπειών στην περίπτωση μιας επιχειρηματικής αποτυχίας. Γι' αυτό το λόγο ο Κανονισμός Παροχής Εγγυήσεων και Λειτουργίας της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ απαγορεύει να βαρύνεται με προσημείωση ή υποθήκη η μόνιμη και μοναδική κατοικία του επιχειρηματία, όταν η ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ παρέχει υπέρ αυτού εγγύηση (υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η κατοικία αυτή δεν είναι ήδη προσημειωμένη ή υποθηκευμένη)
- Κάλυψη των κενών της χρηματοοικονομικής αγοράς και ικανοποίηση των αναγκών των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων με χαμηλό κόστος και με στόχο τον περιορισμό της τοκογλυφίας και της παραοικονομίας εις βάρος των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων

«Βασικές επιδιώξεις της εταιρίας είναι :

- *Η υποστήριξη χιλιάδων, νεοϊδρυθέντων και υφιστάμενων, υγιών, βιώσιμων και ελπιδοφόρων Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, όλων των κλάδων και τομέων της οικονομίας, σε όλα τα στάδια του επιχειρηματικού κύκλου (εκκίνηση, ανάπτυξη, ωρίμανση, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση, μεταβίβαση, διαδοχή)*
- *Η υποστήριξη των επιχειρήσεων που έχουν δυσκολία ή αδυναμία πρόσβασης στην χρηματοδότηση (π.χ. νεοϊδρυθέντες Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις, επιχειρήσεις νέας οικονομίας, επιχειρήσεις ερευνητικής κουλτούρας, επιχειρήσεις με ανεπαρκείς εξασφαλίσεις, επιχειρήσεις δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κοινωνικές επιχειρήσεις)*
- *Η υποστήριξη δραστηριοτήτων με υψηλότερο, του μέσου όρου της αγοράς, κίνδυνο και κάλυψη, κυρίως, μεσομακροπρόθεσμων οικονομικών κινδύνων και όλα αυτά με γνώμονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων και ταυτόχρονα την διαχρονική οικονομική βιωσιμότητα της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.*

Επίσης, σε ότι αφορά τις βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. αυτές αποσκοπούν:

- *στην συγκράτηση των καταπτώσεων των εγγυήσεων σε χαμηλά επίπεδα, με σκοπό την αποφυγή απομείωσης του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της*

- στην δημιουργία ορθολογικής διασποράς των κινδύνων (ανά μέγεθος, ανά τράπεζα, ανά περιφέρεια, ανά διάρκεια, ανά ΜΜΕ) με σκοπό την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και τον περιορισμό των οικονομικών και περιφερειακών ανισοτήτων
- στην προώθηση συνεργασιών με παρεμφερή συστήματα (Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων κ.λπ.) με σκοπό την απορρόφηση σχετικών προγραμμάτων και την εισαγωγή ειδικής τεχνογνωσίας.
- στην μείωση του συνολικού κόστους δανεισμού» (http://www.tempme.gr/gr/company/pdf/annual_2007site.pdf)

Η TEMΠΜΕ Α.Ε. από την εκκίνησή της, δημιούργησε πέντε (5) αρχικά προγράμματα με σκοπό να υπαχθούν σ' αυτά χιλιάδες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Έτσι, στα πέντε (5) προγράμματα / προϊόντα δίδονται εγγυήσεις σε όλες τις μορφές δανείων που έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης και συγκεκριμένο ποσό (τόσο σε μεσομακροπρόθεσμα όσο και σε βραχυπρόθεσμα δάνεια / κεφάλαια κίνησης), και αφορούν νέες ή υφιστάμενες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις οιασδήποτε μορφής (Ατομικές, ΕΕ, ΟΕ, ΕΠΕ, ΑΕ).

Τον Σεπτέμβριο του 2006 και μετά τις υπογραφές συμβάσεων με εταιρείες Leasing η TEMΠΜΕ Α.Ε. εμπλούτισε τα προγράμματά της δημιουργώντας το έκτο (6) πρόγραμμά της που αφορά τις δραστηριότητες της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

«Τα έξι (6) προγράμματα της TEMΠΜΕ Α.Ε. δίνουν κυρίως έμφαση:

- σε πολύ μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν κάτω από 10 άτομα (προγράμματα 2 και 4)
- σε νεοσύστατες και νέες σε ηλικία επιχειρήσεις (κυρίως πρόγραμμα 1 και 4) και
- καλύπτουν μεγάλο μέρος του κινδύνου (στα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια ή χρηματοδοτικές μισθώσεις η κάλυψη ανέρχεται στο 70% σε όλα τα προγράμματα, πλην του προγράμματος 5)

Η TEMΠΜΕ Α.Ε. δημιούργησε τα έξι (6) προγράμματα με σκοπό να μπορεί να δεχτεί ει δυνατόν όλα τα αιτήματα των δυννητικών πελατών της (βραχυπρόθεσμου ή μεσομακροπρόθεσμου χαρακτήρα), σε όλα τα στάδια του οικονομικού τους κύκλου (εκκίνηση, ανάπτυξη, διεθνοποίηση, αναδιάρθρωση, διαδοχή) και με απώτερο στόχο να δημιουργήσει χαρτοφυλάκιο εγγυήσεων ορθολογικό και ισορροπημένο, με διασπορά των κινδύνων σε νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις, σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, σε μικρού και μεσαίου μεγέθους ποσά δανείων, σε βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διάρκειας εγγυήσεις, σε πολλούς κλάδους γεωγραφικά διασπαρμένους ανά την επικράτεια και με γνώμονα να βοηθήσει υγιείς, δυναμικές, ελπιδοφόρες, κερδοφόρες επιχειρήσεις.

Τα προγράμματα αυτά είναι τα εξής:

1. TEMΠΜΕ 1ο: Εγγυοδοσία για την ίδρυση μικρών ή την ανάπτυξη νέων μικρών επιχειρήσεων
2. TEMΠΜΕ 2ο: Εγγυοδοσία για πολύ μικρές επιχειρήσεις
3. TEMΠΜΕ 3ο: Εγγυοδοσία για μικρές επιχειρήσεις
4. TEMΠΜΕ 4ο: Εγγυοδοσία μικροδανείων πολύ μικρών επιχειρήσεων
5. TEMΠΜΕ 5ο: Εγγυοδοσία για εξαγορές, συγχωνεύσεις, μεταβιβάσεις μικρών επιχειρήσεων
6. TEMΠΜΕ 6ο: Εγγυοδοσία χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing) μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων» (<http://www.tempme.gr/gr/products>)

Η διαδικασία που ακολουθείται για την παροχή εγγύησης από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. είναι συνοπτικά η ακόλουθη:

- Η μικρομεσαία επιχείρηση απευθύνεται στη Τράπεζα ή στις Τράπεζες της επιλογής της. Η Τράπεζα εξετάζει και αξιολογεί το αίτημα της μικρομεσαίας επιχείρησης, το Επιχειρηματικό - Επενδυτικό σχέδιο και την πιστοληπτική ικανότητα των υποψηφίων επενδυτών, σύμφωνα με τους ισχύοντες εσωτερικούς κανονισμούς της και τα κριτήρια πιστοδότησης που εκάστοτε εφαρμόζει.
- Σε περίπτωση που η Τράπεζα θεωρεί ότι το Επιχειρηματικό - Επενδυτικό σχέδιο είναι οικονομικά βιώσιμο, αλλά παράλληλα επιθυμεί για ένα μέρος του δανείου την εγγύηση της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., ενημερώνει την μικρομεσαία επιχείρηση για τα προγράμματα της ΤΕΜΠΜΕ και κυρίως για το κόστος, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς ένταξης της μικρομεσαίας επιχείρησης σε ένα από αυτά.

Στη συνέχεια η τράπεζα από την πλευρά της ακολουθεί κάποιες διαδικασίες ενημέρωσης προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα ότι:

- η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. έχει συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. και ως εκ τούτου το έργο «Ίδρυση και λειτουργία της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε.» έχει ενταχθεί στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
- σε περίπτωση παροχής της εγγύησης και υπογραφής της σχετικής σύμβασης πίστωσης, η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν δικαίωμα διεξαγωγής λογιστικού ελέγχου της μικρομεσαίας επιχείρησης για την οποία έχει εγγυηθεί η ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. ή ανάθεσης του εν λόγω έργου σε τρίτους.
- η μικρομεσαία επιχείρηση πρέπει να συμπληρώσει το έντυπο «Δελτίο Πληροφοριακών Στοιχείων Επιχείρησης», να το υποβάλει στην Τράπεζα με την οποία θα συνεργαστεί και να δηλώσει μέσω του νομίμου εκπροσώπου της ότι τα παραπάνω στοιχεία είναι αληθή
- η Τράπεζα πρέπει να συμπληρώσει το έντυπο «Αίτηση για Παροχή Εγγύησης Πιστοδότησης» με στοιχεία και πληροφορίες που ζητούνται από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε. και κυρίως να αναφέρει τους όρους του δανείου (επιτόκιο, διάρκεια) αναλυτικά τις εξασφαλίσεις που παρέχει η μικρομεσαία επιχείρηση καθώς και να εκτιμήσει / σχολιάσει την οικονομική βιωσιμότητα του επενδυτικού προγράμματος και της επιχείρησης.
- η ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ αποφασίζει με διάφορα κριτήρια όπως το ύψος των κινδύνων, τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της κλπ. για την παροχή εγγύησης και απαντά θετικά ή αρνητικά εγγράφως το αργότερο εντός 4-5 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης

2.4.3 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΤΑΝΕΟ)

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας είναι η πρώτη και μόνη εταιρεία στο χώρο της ανταγωνιστικής ανάπτυξης ταμείων επιχειρηματικού κινδύνου με προσανατολισμό τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας Α.Ε. συστάθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 2843/2000. Σκοπός της εταιρείας είναι η συγχρηματοδότηση σχημάτων παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων, τα οποία θα αναλαμβάνουν να επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρηματικές δραστηριότητες που βρίσκονται στα πρώτα στάδια ανάπτυξης.

Τα επενδυτικά σχήματα στα οποία θα συμμετάσχει το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας θα πρέπει να επενδύουν σε εταιρικά μερίδια περιορισμένης ευθύνης ή σε μετοχές ή σε μετατρέψιμες ομολογίες μικρών ή μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες κατά προτίμηση βρίσκονται στα αρχικά στάδια ανάπτυξής τους και η πραγματική και καταστατική τους έδρα βρίσκεται στην Ελλάδα.

Στόχος της εταιρίας είναι η στήριξη της αγοράς κεφαλαίου ώστε αυτή να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική, καθώς και η ανάπτυξη και εδραίωση της επιχειρηματικής κουλτούρας στη χώρα μας. Συνεπώς, κύρια κριτήρια για τη συμμετοχή του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας στις εταιρίες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών είναι η αξιοπιστία και η φερεγγυότητα τους καθώς και η συμβολή των χρηματοδοτούμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην ανάπτυξη τομέων νέας οικονομίας.

Πιο αναλυτικά η επενδυτική του πολιτική αναφέρεται σε επενδυτικά σχήματα στα οποία για να συμμετέχει το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας θα πρέπει να επενδύουν σε καινοτόμες εταιρίες, κατά προτίμηση σε εταιρίες που θα δραστηριοποιούνται στους κατεξοχήν τομείς της νέας οικονομίας (ενδεικτικά: τηλεπικοινωνίες, πληροφορική, ηλεκτρονικό εμπόριο, βιοτεχνολογία, νέα υλικά) αλλά και σε εταιρίες που θα στηρίζουν την ανταγωνιστικότητά τους σε εφαρμογές τεχνολογιών που προέρχονται από τη νέα οικονομία. Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας δεν θα συμμετάσχει σε σχήματα που επενδύουν σε επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ήδη πρόσβαση σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίων.

Τα επενδυτικά σχήματα στα οποία θα συμμετέχει το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας θα πρέπει να επενδύουν σε μετοχές ή εταιρικά μερίδια ή μετατρέψιμες ομολογίες ή σε ομολογίες που παρέχουν δικαίωμα προς απόληψη, πέραν του τόκου, και ορισμένου ποσοστού επί των κερδών του εκδότη ή προς λήψη οποιασδήποτε άλλης πρόσθετης παροχής εξαρτώμενης από το ύψος της παραγωγής ή του εν γένει επιπέδου δραστηριότητας του εκδότη, οι οποίες εκδίδονται από μικρές ή μικρομεσαίες επιχειρήσεις που βρίσκονται, κατά προτίμηση, στο στάδιο της εκκίνησης ή στο αρχικό στάδιο λειτουργίας και των οποίων η πραγματική και καταστατική έδρα βρίσκονται στην Ελλάδα.

Τα επενδυτικά αυτά σχήματα θα πρέπει να επενδύουν κατ' ανώτατο ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000) ανά εταιρεία ανά γύρο χρηματοδότησης. Χωριστές εισφορές κεφαλαίου που πραγματοποιούνται εντός του ίδιου εξάμηνου διαστήματος θα θεωρούνται ότι αποτελούν τμήμα της αυτής εισφοράς κεφαλαίου, όπως άλλωστε και οι διαφορετικές δόσεις, που καταβάλλονται σε ακόμη μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, για τις οποίες η σχετική δέσμευση αναλήφθηκε ως μέρος μιας ενιαίας πράξης.

Τα επενδυτικά αυτά σχήματα θα πρέπει επίσης να επενδύουν κατ' ανώτατο όριο τρία εκατομμύρια ευρώ (€3.000.000) συνολικά ανά εταιρεία, εφόσον πρόκειται για μικρομεσαία εταιρεία σε στάδιο μεταγενέστερο από το στάδιο της εκκίνησης ή το αρχικό στάδιο λειτουργίας σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό.

Σε κάθε περίπτωση τα επενδυτικά σχήματα δε θα επιτρέπεται να επενδύσουν:

- σε εταιρίες που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας, του άνθρακα και του χάλυβα, των συνθετικών ινών, των αυτοκινήτων και εξαρτημάτων τους, των ακινήτων, καθώς και των τυχερών παιχνιδιών
- σε εταιρείες που έχουν αναστείλει ή διακόψει τη λειτουργία τους για οικονομικούς λόγους, βρίσκονται σε έκδηλη οικονομική αδυναμία πληρωμής των οφειλών, σε κατάσταση παύσης πληρωμών ή έχουν τεθεί υπό τη διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών ή υπό προσωρινή διαχείριση ή υπό οιασδήποτε άλλης μορφής εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας επιλέγει δυναμικούς και έμπειρους συνεργάτες που πιστεύουν στη δυναμική της επιχειρηματικότητας. Συνδράμει στην αποτίμηση φιλοδοξιών και αναδεικνύει κρυφές αξίες. Διαθέτει κεφάλαια για να επιταχύνει την ανάπτυξη των εταιριών. Συμβάλλει στη διαχείριση των επιχειρήσεων παρέχοντας όλη την εμπειρία και τη γνώση μας.

Δημιουργεί νέα επιχειρηματικά κεφάλαια με τη συνεργασία ιδιωτών επενδυτών και πιστωτικών ιδρυμάτων για την ενίσχυση οικογενειακών επιχειρήσεων και φιλόδοξα εγχειρήματα. Θεμελιώνει τη νέα εταιρική διακυβέρνηση στις ελληνικές επιχειρήσεις.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας εστιάζει σε κλάδους όπου η χώρα μας παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως μεταποίηση επωνύμων αγροτικών προϊόντων, ή σε κλάδους που έχουν να κάνουν με το περιβάλλον και την ένταση τεχνολογίας, ανακύκλωση, καινοτόμες εφαρμογές στην ιατρική και στην τεχνολογία υπολογιστών, και άλλες,

Η συμβολή των Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών δεν αφορά μόνο στην παροχή χρηματοδοτικών κεφαλαίων, αλλά και στη μεταφορά τεχνογνωσίας σε θέματα σχετικά με την ορθολογική χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας λειτουργεί με την κινητοποίηση κεφαλαίων και στελεχών προκειμένου να ενθαρρύνουν όσους θεωρούν την επιχειρηματική συνεργασία αναγκαία προϋπόθεση για εξέλιξη και επιτυχία. Έτσι συνεργάζεται με φιλόδοξους επιχειρηματίες που ανιχνεύουν τις ευκαιρίες και πιστεύουν ότι το αύριο τους ανήκει.

Επίσης στηρίζει πρωτοπόρους ερευνητές νέων προϊόντων και υπηρεσιών καθώς θεωρεί σημαντικό να πλησιάζουν και οι ίδιοι τις επενδύσεις καθώς η ειλικρινής συνεργασία απαιτεί την άρση των εμποδίων που χωρίζουν τους επενδυτές από τους επιχειρηματίες.

Για το λόγο αυτό δημιουργούνται επενδυτικά σχήματα και επεκτείνεται η δράση του ταμείου σε όλους τους χώρους καθώς θεωρεί ότι δεν υπάρχουν δυναμικοί κλάδοι αλλά δυναμικοί επιχειρηματίες.

Στόχος του ταμείου λοιπόν είναι η επιλογή των δυναμικών επιχειρήσεων οι οποίες θα εξελιχθούν με γοργούς ρυθμούς και θα αποτελέσουν τη δομή μιας σύγχρονης ανταγωνιστικής αγοράς.

«Πιο αναλυτικά τα επιχειρηματικά κεφάλαια (ή αλλιώς venture capital funds), αποτελούν μία εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης για νέες ή και υπάρχουσες επιχειρήσεις που διαθέτουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης στην αγορά που δραστηριοποιούνται. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι συνήθως μικρομεσαίες εταιρείες με ικανό management που βρίσκονται συνήθως σε αρχικά στάδια ανάπτυξης και έχουν ανάγκη χρηματοδότησης, συμβουλευτικής υποστήριξης και δημιουργίας συμμαχιών στην αγορά προκειμένου να αναπτυχθούν περαιτέρω.

Η συνεργασία με μία εταιρία venture capital εξασφαλίζει όλα αυτά με αντάλλαγμα τη συμμετοχή της στο μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης. Ως εκ τούτου, αναλαμβάνει και αυτή μέρος του επιχειρηματικού ρίσκου επιδιώκοντας οφέλη σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

Η μέθοδος αυτή είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στο εξωτερικό έχοντας καταγράψει σημαντικές επιτυχίες. Στην Ελλάδα πολλές επιχειρήσεις έχουν ωφεληθεί από παρόμοιες συνεργασίες αλλά παρόλα αυτά γνωρίζουμε καλά ότι απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια στην ενημέρωση και την κατανόηση του σύγχρονου αυτού τρόπου στήριξης της επιχειρηματικότητας.» (http://www.taneo.gr/about-venture-capital_gr_107.htm)

Ως προς την διαδικασία επιλογής τα κριτήρια είναι η αξιοπιστία των επενδυτικών προτάσεων και των διαχειριστών καθώς και η συμβολή των χρηματοδοτούμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην ανάπτυξη τομέων νέας οικονομίας. Τα κριτήρια αυτά εξειδικεύονται ως εξής:

- Ομάδα διαχείρισης: σχετική εμπειρία στο αντικείμενο, μέγεθος ομάδας και σύνθεση δεξιοτήτων, δυνατότητα δημιουργίας προστιθέμενης αξίας, δέσμευση καθ' όλο το χρόνο ζωής του επενδυτικού σχήματος
- Αγορά: προσδιορισμός της αγοράς-στόχου, μέγεθος αγοράς και προοπτικές ανάπτυξης, προοπτικές ανάπτυξης μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην αγορά-στόχο
- Προσδοκώμενες επενδύσεις: εμπειρία σε ανεύρεση επενδυτικών ευκαιριών, ποιότητα επενδυτικών προτάσεων, αξιοπιστία σχεδίων για την προσέλκυση επενδυτικών προτάσεων
- Επενδυτική στρατηγική: καταλληλότητα επενδυτικής στρατηγικής για τη συγκεκριμένη αγορά-στόχο, συμβατότητα με τους στόχους του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας, προσδιορισμός καταλλήλων και επιτεύξιμων στρατηγικών αποεπένδυσης/ρευστοποίησης των επενδύσεων
- Μέγεθος του επενδυτικού σχήματος: σχέση μεταξύ μεγέθους και προσδοκώμενων επενδυτικών ευκαιριών, πρόβλεψη για συμμετοχή σε μελλοντικές αυξήσεις κεφαλαίου
- Ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια: το επενδυτικό σχήμα να λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και να αναμένεται να είναι οικονομικά βιώσιμο
- Προτεινόμενοι όροι: σύμφωνοι με τη διεθνή πρακτική, με επεξήγηση για κάθε παρέκκλιση. Η αμοιβή επιτυχίας να συνδέεται με τη συνολική απόδοση του επενδυτικού σχήματος
- Λοιποί επενδυτές: συμμετοχή λοιπών επενδυτών από τον ιδιωτικό τομέα. Ο βαθμός στον οποίο η συμμετοχή του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας παίζει καταλυτικό ρόλο στην προσέλκυση επενδυτών»

2.5 ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΕΟΜΜΕΧ)

A) ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας(ΕΟΜΜΕΧ) δημιουργήθηκε το 1977 ως Ν.Π.Δ.Δ από την ένωση των οργανισμών χειροτεχνίας και βιομηχανίας και είχε στόχο να προωθήσει και να στηρίξει με κάθε τρόπο τη βιοτεχνία και τη χειροτεχνία, στα πλαίσια της ασκούμενης κυβερνητικής πολιτικής.

Έως το 1984 παρείχε δωρεάν υπηρεσίες τεχνικοοικονομικού συμβούλου, εισάγοντας την ιδέα της συστηματικής διοίκησης των επιχειρήσεων και της οργάνωσης εργασίας στο χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Από το 1983 άρχισε η ενασχόλησή του με χρηματοπιστωτικά θέματα όπως δάνεια, οικονομικές ενισχύσεις, εγγυητικές επιστολές και η συμμετοχή του στην εφαρμογή των αναπτυξιακών νόμων, διευρύνοντας έτσι τους ορίζοντες στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το αναπτυξιακό του έργο, που μπορεί να θεωρηθεί πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα αποτελούν ενέργειες όπως:

- Εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Ανάπτυξη του θεσμού της υπεργολαβίας
- Αξιολόγηση και ενίσχυση καινοτομιών
- Προώθηση της συνεταιριστικής και κοινοπρακτικής οργάνωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Εισαγωγή της ιδέας του βιομηχανικού σχεδιασμού
- Η λειτουργία του μάρκετινγκ
- Οργάνωση εκθέσεων προϊόντων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Παράλληλα εισέρχεται δυναμικά σε δραστηριότητες που αποτελούν κοινοτικά χρηματοδοτικά προγράμματα όπως τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Επιχειρησιακά Προγράμματα και άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 1999 αναδιαρθρώνεται συνολικά στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας, εξυγιαίνεται οικονομικά και αναπροσαρμόζει το ρόλο του και τη στρατηγική του ώστε να συνεχίσει να συμβάλλει οικονομικά και αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην εποχή της νέας οικονομίας.

B) ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ

Με την πολυετή εμπειρία του έχει αποκτήσει ειδική γνώση των προβλημάτων και των αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διαθέτει ισχυρό δίκτυο συνεργασιών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, κατέχει σημαντική τεχνογνωσία στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο της αποστολής του προσαρμόζει τις λειτουργίες και τις δομές του με τρόπο ώστε να είναι σε θέση να δρα με όρους αποτελεσματικότητας, για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής που έχει ορίσει το Υπουργείο Ανάπτυξης. Αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες που παρέχει η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ο ρόλος του για την στήριξη των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι εξαιρετικά σημαντικός αφού είναι ο μοναδικός κρατικός φορέας που είναι επιφορτισμένος με την

υποστήριξη της πολιτικής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και την υλοποίηση προγραμμάτων στήριξής τους.

Οι κύριοι επιχειρησιακοί στόχοι βελτίωσης και ανάπτυξης του οργανισμού για να είναι αποδοτικότερη η λειτουργία του, έχουν δομηθεί κάτω από τις ακόλουθες βασικές ενότητες:

- Στρατηγική σχεδίαση
- Βελτίωση παροχής υπηρεσιών
- Βελτίωση λειτουργικότητας-Αύξηση αποτελεσματικότητας
- Βέλτιστη αξιοποίηση ανθρωπίνου δυναμικού
- Τεχνολογικός εξοπλισμός
- Βελτίωση χρηματοοικονομικής κατάστασης

Ο οργανισμός θα συνεχίσει να μελετά, να σχεδιάζει και να εφαρμόζει καινοτόμα προγράμματα και ειδικές δράσεις συμβάλλοντας ενεργητικά στην υλοποίηση των στόχων της εθνικής πολιτικής με στόχο:

- την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος,
- την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και της επιχειρηματικότητας
- τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρών επιχειρήσεων

2.6 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει μια τεράστια σειρά ευκαιριών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τον κορμό της Ευρωπαϊκής οικονομίας και είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες απασχόλησης και οικονομικής ανάπτυξης.

Η προώθηση της ανάπτυξης και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στην Ευρωπαϊκή οικονομία βρίσκεται στο επίκεντρο των βασικών προγραμμάτων χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παίζουν το μεγαλύτερο ρόλο στην επίτευξη αυτών των φιλοδοξιών.

Στα πλαίσια των προγραμμάτων αυτών υπάρχουν πολλές διαθέσιμες ευκαιρίες. Υπάρχει όμως και η δυνατότητα χρηματοδότησης και από άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δεν αναφέρονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι ειδικές υπηρεσίες υποστήριξης που στελεχώνονται από έμπειρους ειδικούς με επαφές σε όλη την Ευρώπη βοηθούν σημαντικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εξελιχθούν και να αναπτύξουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο επίκεντρο των πολιτικών που χαράζει βάζει τις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ώστε να βελτιωθεί το χρηματοοικονομικό τους περιβάλλον σε ολόκληρη την Ευρώπη. Είναι απόλυτα δεσμευμένη για καλύτερη ρύθμιση και να σκέφτεται πάντα τους μικρούς και γι' αυτό ακριβώς το λόγο ελέγχονται ως προς την φιλικότητα τους προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι κανόνες έχουν ζωτική σημασία για την καλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, αλλά ένα υγιές ρυθμιστικό περιβάλλον θα πρέπει επίσης να ενισχύει την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη και να βοηθά τις επιχειρήσεις να γίνουν πιο ανταγωνιστικές.

«Οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι οι εξής:

1. Διγότερη και καλύτερη νομοθεσία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βελτιώνει την ευρωπαϊκή νομοθεσία και ενθαρρύνει τις εθνικές και περιφερειακές αρχές να κάνουν το ίδιο απ' τη δική τους πλευρά. Κάποιοι νόμοι που θεσπίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο με θέματα όπως η κοινωνική και περιβαλλοντική προστασία και η απασχόληση, έχουν αντίκτυπο στις επιχειρήσεις. Έτσι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βεβαιώνεται ότι κάθε νέα νομοθεσία είναι σωστή και ότι δεν προσθέτει βάρη στους μικρομεσαίους.

2. Βελτίωση του χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος

Για την επίτευξη αυτού του στόχου υλοποιούνται ειδικά προγράμματα. Έτσι μέσω των χρηματοδοτικών μέσων που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Ένωση διευκολύνει την χορήγηση δανείων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και την επένδυση κεφαλαίων επιχειρησιακού κινδύνου. Επίσης συνεργάζεται με τις εθνικές αρχές, οργανώνοντας την ανταλλαγή εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών κυβερνήσεων. Έχει δραστηριοποιηθεί και στην προώθηση της επικοινωνίας ανάμεσα σε τραπεζίτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ώστε να εντοπίσει και να μειώσει τα σημαντικότερα εμπόδια στην αναζήτηση χρηματοδότησης.

3. Αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων

Τέτοιες προκλήσεις είναι οι κλιματολογικές αλλαγές, η έλλειψη αποθεμάτων ενέργειας και αειφόρου ανάπτυξης. Έτσι η Ευρωπαϊκή Ένωση αναζητά φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και υπηρεσίες από υπεύθυνες επιχειρήσεις, ανοίγοντας το δρόμο για νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Επίσης παρέχονται συμβουλές μέσω των Ευρωπαϊκών Κέντρων Πληροφορίας, ώστε οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να ενημερώνονται σχετικά με τα εργαλεία

που διατίθενται για την περιβαλλοντική διαχείριση, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης για οικολογικές τεχνολογίες, τις βέλτιστες πρακτικές.

4. Εκπαίδευση και δεξιότητες επιχειρηματικότητας

Μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι να εμφυσήσει στους νέους την έντονη επιθυμία για να γίνουν επιχειρηματίες. Κάθε επιχειρηματίας που παίρνει μια καλή ιδέα και τη μετατρέπει σε κερδοφόρο επιχείρηση είναι η ψυχή κάθε ευημερούσας οικονομίας. Είναι το κλειδί για την δημιουργία θέσεων εργασίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας για τα επόμενα χρόνια. Έτσι η πρόσβαση σε επίκαιρες πληροφορίες και γνώση έχει κρίσιμη σημασία για την ανταγωνιστικότητα και την εξασφάλιση απασχόλησης. Προωθείται η δια βίου εκμάθηση, δηλαδή την πρόσβαση όλων των Ευρωπαίων σε επιμόρφωση και κατάρτιση σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

5. Βοήθεια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ώστε να διεθνοποιηθούν

Η δημιουργία μιας τεράστιας ενιαίας αγοράς αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διευκολύνει με αυτό τον τρόπο τις διασυνοριακές συναλλαγές και παρέχει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να εμπορεύονται ένα προϊόν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς να χρειάζεται να το προσαρμόζουν στους εθνικούς κανόνες. Προσφέρονται τεράστιες ευκαιρίες ανάπτυξης και οι πρόσφατες διευρύνσεις έχουν πολλαπλασιάσει όλες τις επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Για να εκμεταλλευτούν στο έπαρκο την ενιαία αυτή αγορά θα χρειαστούν υποστήριξη και συμβουλές από τα κέντρα υποστήριξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.»
(<http://www.europa.eu/enterprise/sme>)

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει αντίκτυπο σε όλες τις επιχειρήσεις και θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουν οι επιχειρηματίες όλες τις πολιτικές και τα όργανα της, αλλά και να τους παρέχει η ίδια βοήθεια σε ευρωπαϊκά θέματα μέσω των κέντρων υποστήριξης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχει ιδρύσει σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.7 ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Πέρα από τους κύριους στόχους κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, η Ευρωπαϊκή Ένωση συνέλαβε την ιδέα των κοινοτικών πρωτοβουλιών. Πρόκειται για τέσσερα ειδικά προγράμματα που προτίθενται να επισημάνουν κοινές λύσεις για εκείνες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

Αυτές οι πρωτοβουλίες ευνοούνται με το 5,35% των διαρθρωτικών ταμείων και χρηματοδοτούνται η κάθε μία από ένα και μοναδικό ταμείο:

- INTERREG: ενθαρρύνει τις διασυνοριακές, διακρατικές και διαπεριφερειακές συνεργασίες, διαμέσου συνεργασιών που υπερβαίνουν τα σύνορα, για να ευνοήσουν έναν ισορροπημένο προγραμματισμό πολλαπλών περιφερειών. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.
- LEADER +: έχει στόχο τη συνένωση των κοινωνικό-οικονομικών φορέων των αγροτικών περιφερειών για να ενθαρρύνει νέες τοπικές στρατηγικές αειφόρου ανάπτυξης. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το FEOGA Προσανατολισμός.
- URBAN II: υποστηρίζει κυρίως τις καινοτόμες στρατηγικές αναβάθμισης αστικών περιοχών ή πόλεων που βρίσκονται σε κρίση. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ.
- EQUAL: προτίθεται να αντιμετωπίσει τις ανισότητες και τις διακρίσεις στην πρόσβαση στην αγορά της εργασίας. Η πρωτοβουλία χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ.

Οι «Ανανεωτικές πρωτοβουλίες» τέλος δημιουργήθηκαν για να διευκολύνουν το δυναμισμό και την καινοτομία στις ευρωπαϊκές περιφέρειες. Αυτές οι δράσεις στοχεύουν στη δημιουργία νέων στρατηγικών και στην πειραματική φάση των έργων.

Το INTERREG III είναι μια Κοινοτική Πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να προωθήσει τη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία στην ευρωπαϊκή ένωση για την περίοδο 2000-2006 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης(ΕΤΠΑ)

Αυτή η νέα φάση της Πρωτοβουλίας INTERREG σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ενθάρρυνση της ισόρροπης ανάπτυξης της ηπείρου. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ενσωμάτωση απομακρυσμένων περιοχών και των περιοχών που συνορεύουν με τις υποψήφιες χώρες.

Σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις για τα διαρθρωτικά ταμεία για την περίοδο 2000-2006, το πρόγραμμα INTERREG (που ξεκίνησε το 1990) διατηρείται. Η τρίτη φάση αυτής της κοινοτικής πρωτοβουλίας έρχεται μετά από τα προηγούμενα προγράμματα INTERREG I (1991-1993) και INTERREG II (1994-1999).

Οι βασικοί στόχοι του INTERREG είναι:

- η ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας
- η χορήγηση ενίσχυσης στις περιφέρειες που βρίσκονται κατά μήκος των εσωτερικών και εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που απορρέουν από την απομόνωσή τους.

Για την περίοδο 2000-2006, το πρόγραμμα INTERREG III αποσκοπεί επίσης στη στήριξη για τη διαπεριφερειακή και διακρατική συνεργασία.

Η συνεργασία στο πλαίσιο του INTERREG III διέπεται από τις παρακάτω αρχές:

- προγραμματισμός: οι περιφέρειες ή τα εδάφη που επιθυμούν να συνεργαστούν υποβάλλουν στην Επιτροπή ένα πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας (ΠΚΠ). Το έγγραφο αυτό καθορίζει την κοινή στρατηγική τους για την ανάπτυξη και υπογραμμίζει την προστιθέμενη αξία των προβλεπόμενων παρεμβάσεων
- εταιρική σχέση: καθιερώνεται μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και των κοινωνικοοικονομικών εταίρων. Ευνοεί την "εκ των κάτω προς τα άνω" (bottom up) ανάπτυξη.

Τρία σκέλη παρέμβασης επιτρέπουν την εφαρμογή του INTERREG III:

- Σκέλος Α: διασυνοριακή συνεργασία·
- Σκέλος Β: διακρατική συνεργασία·
- Σκέλος Γ: διαπεριφερειακή συνεργασία.

Σκέλος Α: διασυνοριακή συνεργασία

Η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ όμορων εδαφών αποσκοπεί στην ανάπτυξη των οικονομικών και κοινοτικών διασυνοριακών πόλων και κοινών στρατηγικών για την χωροταξική ανάπτυξη.

Για το σκέλος Α, οι κατά προτεραιότητα τομείς δράσης είναι οι ακόλουθοι:

- η προώθηση της διασυνοριακής αστικής, αγροτικής και παράκτιας ανάπτυξης·
- η ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), του τουρισμού και των τοπικών πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη και την απασχόληση·
- η δημιουργία ενοποιημένης αγοράς εργασίας και η κοινωνική ένταξη·
- η συνεργασία στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, των επικοινωνιών, της υγείας και της πολιτικής προστασίας·
- η προστασία του περιβάλλοντος, ενεργειακή απόδοση και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- η βασική υποδομή με διασυνοριακή διάσταση·
- οι συνεργασίες στο νομικό και διοικητικό τομέα·
- η συνεργασία μεταξύ πολιτών και θεσμών·
- η τεχνική βοήθεια.

Σκέλος Β: διακρατική συνεργασία

Η διακρατική συνεργασία μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών αποσκοπεί στην προώθηση υψηλότερου βαθμού χωροταξικής ενοποίησης σε μεγάλα συγκροτήματα ευρωπαϊκών περιφερειών. Έχει ως στόχο να πετύχει αειφόρο, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη στην Κοινότητα καθώς και ικανοποιητικότερη χωροταξική ενοποίηση με τις υποψήφιες και άλλες γειτονικές χώρες.

Ενθαρρύνεται ιδιαίτερα η συνεργασία στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και μεταξύ ομάδων περιφερειών που παρουσιάζουν κοινά μειονεκτήματα (νησιωτικές και θαλάσσιες περιοχές). Στην περίπτωση των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών ο επιδιωκόμενος στόχος είναι η

καλύτερη οικονομική ενοποίηση μεταξύ τους, με τα κράτη μέλη και με τις γειτονικές τρίτες χώρες.

Οι τομείς συνεργασίας για το σκέλος Β είναι οι ακόλουθοι:

- στρατηγικές χωροταξικής ανάπτυξης·
- η ανάπτυξη αποτελεσματικών και βιώσιμων συστημάτων μεταφορών και βελτιωμένη πρόσβαση στην κοινωνία των πληροφοριών·
- η προώθηση του περιβάλλοντος, η ορθή διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των φυσικών πόρων, ιδίως των υδάτινων·
- η τεχνική βοήθεια για τη δημιουργία υπερεθνικών εταιρικών σχέσεων.

Σκέλος Γ: διαπεριφερειακή συνεργασία

Η διαπεριφερειακή συνεργασία έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των μέσων περιφερειακής ανάπτυξης και συνοχής, μέσω της δικτύωσης των μειονεκτικών περιφερειών ή των περιφερειών που πλήττονται από την παρακμή της βιομηχανίας. Οι κατά προτεραιότητα τομείς συνεργασίας αποτελούν αντικείμενο μιας ιδιαίτερης ανακοίνωσης.

Οι περιοχές που είναι επιλέξιμες για τη διασυνοριακή συνεργασία (σκέλος Α) ανήκουν όλες στο διοικητικό επίπεδο NUTS III. Το ίδιο ισχύει για ορισμένες παράκτιες περιοχές. Πρόκειται για όλες τις περιοχές κατά μήκος των εσωτερικών και εξωτερικών χερσαίων συνόρων της Κοινότητας καθώς επίσης και κάποιων θαλάσσιων περιοχών, τις περιοχές που γειτνιάζουν ή που περιβάλλονται από τις εν λόγω επιλέξιμες περιοχές.

Το σύνολο της ΕΕ καθώς και οι γειτονικές περιφέρειες είναι επιλέξιμες για τη διακρατική συνεργασία (σκέλος Β). Οι επιλέξιμες περιοχές περιλαμβάνουν 13 ομάδες περιφερειών: Δυτική Μεσόγειος, Άλπεις, Νοτιοδυτική Ευρώπη, Βορειοδυτική Ευρώπη, Βόρεια Θάλασσα, Βαλτική Θάλασσα, Βόρεια Περιφέρεια, Κεντρική Ευρώπη, Αδριατική, Δούναβης και Νοτιοανατολική Ευρώπη, «Archimed», ατλαντικό τόξο, ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες. Όλη η επικράτεια της Κοινότητας είναι επιλέξιμη για το σκέλος Γ.

Οι αρμόδιες αρχές στον τομέα του προγραμματισμού είναι:

- οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές σε εταιρική σχέση με τις εθνικές κεντρικές αρχές (σκέλος Α)·
- οι εθνικές αρχές σε στενή συνεργασία με τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές που βρίσκονται στο γεωγραφικό χώρο διακρατικής συνεργασίας (σκέλος Β)·
- οι εθνικές αρχές (σκέλος Γ).

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2006, ο συνολικός προϋπολογισμός του INTERREG III ανέρχεται σε 4,875 δισεκατομμύρια ευρώ που επιβαρύνουν αποκλειστικά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης . Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η συμβολή του ανέρχεται κατά ανώτατο όριο σε 75% του συνολικού κόστους στις περιφέρειες του στόχου 1 και σε 50% στις άλλες επιλέξιμες περιφέρειες.

Τα κράτη μέλη πρέπει να αφιερώσουν, ενδεικτικά, τουλάχιστον το 50% του συνόλου των κονδυλίων τους στη διασυνοριακή συνεργασία (σκέλος Α). Το σκέλος Α θα λάβει μεταξύ 50% και 80% του συνολικού προϋπολογισμού του INTERREG III, το σκέλος Β μεταξύ 14% και 44% και το σκέλος Γ 6% του συνόλου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για τα μέτρα τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο κάθε προγράμματος αντιπροσωπεύει κατά ανώτατο όριο 5% της συνολικής συνδρομής του ταμείου. Τα μέτρα τεχνικής βοήθειας αφορούν ιδίως τη δημιουργία και την ανάπτυξη κοινών δομών διαχείρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3299/2004

Ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 3299/2004

«ΚΙΝΗΤΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ»

Ο νόμος του ελληνικού κράτους 3299/04 είναι ο τρέχων νόμος για τις κρατικές ενισχύσεις των επενδυτικών σχεδίων σε ολόκληρη την Ελλάδα, και για τον λόγο αυτό αποκαλείται συχνά ως ο "νέος αναπτυξιακός νόμος". Από την ένταξη της χώρας μας στην (τότε) Ε.Ο.Κ., έχουν εκδοθεί τέσσερις αναπτυξιακοί νόμοι, περίπου ένας ανά οκταετία. Στο μεσοδιάστημα μεταξύ των εκδόσεων νέων αναπτυξιακών νόμων ψηφίζονται τροποητικοί νόμοι.

Σκοπός του αναπτυξιακού νόμου είναι ο καθορισμός της επενδυτικής, αναπτυξιακής και βιομηχανικής πολιτικής του ελληνικού κράτους. Στον νόμο περιγράφονται και οριοθετούνται οι δαπάνες που επιδοτούνται ανά τομέα δραστηριότητας (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής) και καθορίζεται η ενίσχυση που δικαιούται ο υποψήφιος επιχειρηματίας ανάλογα με την περιοχή της χώρας στην οποία δραστηριοποιείται, το ποσό της επένδυσης που επιθυμεί να πραγματοποιήσει, τον αριθμό των υπαλλήλων που απασχολεί κ.ο.κ.

Πρόκειται για ένα αναπόσπαστο τμήμα ενός ευρύτερου συστήματος θεσμικών παρεμβάσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Χαρακτηρίζεται από καινοτομία και αυτοτέλεια. Δεν τροποποιεί προηγούμενους νόμους, απεναντίας παρουσιάζει σημαντικές μεταβολές συγκριτικά με αυτούς.

Ο νέος αυτός αναπτυξιακός νόμος συνέβαλλε θετικά στην αναστροφή του σημερινού στάσιμου έως αρνητικού επενδυτικού κλίματος και στήριξε ουσιαστικά τις υπάρχουσες και νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

«Α) ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος είχε ως απώτερο σκοπό:

- *την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης*
- *την αύξηση της απασχόλησης*
- *τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας*
- *την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας*
- *την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας*
- *την προστασία του περιβάλλοντος*
- *την εξοικονόμηση ενέργειας*
- *την ανάπτυξη της περιφερειακής σύγκλισης*

Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι του αναπτυξιακού νόμου, παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα παρακάτω είδη ενισχύσεων:

- *επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεά από το δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου*
- *επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού*

- φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση
- επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης, που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

Στα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται μπορεί να γίνει και συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων. Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης.

B) ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου η επικράτεια διαιρέθηκε σε τέσσερις περιοχές (Α,Β,Γ,Δ1,Δ2,Δ3).

- Στην περιοχή Α: εντάσσονται οι Νομοί Θεσσαλονίκης και Αττικής, εκτός των τμημάτων τους που εντάσσονται σε άλλες περιοχές
- Στην περιοχή Β: εντάσσονται οι Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές, η Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Ν. Θεσσαλονίκης και η Επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής
- Στην περιοχή Γ: περιλαμβάνονται η ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής καθώς και οι περιοχές που δεν εντάσσονται στις περιοχές Α, Β, Δ
- Η περιοχή Δ: περιλαμβάνει τους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό έως 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη Νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου πλην της περιοχής που ορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Επικράτειας σε απόσταση είκοσι χιλιομέτρων από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι Δήμοι ή οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή τους Δήμους ή και τις Κοινότητες .

Η περιοχή Δ χωρίζεται σε τρεις υποπεριοχές Δ1, Δ2, και Δ3:

- § η περιοχή Δ1 περιλαμβάνεται η παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας σε απόσταση είκοσι χιλιομέτρων από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι Δήμοι ή οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, το Νομό Δωδεκανήσου πλην της περιοχής που ορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης με πληθυσμό έως 3100 σύμφωνα με την απογραφή του 1991
- § η περιοχή Δ2 περιλαμβάνει την ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Ανατολικής Μακεδονίας και Ηπείρου σε απόσταση είκοσι χιλιομέτρων από τα σύνορα στην οποία εντάσσονται και οι Δήμοι ή οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές της

Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη Νήσο Θάσο και τα νησιά της Ανατολικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου με πληθυσμό μέχρι 3100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991

§ η περιοχή Δ3 περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου

Γ) ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Τα επενδυτικά σχέδια του νόμου προορίζονται για κάθε οικονομική δραστηριότητα και είναι κατανομημένα σε πέντε κατηγορίες ανάλογα με την ένταση της ενίσχυσης και το αντικείμενο στο οποίο στοχεύουν, ώστε να οριστούν οι παρεχόμενες επενδύσεις.

Τα επενδυτικά αυτά σχέδια αναφέρονται στον πρωτογενή τομέα, στο δευτερογενή τομέα, στο τομέα του τουρισμού, στο τριτογενή τομέα και υπάρχουν και ειδικά σχέδια των επιχειρήσεων που ασκούν τις δραστηριότητες στους τρεις πρώτους τομείς.

Επίσης στον νόμο υπάγονται και επενδυτικά σχέδια που αναφέρονται στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων, στη δημιουργία ευρωζωνικών δικτυακών υποδομών και καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών υπηρεσιών καθώς και επενδυτικά σχέδια μεταφορικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων.

Τέλος, περιλαμβάνονται και επενδυτικά σχέδια που αναφέρονται στους κλάδους της μεταποίησης (μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων), γεωργικών επιχειρήσεων, κτηνιατρικών επιχειρήσεων και αλιευτικών επιχειρήσεων σύγχρονης τεχνολογίας.

Υπάρχουν όμως και επενδυτικά σχέδια που δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και αφορούν τους κλάδους της χαλυβουργίας, των συνθετικών ινών, τον ναυπηγικό και ναυπηγοεπισκευαστικό κλάδο, επενδυτικά σχέδια δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, επιχειρήσεων που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας της εταιρείας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας και τέλος επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας.

Τα επενδυτικά αυτά σχέδια συνοπτικά ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες:

- *κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, με την προϋπόθεση το οικόπεδο να ανήκει στον φορέα της επένδυσης*
- *αγορά μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων καθώς και ψυγείων*
- *προμήθεια, εγκατάσταση παραγωγικού εξοπλισμού και εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου*
- *μεταφορά τεχνογνωσίας*
- *προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών και προμήθεια λογισμικού το σύνολο των οποίων να μην υπερβαίνει το 60% επί του συνολικού επενδυτικού σχεδίου*
- *άλλες δαπάνες και αμοιβές συμβούλων σε ποσοστό που να μην ξεπερνά το 8% επί του συνολικού προϋπολογισμού*

Επίσης πρέπει να επισημανθεί ότι δεν ενισχύονται λειτουργικές δαπάνες και ότι όλες οι δαπάνες θα πρέπει να αναφέρονται σε πάγια στοιχεία. Δύνανται όμως να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες, όροι ή περιορισμοί ανά είδος επενδυτικού σχεδίου.

Δεν υπάγονται στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου ενισχύσεις που αφορούν την αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι θέσεων, επίπλων και σκευών γραφείου, οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων καθώς και ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης. Παρόλα αυτά όμως υπάρχουν και ειδικές εξαιρέσεις που ισχύουν.»(www.et.gr)

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά σε πίνακες οι ενισχύσεις των επενδυτικών σχεδίων σε ποσοστά ανά περιοχή και κατηγορία:

Πίνακας 14 Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επένδυσης, Περιοχή για το Είδος Ενίσχυσης Επιχορήγηση και Επιδότηση με Χρηματοδοτική Μίσθωση

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ1	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ2	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	0%	18%	30%	35%	40%	40%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2	0%	13%	25%	35%	35%	35%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3	40%	40%	40%	40%	40%	40%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4	30%	30%	35%	35%	40%	40%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5	35%	35%	35%	35%	35%	35%

ΠΗΓΗ: ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ, 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

Πίνακας 15 Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επένδυσης, Περιοχή για το Είδος Ενίσχυσης Φορολογική Απαλλαγή

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ1	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ2	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	0%	50%	100%	100%	100%	100%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2	0%	50%	100%	100%	100%	100%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3	100%	100%	100%	100%	100%	100%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4	100%	100%	100%	100%	100%	100%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5	100%	100%	100%	100%	100%	100%

ΠΗΓΗ: ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ, 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

Πίνακας 16 Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επένδυσης, Περιοχή για το Είδος Ενίσχυσης Επιχορήγηση της Δημιουργούμενης Απασχόλησης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ1	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ2	ΠΕΡΙΟΧΗ Δ3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	0,0%	18,4%	35,1%	40,0%	45,5%	48,1%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2	0,0%	18,4%	33,2%	40,0%	45,5%	45,5%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4	35,0%	35,0%	40,0%	40,0%	45,5%	48,1%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%

ΠΗΓΗ: ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ, 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

Την περίοδο 2005–2006 υποβλήθηκαν 166 αιτήματα συνολικού ύψους 969,1 εκατ. ευρώ και αιτούμενης δημόσιας δαπάνης 364,1 εκατ. ευρώ. Απ' αυτά, εγκρίθηκαν 139 με συνολικό προϋπολογισμό 803,9 εκατ. ευρώ και δημόσια δαπάνη (επιχορήγηση) 301,3 εκατ. ευρώ (ήτοι ποσοστό 82,9% και 82,7% αντίστοιχα).

Κατά το 2007 υποβλήθηκαν 4.228 προτάσεις για χρηματοδότηση και εγκρίθηκαν 3.670 (87% των υποβληθέντων).

Πίνακας 17 Υποβληθείσες και Εγκριθείσες προτάσεις για χρηματοδότηση ανά τομέα

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΟΣΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ			ΠΟΣΑ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ			
	Αριθμός Επενδ/κών Σχεδίων	Ύψος Επένδυσης €	Αιτούμενη Ενίσχυση	Αριθμός Επεν/κών Σχεδίων	% Έγκρισης	Ύψος Ενίσχυσης	% Έγκρισης
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	217	201.811.690	88.144.249	187	86,18%	69.881.547	20,5%
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	2.255	3.836.836.040	1.665.783.174	2.011	89,18%	1.185.218.492	25,9%
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	1.175	4.798.561.674	2.150.922.362	1.057	89,96%	1.570.221.058	23,9%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	581	2.102.781.549	804.255.420	415	71,43%	483.338.852	36,7%
ΣΥΝΟΛΟ	4.228	10.939.990.953	4.709.105.205	3.670	86,80%	3.308.659.949	27,0%

ΠΗΓΗ: ΠΛΕΓΜΑ Α.Ε.-www.plegma.gr

Ο νόμος 3299/2004 εισάγει κάποιες βασικές καινοτομίες οι οποίες παρουσιάζονται παρακάτω:

- Για πρώτη φορά καταρτίστηκε επενδυτικός νόμος μετά από διαβουλεύσεις με εκπροσώπους και φορείς των παραγωγικών τάξεων από όλη την Ελλάδα
- Εξαντλήθηκαν τα ανώτατα όρια των ενισχύσεων, βάσει των δυνατοτήτων που προβλέπει ο εγκεκριμένος από την Ε.Ε. Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων.
- Χρηματοδοτήθηκαν επιχειρήσεις χωρίς τη διάκριση που ίσχυε παλιότερα μεταξύ παλαιών και νέων
- Δόθηκε έμφαση στην ποιότητα και στις νέες τεχνολογίες, στον τουρισμό, στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στις μεταφορές και στις επικοινωνίες.
- Απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες και παράλληλα έγιναν πιο αντικειμενικές και διαφανείς.

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Σχετικά με τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις παρέχεται ένα επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως 15%, εξαιρουμένων των επιχειρήσεων του τομέα των μεταφορών. Με Υπουργική Απόφαση καθορίζεται το συγκεκριμένο ποσοστό ανά νομό.

Όσον αφορά τις περιπτώσεις επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης το ποσοστό δεν ξεπερνά το 55%.

Για τις παρακάτω περιπτώσεις παρέχονται επιπλέον ποσοστά ενίσχυσης σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Αναλυτικότερα:

1. Παρέχονται πρόσθετα ποσοστά ενίσχυσης 10 % για τις μεσαίες επιχειρήσεις και 20% για τις μικρές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα περιοχής υλοποίησης για τα παρακάτω επενδυτικά σχέδια:

Του πρωτογενή τομέα:

- σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς συνεταιρισμούς

- τυποποίησης, συσκευασίας, ή συντήρησης γεωργικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας μη προερχόμενα από μεταποιητική δραστηριότητα
- γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου και βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων

Του δευτερογενή τομέα:

- στον κλάδο της βιοτεχνολογίας και στην ανακύκλωση με μεταποιητική δραστηριότητα,
- παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας» πλην των επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή και αιολική ενέργεια
- αφαλάτωσης θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού για την παραγωγή πόσιμου ύδατος

Του τριτογενή τομέα:

- δημιουργίας ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών, και παροχής καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών
- δημιουργίας εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής έρευνας, ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων
- παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας
- δημιουργίας εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας, πιστοποιήσεων δοκιμών ελέγχου και διακριβώσεων
- δημιουργίας κέντρων αποθεραπείας αποκατάστασης και παροχής στέγης αυτόνομης διαβίωσης
- ίδρυσης δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ΙΧ επιβατηγών αυτοκινήτων

2. Ποσοστά ενίσχυσης για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από αιολική και ηλιακή ενέργεια.(Φωτοβολταϊκά) σε όλη την Ελλάδα.

Πίνακας 18 Ποσοστά ενίσχυσης για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από αιολική και ηλιακή ενέργεια.

Κατηγορία Επιχείρησης	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ
Μεγάλες	20%	30%	40%
Μεσαίες	30%	40%	40%
Μικρές και Πολύ Μικρές	40%	40%	40%

3. Ποσοστά ενίσχυσης για εγκατάσταση σε Βιομηχανικές Περιοχές

Παρέχονται για όλα τα επενδυτικά σχέδια ποσοστά ενίσχυσης 10% στις μεσαίες επιχειρήσεις και 20% στις μικρές επιχειρήσεις εφόσον υλοποιούνται σε Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε.) των νομών της Επικράτειας πλην των Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών των νομών της Αττικής και Θεσσαλονίκης, για τις οποίες το επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται στο 5% για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με την προϋπόθεση της μεταφοράς της υφιστάμενης δραστηριότητας τους από τα υπόλοιπα τμήματα του ίδιου νομού στην Βιομηχανική Επιχειρηματική Περιοχή.

Όταν έχουμε επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ το ανώτατο όριο ενίσχυσης καθορίζεται ως εξής:

- για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια ευρώ παρέχεται το 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης
- για το τμήμα από πενήντα εκατομμύρια ευρώ έως εκατό εκατομμύρια ευρώ παρέχεται το 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης
- και για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια ευρώ παρέχεται το 34% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης»

(http://www.ionianconsulting.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=4)

Κάποιες βασικές αλλαγές οι οποίες έχουν παρατηρηθεί σε σχέση με τον προηγούμενο νόμο επικεντρώνονται στα παρακάτω σημεία:

- Επεκτείνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η δυνατότητα για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στον αναπτυξιακό νόμο.
- Μειώνεται σε δύο μήνες, ο απαιτούμενος χρόνος για την έγκριση, από την υπηρεσία, του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου.
- Για πρώτη φορά εξαντλούνται τα ανώτατα όρια των ενισχύσεων σύμφωνα με τις δυνατότητες που προβλέπει ο εγκεκριμένος από την Ε.Ε. Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων.
- Καταργείται η διάκριση ανάμεσα σε παλαιούς και νέους φορείς, και αποδεσμεύεται το ύψος της ενίσχυσης από τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Καθορίζεται ως μέγιστο ύψος ενίσχυσης το 55% του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου.
- Μειώνεται το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής από 40% στο 25%
- Μειώνεται το ελάχιστο ύψος του επενδυτικού σχεδίου στις 100.000 ευρώ για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, πάνω από το οποίο και ενισχύονται.
- Διευρύνονται οι επιλέξιμες επενδυτικές δραστηριότητες.
- Παρέχονται πρόσθετες ενισχύσεις, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι όπως: μετεγκατάσταση σε ΒΙΠΕ, νέο ιδρυόμενη επιχείρηση, αναβάθμιση κατηγορίας ξενοδοχείου, μετατροπή παραδοσιακού ή διατηρητέου σε ξενοδοχείο, εκσυγχρονισμός παραδοσιακού ή διατηρητέου ξενοδοχείου
- και τελευταίο και σημαντικό για τους διπλωματούχους μηχανικούς για πρώτη φορά ορίζεται στο νόμο ότι για επενδυτικά σχέδια κόστους άνω των 250.000€ η οικονομικοτεχνική μελέτη, εκτός από τον οικονομολόγο, θα υπογράφεται υποχρεωτικά και από μηχανικό μέλος του ΤΕΕ.

Έχει διαπιστωθεί ότι ο Αναπτυξιακός νόμος 3299/2004 συμβάλλει θετικά στη διαμόρφωση ενός νέου επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα των επενδύσιμων κεφαλαίων και περιορίζοντας το συνεπαγόμενο επιχειρηματικό κίνδυνο. Ενισχύει την περιφερειακή ανάπτυξη, υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα και προωθεί επιχειρηματικές πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας.

Από τις 22/12/2006 ο Αναπτυξιακός Νόμος ισχύει σε νέα, τροποποιημένη μορφή. Αυτό κατέστη επιβεβλημένο τόσο για να προσαρμοσθεί στο νέο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, που συμφωνήθηκε με την Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2007 -2013, όσο και για να βελτιωθεί με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία και τις προτάσεις των παραγωγικών φορέων.

Διασφαλίζει υψηλά ποσοστά ενίσχυσης για όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Τα ανώτατα όρια ενισχύσεων, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, την περιφέρεια στην οποία βρίσκεται και το είδος της επένδυσης, φτάνουν έως το 60% για τις μικρές επιχειρήσεις.

«Οι σημαντικότερες αλλαγές και διαφοροποιήσεις που εισήχθησαν με το Νόμο 3522/06 στο Νόμο 3299/04, συνοψίζονται στα ακόλουθα :

1. Με την υιοθέτηση του νέου χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, η υπάρχουσα διαίρεση της χώρας σε τέσσερις ζώνες αντικαθίσταται από την νέα απλούστερη διαίρεση σε τρεις περιοχές.

- **Στην περιοχή Α ανήκουν οι Νομοί Αττικής και Θεσσαλονίκης εκτός των νησιών των Νομών αυτών και των Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών τους που ανήκουν στην περιοχή Β.**
- **Στην περιοχή Β ανήκουν οι Νομοί των περιφερειών Θεσσαλίας, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων νήσων, Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδος.**
- **Στην περιοχή Γ ανήκουν οι Νομοί των περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Ηπείρου, Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος**

Ως αποτέλεσμα, τα ποσοστά ενίσχυσης μπορούν να φθάσουν από 40% για τις επενδύσεις των μεγάλων επιχειρήσεων έως και 60% για τις μικρές επιχειρήσεις (από το 55% που ήταν η προηγούμενη δυνατότητα.)

2. Διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής για όλες τις επιχειρήσεις και τα Επιχειρηματικά Σχέδια. Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε πάνω από το 90% της χώρας δύναται να λαμβάνουν φορολογικές απαλλαγές που ανέρχονται στο 100% της επένδυσης.

3. Απλοποιούνται οι κατηγορίες ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων από 5 σε 2.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα είδη ενισχύσεων επενδυτικών σχεδίων ανά κατηγορία και περιοχή:

Πίνακας 19 Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επενδυτικών Σχεδίων και Περιοχή σχετικά με την Επιχορήγηση ή και Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή Επιδότησης του κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης

	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	20%	30%	40%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2	15%	25%	35%

Πίνακας 20 Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επενδυτικών Σχεδίων και Περιοχή σχετικά με την Φορολογική Απαλλαγή

	ΠΕΡΙΟΧΗ Α	ΠΕΡΙΟΧΗ Β	ΠΕΡΙΟΧΗ Γ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1	60%	100%	100%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2	50%	100%	100%

4. Θεσπίζονται σαφείς κανόνες και στόχοι για το περιεχόμενο των επενδυτικών σχεδίων.
5. Παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία στις επιχειρήσεις για την εκτέλεση και ολοκλήρωση των επενδυτικών σχεδίων.

Επίσης, ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι διαφοροποιήσεις που εισάγονται με σκοπό την ειδική μέριμνα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα:

- Για τις μικρές και πολύ μικρές μεταποιητικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις ενισχύονται για πρώτη φορά ολοκληρωμένα πολυετή επιχειρηματικά σχέδια (2-5 ετών) για τις οποίες έχει παρέλθει τριετία αντί για πενταετία από την σύσταση τους και με ελάχιστο συνολικό κόστος της επένδυσης να ανέρχεται στα 1.500.000 ευρώ αντί για τα 3.000.000 ευρώ.
- Με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργείων Οικονομικών και Ανάπτυξης προβλέπεται για πρώτη φορά, η ενίσχυση της ίδρυσης πολύ μικρών ή μικρών επιχειρήσεων καθώς και η ενίσχυση υλοποίησης λειτουργικών δαπανών των επιχειρήσεων αυτών που έχουν ιδρυθεί κατά την τελευταία πενταετία. Ειδικότερα προβλέπεται, ύστερα από προηγούμενη έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι οι ενισχύσεις αυτές θα κυμαίνονται από 1-2 εκατομμύρια ευρώ, αναλόγως του τόπου εγκατάστασης και το ετήσιο ποσό των ενισχύσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 33% του συνολικού ποσού ενίσχυσης σε κάθε επιχείρηση.
- Για όλα τα επενδυτικά σχέδια που εκτελούνται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το επιπλέον ποσοστό επιχορήγησης θα δύναται να ανέρχεται για τις μεσαίες επιχειρήσεις μέχρι και στο 10% και για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις μέχρι και στο 20%.
- Ειδικά για μικρές επιχειρήσεις επιτρέπεται η αγορά γηπέδων έως 10% της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης..
- Ενισχύονται δαπάνες για αμοιβές μελετών συμβουλών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ποσοστό που ανέρχεται πλέον στο 10% αντί για 8% που ήταν μέχρι τώρα του κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι παρέχονται πρόσθετα ποσοστά ενίσχυσης 10 % για τις μεσαίες επιχειρήσεις και 20% για τις μικρές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα περιοχής υλοποίησης.» (www.capital.gr)

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η στρατηγική της Λισσαβόνας αποτελεί τη σημαία των Ευρωπαϊκών πολιτικών ανταγωνιστικότητας. Αποσκοπεί στη δημιουργία της κοινωνίας της Γνώσης, στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, στην εξασφάλιση ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στην τόνωση της απασχόλησης για ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Με τη στρατηγική της Λισσαβόνας τέθηκε ως στόχος για την Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί παγκοσμίως η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία που θα βασίζεται στη γνώση, ικανή για την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη, για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας και μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής.

Ο στόχος των προτεινόμενων πολιτικών είναι διπλός:

- Αφενός να υποστηριχθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις για αποτελεσματική αντιμετώπιση αδυναμιών
- Αφετέρου να τις βοηθήσει να κατοχυρωθούν μέσα από τα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα

Η κατάσταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να βελτιωθεί με δράσεις τόνωσης του επιχειρηματικού πνεύματος, με την αξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων, και όταν απαιτείται, με το να καθίστανται αυτά φιλικά προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έτσι τίθενται ως στόχοι:

- Η ενίσχυση του καινοτόμου και επιχειρηματικού πνεύματος που επιτρέπει στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις
- Η επιδίωξη ενός ρυθμιστικού, φορολογικού και διοικητικού πλαισίου για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τη βελτίωση της κατάστασης των επιχειρηματιών
- Η πρόσβαση σε βέλτιστες μεθόδους έρευνας και τεχνολογίας
- Η διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδοτικά μέσα στη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης

Επίσης από το 2000 για να δοθεί η δυνατότητα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να διαδραματίσουν το ρόλο τους στην επίτευξη του στόχου της Λισσαβόνας, υιοθέτησαν τα κράτη-μέλη τον ευρωπαϊκό χάρτη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έτσι τα κράτη-μέλη κλήθηκαν να λάβουν μέτρα σε δέκα βασικούς τομείς για να υποστηριχθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις:

1. Εκπαίδευση και επιμόρφωση για το επιχειρηματικό πνεύμα, με στόχο να παρέχονται σε όλα τα σχολικά επίπεδα γενικές γνώσεις σχετικά με τις επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα. Επίσης ειδικές ενότητες σχετικές με τις επιχειρήσεις θα πρέπει να αποτελούν ουσιαστικό συστατικό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων
2. Φθηνότερη και ταχύτερη εκκίνηση, με την έννοια το κόστος εκκίνησης των επιχειρήσεων να συγκαταλέγεται μεταξύ των ανταγωνιστικότερων στον κόσμο
3. Καλύτερη νομοθεσία και ρυθμίσεις, ώστε σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο να εξεταστούν προσεκτικά και να αξιολογηθεί ο αντίκτυπός τους στις μικρές επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες
4. Διαθεσιμότητα των ικανοτήτων, γίνεται προσπάθεια να εξασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα επιμόρφωσης, τα οποία συμπληρώνονται από προγράμματα

επιμόρφωσης εντός των επιχειρήσεων, θα παρέχουν κατάλληλες ικανότητες προσαρμοσμένες στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και θα παρέχουν διά βίου επιμόρφωση και παροχή συμβουλών

5. Βελτίωση της πρόσβασης σε απευθείας σύνδεση, μεταξύ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των δημόσιων αρχών, ώστε να γίνεται ταχύτερη λήψη πληροφοριών και εντύπων
6. Περισσότερα οφέλη από την Ενιαία Αγορά, μέσω των μεταρρυθμίσεων, ώστε να διαμορφωθεί μια φιλική προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις εσωτερική αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για την ανάπτυξή τους
7. Φορολογικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα, θα πρέπει να διαμορφωθούν φορολογικά συστήματα ώστε να επιβραβεύεται η επιτυχία, να ενθαρρύνεται η έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, να ευνοείται η επέκταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, να δημιουργούνται θέσεις απασχόλησης. Επίσης όσον αφορά τη χρηματοδότηση είναι απαραίτητη σε όλες τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να γίνουν οι φιλοδοξίες των επιχειρηματιών πραγματικότητα
8. Ενίσχυση των τεχνολογικών δυνατοτήτων των μικρών επιχειρήσεων, μέσω της ενίσχυσης των υφιστάμενων προγραμμάτων που αποσκοπούν στην προώθηση της διάδοσης της τεχνολογίας προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τη δυνατότητά τους να εντοπίζουν, να επιλέγουν και να προσαρμόζουν τις τεχνολογίες
9. Επιτυχημένα πρότυπα ηλεκτρονικών επιχειρήσεων και υποστήριξη κορυφαίων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, για να εφαρμοστεί θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εφαρμόζουν τη βέλτιστη πρακτική και να υιοθετούν επιτυχημένα επιχειρηματικά πρότυπα που θα τους παρέχουν τη δυνατότητα να ευδοκιμήσουν πραγματικά στη νέα οικονομία
10. Ανάπτυξη ισχυρότερης και αποτελεσματικότερης εκπροσώπησης των συμφερόντων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Εκτός από τις μεμονωμένες προσπάθειες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί πολυετή προγράμματα για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα ως μηχανισμό ενίσχυσης των τομέων παρέμβασης του ευρωπαϊκού χάρτη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις., τα οποία μέσω των ενισχύσεων από τα Διορθωτικά Ταμεία, δίνουν τη δυνατότητα να εφαρμοστούν πολιτικές και να υλοποιηθούν παρεμβάσεις ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Λισσαβόνας.

Κάποιες από τις πρωτοβουλίες έργων και πολιτικών που εξελίχθηκαν σε καλές πρακτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε διάφορους τομείς, είναι χρήσιμες και στην χώρα μας. Έτσι:

- Θεωρείται αναγκαίο να στραφούν οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε τεχνολογίες που θα προσφέρουν λύσεις στα οργανικά και λειτουργικά προβλήματα
- Επίσης η χρήση ολοκληρωμένης προσέγγισης στα θέματα τεχνολογιών πληροφορικής ώστε ο εκσυγχρονισμός να ξεκινήσει από τις κρίσιμες περιοχές της οργάνωσης
- Ακόμη κάθε μια από τις εφαρμογές να ενοποιεί όλα τα τμήματα της επιχείρησης

- Επίσης θα πρέπει να υπάρχει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο ανανέωσης των εφαρμογών πληροφορικής που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση, άμεσα συνδεδεμένο με τη γενικότερη επιχειρηματική στρατηγική
- Επιτακτική ανάγκη, παράλληλα, αποτελεί το γεγονός οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να επενδύσουν σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό καθώς και στην επιμόρφωση και κατάρτιση του ήδη απασχολούμενου
- Τέλος, σημαντικό στοιχείο είναι και η ομογενοποίηση όλων των συστημάτων πληροφορικής που διαθέτει η επιχείρηση με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς τους

Τα παραπάνω δεν μπορούν να υλοποιηθούν μεμονωμένα και ανεξάρτητα, αλλά θα πρέπει να συνοδεύονται από τη στήριξη των αρμόδιων φορέων και του κράτους για την ενίσχυση και ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας μέσα από ένα σχέδιο δράσης που θα περιλαμβάνει πολιτικές, μέτρα, κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις, επιδοτήσεις, εργαλεία και σύγκλιση με τις ευρωπαϊκές πρακτικές.

Όπως έχει διαπιστωθεί μέσα από έρευνα του EOMMEX με θέμα: **«Προσδιορισμός της Επιχειρηματικής Φυσιογνωμίας και των Δεικτών Επιχειρηματικής Δραστηριότητας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων»** οι ελληνικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν θετικό δείκτη ανάπτυξης εργασιών και εκτίμηση για σταθερή ή ανοδική πορεία στο μέλλον, παρότι το επιχειρηματικό περιβάλλον κρίνεται μάλλον μη ευνοϊκό.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 3.519 μικρομεσαίων επιχειρήσεων που απασχολούν ως 249 υπαλλήλους. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, μεγαλύτερο περιθώριο καθαρού κέρδους έχουν οι επιχειρήσεις εμπορίου και μεταποίησης, ενώ οι κλάδοι κατασκευών και μεταφορών κυμαίνονται σε χαμηλότερα επίπεδα.

Το 50% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε, ενώ οι νέες προσλήψεις υπερέρχουν των αποχωρήσεων.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, το 95% των κεφαλαίων προέρχεται από ίδια κεφάλαια και τραπεζικό δανεισμό και, μόνο το 2% από δημόσια επιχορήγηση, τόσο κατά την έναρξη όσο και κατά τη διάρκεια της λειτουργικής της επιχείρησης.

Οι νέες τεχνολογίες ενσωματώνονται σταθερά στις επιχειρήσεις, με το ποσοστό χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και Διαδικτύου από υπαλλήλους να ανέρχεται σε 40-50% , με εξαίρεση τη Στερεά Ελλάδα και την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη όπου το ποσοστό είναι χαμηλότερο. Το 66,5% των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες στο Διαδίκτυο έχουν σύνδεση ADSL στο διαδίκτυο.

Το 90% των επιχειρήσεων δήλωσαν ότι η επιχείρησή τους δεν πραγματοποιεί εξαγωγές, ενώ όσον αφορά τις εισαγωγές, πρώτες χώρες εισαγωγών είναι η Ιταλία και η Γερμανία. Σύμφωνα με τις απόψεις των επιχειρηματιών, η έλλειψη ρευστότητας και ο υπερβολικός ανταγωνισμός και κορεσμός σε συγκεκριμένους κλάδους αποτελούν κύρια προβλήματα της τοπικής αγοράς, ανεξάρτητα από το μέγεθος της επιχείρησης.

Επίσης ο θετικός ρυθμός ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας αποτυπώνεται και στην έρευνα **«Πολιτικές για την Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία στην Ελλάδα»** που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Συγκριτικής Ευρωπαϊκής Έρευνας του πανευρωπαϊκού δικτύου IPREG(Innovative Policy for Economic Growth).

Το δίκτυο ιδρύθηκε από το Σουηδικό Ίδρυμα για την Έρευνα Μικρών Επιχειρήσεων και έχει κόμβους συνεργατών σε 14 Ευρωπαϊκές χώρες. Η συμμετοχή της Ελλάδας στην έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», στο πλαίσιο του έργου του Εθνικού Παρατηρητηρίου για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τη μελέτη, η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους υψηλότερους ρυθμούς επιχειρηματικότητας (17% του ενεργού πληθυσμού έχει εμπλακεί σε κάποιου είδους επιχειρηματική δραστηριότητα και 15% πρόκειται να ξεκινήσει μια νέα

επιχείρηση τα επόμενα τρία χρόνια). Η ελληνική Πολιτεία προωθεί μέτρα για την ενίσχυση των νέων επιχειρηματιών, τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων, την πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους, την απλούστευση των διαδικασιών λειτουργίας των επιχειρήσεων, τη συγκρότηση δικτύων one-stop-shop και την αναμόρφωση της εταιρικής φορολογίας και των επενδυτικών κινήτρων.

Τέλος σημαντικά είναι και τα αποτελέσματα από μία κοινή μελέτη που πραγματοποιήθηκε από τους IOBE (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών) – ΕΒΕΑ (Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών) με θέμα: **«Οικονομικό Περιβάλλον, Θεσμικό Πλαίσιο και Ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων»** .

Σύμφωνα με την συγκεκριμένη μελέτη, οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις αποτελούν το 99,8% του συνόλου των επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ απασχολούν το 57,5% του συνόλου των εργαζομένων και το 69,7% των εργαζομένων στις επιχειρήσεις.

Είναι αποφασιστική, συνεπώς, η συμβολή τους στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, στην οικονομική ανάπτυξη, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προ πολλού αναγνωρίσει το ζωτικό ρόλο των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και έχει στραφεί προς τη διαμόρφωση πολιτικών που αποσκοπούν στην ενίσχυσή τους.

Η δημιουργία ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και η διασφάλιση των κατάλληλων συνθηκών για την ανάπτυξή τους αποτελούν βασική προτεραιότητα τόσο της Ευρωπαϊκής όσο και της νέας αναπτυξιακής πολιτικής.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν εξομοιώνονται από τις μεγάλες επιχειρήσεις. Είναι διαφορετική η φύση των δυο κατηγοριών επιχειρήσεων και επιβάλλει διαφορετική αντιμετώπιση. Θεωρείται μάλιστα επιτακτική η ανάγκη, να αναπτυχθούν, σταδιακά, διαφοροποιημένες πολιτικές και μέσα στο χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (πολύ μικρές-μικρές-μεσαίες επιχειρήσεις).

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν μπορεί να επωφεληθούν από τις οικονομίες κλίμακας που ευνοούν τις μεγαλύτερες εταιρείες. Αυτό όμως αποτελεί πλέον μια συζητήσιμη αδυναμία, καθώς η εφαρμογή των σύγχρονων τεχνολογιών οδηγεί σταδιακά σε μείωση της βαρύτητας αυτού του παράγοντα ανταγωνιστικότητας.

Αντίθετα, το κύριο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων πηγάζει από την ευελιξία, λόγω μεγέθους, και την ικανότητά τους να προσαρμόζονται γρήγορα στις μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος, προσφέροντας καινοτόμα και ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες με σκοπό την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αυτών και, κατ' επέκταση, της εθνικής οικονομίας.

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη συγκεκριμένη μελέτη:

- Μόνο το 36,1% του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων στην Ελλάδα απασχολείται σε μικρομεσαίους, έναντι 57,5% που είναι ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό σημαίνει ότι τα περιθώρια αύξησης της απασχόλησης στις ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι μεγάλα και η αύξηση δε θα προέλθει μόνο από τις υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά κυρίως από νεοϊδρυόμενες. Είναι αναγκαίο λοιπόν, ένα κύμα ίδρυσης νέων επιχειρήσεων στη Χώρα. Θα ήταν μάλιστα ιδιαίτερα θετικό, αν ο κύριος όγκος αυτών των νέων επιχειρήσεων ήταν προσανατολισμένος σε δραστηριότητες και προϊόντα και υπηρεσίες έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Κατά την τριετία 2000-2003, το 52% των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατέγραψε μείωση των πωλήσεων, έναντι 30,4% του κοινοτικού μέσου όρου. Ακόμα πιο ανησυχητική, όμως, ήταν η αντίδραση των επιχειρήσεων στη μείωση αυτή. Ποσοστό 46,5% των επιχειρήσεων μείωσε την

παραγωγή και μόνο το 26,5% αντέδρασε, προσπαθώντας να βελτιώσει την ποιότητα ή να καινοτομήσει. Στην Ε.Ε. τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 29% αμυντική αντίδραση (μείωση παραγωγής) και 50% επιθετική αντίδραση (προσπάθειες βελτίωσης). Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις στην Ελλάδα χρειάζεται να αναζητήσουν νέα και ανεκμετάλλευτα τμήματα της αγοράς, να αναπτύξουν συνεργασίες και συμμαχίες και να πάψουν να είναι εσωστρεφείς. Οφείλουν να αναλάβουν επιχειρηματικά ρίσκα. Να τολμήσουν να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις, οι οποίες θα αυξηθούν την κερδοφορία τους. Να επιζητήσουν τη δικτύωση, το clustering, με την ανάδειξη ενός συγκεκριμένου κλάδου, γύρω από τον οποίο θα αναπτυχθούν πολλές Μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Η Νέα Οικονομία απαιτεί μια εξωστρεφή και καινοτόμα στρατηγική, η οποία να στηρίζεται στις επενδύσεις που γίνονται για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και αποτελούν το σημαντικότερο μέσο για την καινοτομία και την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες καταναλωτικές απαιτήσεις. Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι, μέχρι το 2010, οι επενδύσεις αυτές να φτάσουν κατά μέσο όρο στο 3% του ΑΕΠ κάθε χώρας. Σήμερα, ο κοινοτικός μέσος όρος είναι 2%. Στην Ελλάδα βρισκόμαστε μόλις στο 0,6% του ΑΕΠ περίπου και ο στόχος μας για το 2010 έχει οριστεί στο 1,5%. Είναι προφανές ότι για την αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτείται ένας σφαιρικός σχεδιασμός που να περιλαμβάνει τη συστηματική σύνδεση της Ανώτατης Εκπαίδευσης με τις παραγωγικές ανάγκες της Χώρας, τη θεσμοθέτηση διασυνδέσεων των κέντρων έρευνας με συλλογικούς φορείς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Με την παρατήρηση των πηγών χρηματοδότησης των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, δείχνει ότι μόνο το 20% χρησιμοποιεί τις τράπεζες, έναντι του 39% που είναι ο κοινοτικός μέσος όρος.

Επίσης παρουσιάζει κάποια επιπλέον ενδιαφέροντα στοιχεία όπως:

- Ότι ο βαθμός αξιοποίησης των κοινοτικών και εθνικών προγραμμάτων τεχνολογικής ανάπτυξης και κατάρτισης από τις ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ιδιαίτερα περιορισμένος έναντι του αντίστοιχου που σημειώνουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ευρώπη(3% έναντι 20%).
- Είναι εξαιρετικά περιορισμένος ο αριθμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που συμμετέχει σε προγράμματα τεχνολογικής ανάπτυξης και κατάρτισης, έχοντας ως αποτέλεσμα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δύσκολα να καταφέρνουν να αναπτύξουν νέα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα

Παρόλα αυτά κρίνεται ότι εάν και δεν αφήνονται περιθώρια για αισιοδοξία υπάρχει ακόμη περιθώριο για τις ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εξέλθουν από τη στασιμότητα, εάν κινηθούν προς κατευθύνσεις που θα αξιοποιήσουν τα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα. Προϋπόθεση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η έγκαιρη προσαρμογή υιοθετώντας κάποια βασικά συστατικά στοιχεία όπως:

- Η αναζήτηση και αξιολόγηση της κατάλληλης πληροφορίας που αφορά τις αγορές, τον ανταγωνισμό, τις νέες μεθόδους παραγωγής, την εκμετάλλευση νέων τεχνολογιών, την ανταλλαγή εμπειριών
- Ο σχεδιασμός νέων προϊόντων και υπηρεσιών
- Η τυποποίηση και πιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής και προδιαγραφών
- Η χρησιμοποίηση σύγχρονων τρόπων διοίκησης και προώθησης των προϊόντων

- Χρησιμοποίηση εξωτερικών συμβούλων σε θέματα σύγχρονης οργάνωσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων και προώθησης των προϊόντων τους
- Η αναζήτηση μορφών συνεργασίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο σε θέματα σχεδιασμού, παραγωγής, διάθεσης, και η αναζήτηση εταίρων χάρη στους οποίους θα δημιουργηθούν μικτές επιχειρήσεις, ισχυρές για επιτυχή δραστηριοποίηση στο πεδίο του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ενιαίας αγοράς

A' ΚΠΣ

Διαπιστώθηκε, ότι οι συνδρομές των διαρθρωτικών ταμείων για το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο στήριξης στην Ελλάδα συνέβαλλαν κατά μισή ποσοστιαία μονάδα στο μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος(ΑΕΠ), με αποτέλεσμα στο τέλος της περιόδου το ΑΕΠ να φτάσει 2,5%. Όπως εκτιμά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάτι τέτοιο δεν θα συνέβαινε εάν δεν υπήρχε το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Εκτιμάται παράλληλα ότι η εφαρμογή του Α' κοινοτικού Πλαισίου στήριξης συνέβαλε στην δημιουργία 50.000 περίπου θέσεων εργασίας πράγμα το οποίο βοήθησε την Ελλάδα να διατηρήσει την ανεργία σε χαμηλότερα επίπεδα από τον μέσο κοινοτικό όρο.

Επίσης για την περίοδο 1989-1993 παρόλο που οι μεταβιβάσεις πόρων ανήλθαν στο 2,8% και η εφαρμογή του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης είχε μια υπολογιζόμενη θετική επίπτωση στο ΑΕΠ, η ελληνική οικονομία παρουσίασε αργούς ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας, μηδενικούς ρυθμούς αύξησης της απασχόλησης.

B' ΚΠΣ

Κατά την κατάρτιση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, η αξιολόγηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων σχετικά με την προσδοκώμενη συνεισφορά των διαρθρωτικών ταμείων στην ελληνική οικονομία υπολογίστηκε ότι θα ήταν σημαντική.

Η μεταβίβαση κοινοτικών πόρων εκτιμήθηκε κατά μέσο όρο σε 2,67% του ετήσιου ΑΕΠ. Περίπου το 49,4% των κονδυλίων αυτών προορίζονταν για τα έργα υποδομής, το 21,1% για το ανθρώπινο δυναμικό και το 29% για την αναβάθμιση του παραγωγικού περιβάλλοντος μέσω ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων.

Η Ελληνική κυβέρνηση ήταν λιγότερο αισιόδοξη κατά την κατάθεση του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης και εκτιμούσε ότι οι μεταφορές διαρθρωτικών πόρων από μόνες τους, θα επηρεάσουν αυξητικά κατά μισή ποσοστιαία μονάδα τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης και το επίπεδο του ΑΕΠ.

Επίσης τα διαρθρωτικά κονδύλια αναμενόταν να συμβάλλουν μέχρι και 10,5% περίπου στην δημιουργία Ακαθάριστου Σχηματισμού Πάγιου κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού και θα επιτρεπόταν η ανατροπή της τάσης που υπήρχε για πτώση των επενδύσεων.

Αναμενόταν να διατηρηθούν ή να δημιουργηθούν 55.000 θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα χάρη στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Το γεγονός αυτό αναμενόταν ακόμη μεγαλύτερο εάν λάβουμε υπόψη και την θετική επίδραση στην αυτοαπασχόληση, η οποία δεν μπορεί να προγνωστεί.

Τέλος ως αναμενόμενο αποτέλεσμα θεωρούνταν το γεγονός ότι η μεγάλη εμπορική ροή που θα προέκυπτε από τα κονδύλια θα επηρέαζε με περιορισμένο τρόπο το εμπορικό ισοζύγιο, με σημαντική επίδραση στις εισαγωγές. Ένα μέρος των μεταφορών κοινοτικών πόρων θα

εμφανιζόταν με την μορφή πρόσθετων εισαγωγών προερχόμενων από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτιμώντας ότι το 25% των κεφαλαίων θα μετατραπούν σε εισαγωγές.

Κατά την εφαρμογή του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μια σειρά από προβλήματα αποτέλεσαν εμπόδιο τόσο στην έγκαιρη απορρόφηση του όσο και στην αποτελεσματική χρήση των πόρων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις να μην χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά στον επιθυμητό βαθμό και κατά συνέπεια να έχουν περιορισμένα αποτελέσματα στην ανάπτυξη και στην απασχόληση και κατ' επέκταση στην διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης.

Μερικά από τα προβλήματα που χαρακτηρίζουν την υλοποίηση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης είναι τα παρακάτω:

- Σοβαρές αδυναμίες της κρατικής μηχανής σε θέματα αναπτυξιακού σχεδιασμού και εφαρμογής του
- Δυσχέρειες ειδικότερα στην εφαρμογή των πιο καινοτόμων δράσεων
- Ανεπαρκή προετοιμασία της εφαρμογής των παρεμβάσεων, οι οποίες στερούνταν κατάλληλων μέτρων και πιλοτικών εφαρμογών, ενώ σε πολλές περιπτώσεις ο σχεδιασμός έγινε εκ των υστέρων
- Αδυναμία της Δημόσιας Διοίκησης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις και να φέρει εις πέρας την εφαρμογή, ακόμη και όταν γινόταν ικανοποιητική προετοιμασία
- Απουσία ολοκληρωμένων αξιολογήσεων και χρησιμοποίηση των αποτελεσμάτων τους για την βελτίωση των προγραμμάτων
- Μη βέλτιστη επιλογή των υπό χρηματοδότηση σχεδίων

«Για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων τέθηκαν κάποιες βασικές προτεραιότητες ώστε να μην εμφανιστούν τα ίδια φαινόμενα και στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης:

- *Αρχικά θα πρέπει να τονιστεί ότι η απορροφητικότητα των πόρων δεν σημαίνει και αποτελεσματικότητα. Τα διαρθρωτικά ταμεία δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως μηχανισμός μεταφοράς των κοινοτικών πόρων, αλλά ως εργαλεία άμεσης πολιτικής διαρθρωτικής παρέμβασης*
- *Επίσης εκτός από το θέμα της επάρκειας των πόρων, εθνικών και κοινοτικών, απαιτείται λεπτομερής προγραμματισμός αλλά και αναγκαίοι μηχανισμοί υλοποίησης, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αναπτυξιακή διαδικασία*
- *Είναι επιτακτική η ενδυνάμωση της κρατικής μηχανής για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση ώστε να έρθουν εις πέρας απαιτητικότερες παρεμβάσεις μέσα από αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και έγκαιρη εφαρμογή του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης*
- *Ενδυνάμωση και προσανατολισμός της συμβολής των διαρθρωτικών πόρων προς όφελος της απασχόλησης*
- *Οι υποβαθμισμένες περιοχές και οι περιοχές με μεγάλο ποσοστό ανεργίας θα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα στα επιμέρους προγράμματα*

- *Ενέργειες που αφορούν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο του μηχανισμού της διαρθρωτικής παρέμβασης εξασφαλίζοντας παράλληλα την συνοχή και την συμπληρωματικότητα με τις εθνικές πολιτικές και μηχανισμούς στους τομείς αυτούς*
- *Ενέργειες προς όφελος των ευπαθών ομάδων όπως νέων, γυναικών, μακροχρόνια άνεργων, ατόμων με ειδικές ανάγκες και κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων*
- *Παρεμβάσεις που στόχο έχουν την τοπική ανάπτυξη με εμπλοκή σε όλα τα επίπεδα τοπικών παραγόντων και ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές τις υπαίθρου*
- *Ανάπτυξη προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας απαραίτητα για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, τα οποία θα πρέπει να προσαρμόζονται στις τοπικές ανάγκες» (www.inegsee.gr/M1-2000.htm)*

Ως γενικά συμπεράσματα του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης από τις συγχρηματοδοτούμενες ενέργειες του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου προκύπτουν τα παρακάτω:

- Δημιουργία κέντρων προώθησης της απασχόλησης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
- Ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης
- Εφαρμογή καινοτόμων δράσεων με στόχο την καλύτερη σύνδεση της κατάρτισης με την απασχόληση
- Προώθηση της ισότητας ευκαιριών απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων μέσω ειδικών κινήτρων και προγραμμάτων για την υποστήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας και απασχόλησης
- Εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων για τις ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού που απειλούνταν περισσότερο από τη ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό»

«Σύμφωνα με δελτίο τύπου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έκλεισε με απορρόφηση 104%. Η συνολική δημόσια δαπάνη του ανήλθε στα 7,1 τρισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή 20,8 εκατομμύρια ευρώ. Ολοκληρώθηκαν συνολικά 26.197 έργα και 69.189 υποέργα.

Ως συμπέρασμα προκύπτει ότι παρά τα προβλήματα που αναφέρθηκαν το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης κάλυψε με τα Επιχειρησιακά του προγράμματα πλήρως τους στόχους που είχαν τεθεί για την ολοκλήρωση τους και για τους οποίους είχαν δεσμευτεί απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»

(www.mnec.gr/el/press_office/istoriko_arxeio/deltia_typou/DeltiaTypou/2001-12-17)

Γ' ΚΠΣ

Το 2006 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες προετοιμασίας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ ενόψει της ολοκλήρωσης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Η αναθεώρηση του 2006 έθεσε τις βάσεις για το κλείσιμο των παρεμβάσεων με τους ευνοϊκότερους όρους για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Επιγραμματικά οι προκλήσεις που η αναθεώρηση κλήθηκε να αντιμετωπίσει συνοψίζονται στα εξής:

- Καθορισμός των κανόνων προετοιμασίας του κλεισίματος του Γ' ΚΠΣ και κανόνων μετάβασης στην επόμενη προγραμματική περίοδο.
- Επιτάχυνση των έργων που ξεκινούν ή έχουν ήδη ξεκινήσει και πρόκειται να ολοκληρωθούν κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο.
- Εκτίμηση της δυναμικής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και της δυνατότητας ολοκλήρωσης του οικονομικού τους προγραμματισμού και επίτευξης των αναπτυξιακών τους στόχων.

Η αναθεώρηση του 2006 συνολικά είχε σκοπό να διαμορφώσει συνθήκες διασφάλισης του συνόλου των Κοινοτικών πόρων που η χώρα είχε δεσμεύσει μέσω του Γ' ΚΠΣ διατηρώντας παράλληλα εκείνες τις κατευθύνσεις στον αναπτυξιακό σχεδιασμό που ήταν δυνατόν να επιτευχθούν στο χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης της τρίτης προγραμματικής περιόδου.

Η αναθεώρηση αντιμετώπισε παράλληλα ορισμένες διαχειριστικές εκκρεμότητες, τεχνικού αλλά ουσιώδους χαρακτήρα, οι οποίες επιγραμματικά αφορούν:

- Στην επικαιροποίηση και προσαρμογή των χρηματοδοτικών πινάκων των προγραμμάτων μέσα στο πλαίσιο που ορίζουν οι κοινοτικοί κανονισμοί (περιλαμβανομένων ανακατανομών πόρων μεταξύ Μέτρων, Αξόνων, ή Ταμείων, εξορθολογισμό ποσοστού συγχρηματοδότησης σε έργα ή Μέτρα κλπ).
- Στην εναρμόνιση των ποσοτικοποιημένων στόχων με τα δεδομένα της υλοποίησης.
- Στην επικαιροποίηση του κειμένου του ΚΠΣ και των Προγραμμάτων.

Παράλληλα όμως με τα διαχειριστικά ζητήματα, η αναθεώρηση αντιμετώπισε μια σειρά στρατηγικών παρεμβάσεων στα κείμενα των Προγραμμάτων αυξάνοντας σημαντικά τόσο τις ευκαιρίες όσο και τις δυνατότητές τους να εκτελέσουν τις προγραμματικές τους υποχρεώσεις με την ελάχιστη δυνατή απόκλιση.

«Η αναθεώρηση μέσα από ένα σύνολο μέτρων επεδίωκε και πέτυχε, την επιτάχυνση της απορρόφησης και τη διασφάλιση των Κοινοτικών πόρων. Η αναθεώρηση περιέλαβε ενέργειες οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα:

- **την αύξηση του ποσοστού της Κοινοτικής συνδρομής. Το ύψος της αντίστοιχης εθνικής συμμετοχής που συμπληρώνει την κοινοτική, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αποφάσεις του εκάστοτε κράτους-μέλους. Ο στόχος της απορρόφησης του Γ' ΚΠΣ παραμένει η εκταμίευση στο ακέραιο, των αναλογούντων για την Ελλάδα κοινοτικών πόρων για την περίοδο 2000-2006. Από την προαναφερθείσα μεταβολή των ποσοστών συμμετοχής μειώνεται η συνολική δημόσια δαπάνη του Γ' ΚΠΣ και των Προγραμμάτων χωρίς φυσικά να μειωθούν οι πόροι Κοινοτικής συνδρομής.**
- **Η αναθεώρηση έδωσε επίσης τη δυνατότητα χρηματοδότησης νέων έργων, τα οποία θα παρέχουν ρεαλιστικές προοπτικές υλοποίησής και σημαντική ύλη δαπανών μέχρι το τέλος του 2008.**

- Τέλος, προσδιορίστηκαν έργα - γέφυρες, έργα δηλαδή που δεν ολοκληρώνονται την τρέχουσα περίοδο και θα δεσμεύσουν πόρους της επόμενης περιόδου και τη δέσμευση για τη χρηματοδότησή τους την επόμενη περίοδο. Τα έργα αυτά θα αποδώσουν έως το τέλος του Γ' ΚΠΣ σημαντικό ύψος δαπανών, ενώ θα αποτελέσουν ταυτόχρονα αρχική τροφοδοσία των Προγραμμάτων της επόμενης περιόδου.

Συνολικά η αναθεώρηση προώθησε:

- Την επικαιροποίηση και εξυγίανση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με εξορθολογισμό των δεικτών αποτελέσματος και εκροών ώστε αυτοί να καταστούν σαφείς και περιεκτικοί, με σκοπό την ολοκλήρωση και τον επιτυχή απολογισμό της προγραμματικής περιόδου (2008)
- Τον προσδιορισμό των τεχνικών προϋποθέσεων για την ομαλή μετάβαση στην επόμενη περίοδο (σε συνεργασία με την Ε.Ε.)
- Τον καλύτερο έλεγχο των προγραμματικών υπερδεσμεύσεων και την εξυγίανση των Προγραμμάτων με βάση τις σχετικές προβλέψεις.
- Τη δυνατότητα συγχρηματοδότησης πράξεων από δύο Προγραμματικές Περιόδους
- Την αξιοποίηση της δεξαμενής με έργα ωρίμανσης ενόψει του Δ' ΚΠΣ, σε εφαρμογή του σχετικού μέτρου (που υιοθετήθηκε κατά την Αναθεώρηση του 2005)» (www.hellaskps.gr/10eppa)

Τα ανωτέρω δημιουργούν θετικές προοπτικές για την εξέλιξη του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των επί μέρους Προγραμμάτων επειδή:

- Αυξάνεται η εισροή των πόρων της κοινοτικής συνδρομής κατά μεγάλο ποσοστό
- Εξασφαλίζεται η αναγνώριση έργων-γεφυρών τα οποία δύνανται να συγχρηματοδοτηθούν από τα Προγράμματα της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013
- Εξασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση στην επόμενη περίοδο με τροφοδοσία ώριμων έργων

«Σύμφωνα με τα στοιχεία προόδου που έχουν καταχωρηθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, μέχρι 1.06.07 οι αποφάσεις ένταξης των συγχρηματοδοτούμενων έργων ανέρχονται στο 120,6% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του Γ' ΚΠΣ. Το μέγεθος αυτό αντιστοιχεί με την έγκριση προς εκτέλεση περίπου 27.500 έργων, με προσδιορισμένους στόχους, χρονοδιαγράμματα και προϋπολογισμό. Οι αναληφθείσες νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται στο 95,7% των πόρων της δημόσιας δαπάνης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ενώ έχει απορροφηθεί το 61,3% των πόρων της δημόσιας δαπάνης του.

Οι ρυθμοί της απορρόφησης αναμένεται να αυξηθούν το προσεχές χρονικό διάστημα λόγω και της εντατικοποίησης των προσπαθειών αλλά και του γεγονότος ότι πλησιάζει η ολοκλήρωση της προγραμματικής περιόδου.

Αναλυτικότερα, σε ότι αφορά στα Τομεακά Προγράμματα, η δημόσια δαπάνη των ενταγμένων έργων, ανέρχεται στο 117,5%, οι νομικές δεσμεύσεις καλύπτουν το 93,2% των αντίστοιχων πόρων της δημόσιας δαπάνης ενώ το ποσοστό των πραγματοποιηθέντων δαπανών ανέρχεται στο 60,8% των πόρων.

Στα Περιφερειακά Προγράμματα η δημόσια δαπάνη των ενταγμένων έργων, ανέρχεται στο 127,8%, οι νομικές δεσμεύσεις καλύπτουν το 101,5% των αντίστοιχων πόρων της δημόσιας δαπάνης ενώ το ποσοστό των πραγματοποιηθέντων δαπανών ανέρχεται στο 62,4% των πόρων.» (www.hellaskps.gr/10εppa)

Κατά την αποτίμηση της μέχρι σήμερα πορείας υλοποίησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, πέραν των στοιχείων της οικονομικής εκτέλεσης, όπως καταγράφονται στους επισυναπτόμενους πίνακες, στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι εξελίξεις στην πρόοδο των επί μέρους πολιτικών καθώς και τα άμεσα αποτελέσματα που μέχρι σήμερα έχουν επιτευχθεί.

Τα σημαντικότερα αποτελέσματα που διαπιστώνονται από την υλοποίηση του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης κατά την περίοδο που διανύθηκε, και τα οικονομικά στοιχεία των Προγραμμάτων, έως την 1.06.07, περιγράφονται ανά Άξονα Προτεραιότητας στη συνέχεια.

Προτεραιότητα 1: Ανάπτυξη Ανθρωπίνων Πόρων και Προώθηση της Απασχόλησης

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση*, οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 92,3% των πόρων της δημόσιας δαπάνης η δε απορρόφηση στο 64,1%.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 105,1% των πόρων, η δε απορρόφηση στο 62,5%.

Από τις δράσεις του προγράμματος και έως τα τέλη Μαΐου 2007 είχαν ωφεληθεί συνολικά 477.813 άτομα. Πιο συγκεκριμένα, 137.797 άτομα από δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης, 107.273 άτομα (άνεργοι) από προγράμματα κατάρτισης, 191.476 εργαζόμενοι από ενέργειες κατάρτισης, 21.861 γυναίκες από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, 30.133 άτομα ευπαθών ομάδων. Οι γυναίκες ωφελούνται επιπλέον από τις δράσεις ενίσχυσης της λειτουργίας και αναβάθμισης υπηρεσιών εξυπηρέτησης παιδιών, ηλικιωμένων και λοιπών ομάδων που χρήζουν φροντίδας (396 δομές κοινωνικής φροντίδας), αλλά και από την πρωτοδότηση της υψηλής συμμετοχής των γυναικών στις ως άνω δράσεις (άνω του 60%).

Η ευρύτατη κοινωνική αποδοχή των δράσεων ενίσχυσης της απασχόλησης των γυναικών, μέσω των δομών κοινωνικής φροντίδας, οδήγησε τις Ελληνικές Αρχές στην απόφαση να συνεχίσει την χρηματοδότησή τους και με εθνικούς πόρους μέχρι το τέλος της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Προτεραιότητα 2: Μεταφορές

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Οδικόι Άξονες, Λιμένες, Αστική Ανάπτυξη* οι νομικές δεσμεύσεις, αντιστοιχούν στο 84,5% η δε απορρόφηση στο 61,4% των πόρων αντίστοιχα.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Σιδηρόδρομοι, Αστικές Συγκοινωνίες, Αεροδρόμια* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 89,7% η δε απορρόφηση στο 55,1% των πόρων της.

Στον τομέα των οδικών μεταφορών, όπως είναι γνωστό, έχει ολοκληρωθεί ο περιφερειακός δακτύλιος της Αττικής, η ζεύξη Ρίου Αντιρρίου, η Λεωφόρος Κηφισού, ενώ συνεχίζεται η

εκτέλεση των μεγάλων οδικών έργων στους άξονες του ΠΑΘΕ και της ΕΓΝΑΤΙΑΣ. Παράλληλα βρίσκεται σε εξέλιξη η κατασκευή τμημάτων του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης.

Στον τομέα της αστικής ανάπτυξης συνεχίζεται η κατασκευή των επεκτάσεων του Μετρό Αθηνών, ενώ έχει ήδη αρχίσει η κατασκευή του Μετρό Θεσσαλονίκης.

Στον τομέα των λιμενικών υποδομών εκτελούνται έργα σε σημαντικά λιμάνια, όπως στα λιμάνια Πάτρας, Βόλου και Καβάλας. Συμπληρωματικές παρεμβάσεις σε λιμάνια της χώρας χρηματοδοτούνται παράλληλα και από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Προτεραιότητα 3: Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Ανταγωνιστικότητα* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 109,8%, η δε απορρόφηση στο 66,7% των πόρων αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου και για τον τομέα της μεταποίησης ολοκληρώθηκαν 356 επενδυτικά συνεχιζόμενα σχέδια του Ν2234/94 και Ν2601/98 και βρίσκονται σε εξέλιξη άλλα 348 του ν. 2601/98 και ν.3299/2004.

Επίσης, ενισχύονται 3.017 επιχειρηματικά σχέδια μεταποιητικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθώς επίσης και 193 επενδύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό. Έχουν εγκριθεί 104 έργα ενίσχυσης περιβαλλοντικών σχεδίων και 29 επενδύσεις για τη δημιουργία /επέκταση μονάδων διαχείρισης και αξιοποίησης αποβλήτων.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Πιστοποιηθείτε» υλοποιούνται 2.851 επενδύσεις για την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, στους τομείς διαχείρισης ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας και περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Για τον ποιοτικό εκσυγχρονισμό της τουριστικής υποδομής χρηματοδοτούνται 157 μεγάλες επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων και camping μέσω του Επενδυτικού Νόμου, 4.106 έργα αναβάθμισης καταλυμάτων μέσω άλλων καθεστώτων ενίσχυσης και 751 επιχειρηματικά σχέδια μικρομεσαίων επιχειρήσεων όλων των κλάδων του τουριστικού τομέα.

Για τη γυναικεία και νεανική επιχειρηματικότητα ενισχύονται 6.490 δικαιούχοι, ενώ στον τομέα της επιχειρηματικότητας ατόμων με αναπηρίες ενισχύονται 284 δικαιούχοι.

Επίσης, ενισχύονται 2.438 επενδύσεις σε εμπορικές επιχειρήσεις και 2.626 επενδύσεις του τομέα παροχής υπηρεσιών. Παράλληλα, υλοποιούνται δράσεις στήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στα περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, μέσω του Κανονισμού 70.

Σε ότι αφορά στις ιδιωτικές ενεργειακές επενδύσεις, υλοποιούνται συνολικά 472 έργα (αιολικά πάρκα, έργα εξοικονόμησης ενέργειας, έργα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας κλπ) ενώ ενισχύονται και 32 έργα προώθησης καινοτόμων λύσεων.

Τέλος, στο πλαίσιο της έρευνας και τεχνολογίας ενισχύονται 264 έργα Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογίας, ενώ υλοποιούνται 355 έργα κοινοπραξιών ερευνητικών και παραγωγικών φορέων σε τομείς εθνικής προτεραιότητας. Ακόμη εκτελούνται 52 μεγάλα έργα ανάπτυξης ερευνητικών εργαστηρίων που παρέχουν υπηρεσίες σε επιχειρήσεις.

Στον τομέα των βιομηχανικών υποδομών, μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα υλοποιείται η επέκταση και αναβάθμιση 2 υφιστάμενων βιομηχανικών περιοχών εθνικής εμβέλειας, καθώς και η κατασκευή, προμήθεια πυροσβεστικού εξοπλισμού και λειτουργία πυροσβεστικών σταθμών σε 6 υφιστάμενες βιομηχανικές περιοχές εθνικής εμβέλειας.

Επίσης, μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ενισχύεται η υλοποίηση 14 νέων ΒΠΠΑ καθώς και η αναβάθμιση 24 υφιστάμενων Βιομηχανικών Περιοχών.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε, έχουν κατατεθεί 5.403 αιτήσεις για χορήγηση εγγυήσεων και έχουν εγκριθεί έως σήμερα οι 2.802 από αυτές συνολικού ύψους 102,1 εκ. ευρώ. Παράλληλα, για το πρόγραμμα της επιδότησης επιτοκίου έχουν κατατεθεί 1.786 αιτήσεις και έχουν εγκριθεί οι 876 από αυτές, συνολικού ύψους 59,5 εκ ευρώ.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη της για τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες του οι οποίες όπως κρίνει κινούνται στο ίδιο πλαίσιο με το Σχέδιο Ανάπτυξης 2000-2006. Κάποιες από τις γενικές παρατηρήσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής παρουσιάζονται παρακάτω:

- Αναγνωρίστηκε ο σημαντικός ρόλος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην ελληνική οικονομία και η ουσιαστική συμβολή τους στην οικονομική και κοινωνική συνοχή
- Ελήφθησαν μέτρα για την απλοποίηση και αναβάθμιση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με στόχο την ελάφρυνση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων
- Αξιοποιήθηκε η εμπειρία του Β κοινοτικού πλαισίου Στήριξης και η οργάνωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα ως συνέχεια του προηγούμενου προγράμματος που ίσχυε

Προτεραιότητα 4: Αγροτική Ανάπτυξη και Αλιεία

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 96,8% , η δε απορρόφηση στο 60,9% των πόρων της αντίστοιχα.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Αλιεία* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 84,4% η δε απορρόφηση στο 57,7% των πόρων αντίστοιχα.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία μέχρι τον Μάιο του 2007, στον τομέα της γεωργίας ενισχύονται περισσότεροι από 44.000 δικαιούχοι. Ειδικότερα, χρηματοδοτούνται περίπου 12.300 σχέδια βελτίωσης (επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις), 850 επενδυτικά σχέδια στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, πάνω από 6.500 μικρά και μεγάλα επενδυτικά σχέδια στον τομέα της εμπορίας και μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και 22.800 νέοι γεωργοί μέσω του καθεστώτος της εφάπαξ πριμοδότησης πρώτης εγκατάστασης.

Όσον αφορά στα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου του Τομεακού Προγράμματος, έχει εγκριθεί η χρηματοδότηση άνω των 900 μικρών επενδυτικών σχεδίων, και έχει ξεκινήσει η υλοποίηση περίπου 670 μικρών δημόσιων έργων για τη βελτίωση των υποδομών στις 40 αγροτικές περιοχές όπου εφαρμόζονται τα προγράμματα αυτά.

Σημαντική είναι επίσης η οικονομική πρόοδος που έχει επιτευχθεί στο τομεακό Πρόγραμμα για την Αλιεία. Από τη μέχρι τώρα υλοποίηση έχουν ωφεληθεί πάνω από 4.590 δικαιούχοι. Ειδικότερα, χρηματοδοτείται η διάλυση 2.577 αλιευτικών σκαφών, η κατασκευή 306 νέων σκαφών, ο εκσυγχρονισμός 702 αλιευτικών σκαφών, η ενίσχυση 195 σχεδίων

υδατοκαλλιέργειας και 103 σχεδίων μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων και η ένταξη 650 επαγγελματιών αλιέων στα κοινωνικοοικονομικά μέτρα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.

Επίσης, μέχρι σήμερα έχουν προωθηθεί και ήδη χρηματοδοτούνται δημόσιες υποδομές στον τομέα της αλιείας που αφορούν τη βελτίωση υποδομών και εξοπλισμό 63 αλιευτικών λιμανιών και καταφυγίων.

Προτεραιότητα 5: Ποιότητα Ζωής

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Περιβάλλον* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 84,3%, των πόρων της δημόσιας δαπάνης, η δε απορρόφηση στο 50,6% αντίστοιχα.

Βρίσκονται σε εξέλιξη έργα για το περιβάλλον, που σχετίζονται με την εναρμόνιση και εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας και των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, καθώς και έργα αναβάθμισης και προστασίας του περιβάλλοντος στον αστικό χώρο και την περιφέρεια.

Έχουν συσταθεί 27 Φορείς Διαχείρισης περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 και παράλληλα προωθούνται οι απαραίτητες θεσμικές, οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις για τη λειτουργία τους. Ήδη έχουν εγκριθεί ενέργειες έναρξης της λειτουργίας για τους 25 φορείς. Σε ορισμένες από τις ανωτέρω περιοχές υλοποιούνται έργα διαχείρισης και προστασίας, μικρής κλίμακας.

Έχει τεθεί σε λειτουργία η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (INSPECTORATE), σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη από όπου αντίστοιχα καλύπτεται η Νότια και Βόρεια Ελλάδα, με την πραγματοποίηση τακτικών περιβαλλοντικών ελέγχων.

Με βάση τις τελευταίες αναθεωρήσεις του ΕΠΠΕΡ θα καλυφθούν εκκρεμότητες που αφορούν σε αποκαταστάσεις Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ-χωματερές) και Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων με αντίστοιχα δίκτυα αποχετεύσεων για τις οποίες είναι απαραίτητη η άμεση συμμόρφωσή τους με το Κοινοτικό περιβαλλοντικό δίκαιο.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Πολιτισμός* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 87,7% των πόρων της δημόσιας δαπάνης, η δε απορρόφηση στο 55% αντίστοιχα.

Οι συγχρηματοδοτούμενες παρεμβάσεις έχουν ως στόχους:

- Την Προστασία και ανάδειξη της Πολιτιστικής κληρονομιάς με έργα κατασκευής νέων μουσείων και έργα αναβάθμισης της υποδομής υφισταμένων Μουσείων αλλά και βελτίωσης των προσφερομένων από αυτά υπηρεσιών. Ενδεικτικά έχουν ενταχθεί τα έργα:
 - Ø Πολιτιστικό Κέντρο Μουσείου Μπενάκη
 - Ø Μελέτη Κατασκευή του Νέου Μουσείου Πατρών
 - Ø Επέκταση Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων
 - Ø Ολοκλήρωση Διαχρονικού Μουσείου Λάρισας
 - Ø Μελέτη – κατασκευή του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Αρχαίας Ολυμπίας και του κτιρίου ΣΠΑΠ.
- Την προστασία και ανάδειξη μνημείων, συνόλων και αρχαιολογικών χώρων. Ενδεικτικά στο πλαίσιο αυτής της παρέμβασης υλοποιήθηκε το πρόγραμμα ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας και είναι σε εξέλιξη που αφορούν στα μνημεία

Ακροπόλεως, Επιδαύρου, Δήλου, Κνωσού, Νικόπολης, Αρχαίας Μεσσήνης και Πέλλας.

- Την Ανάπτυξη Σύγχρονου Πολιτισμού με την ενίσχυση υποδομών και την ανάπτυξη και προώθηση μεγάλων επικοινωνιακών γεγονότων. Έχουν σχεδιασθεί σημαντικά έργα στα μητροπολιτικά κέντρα και στην περιφέρεια η υλοποίηση των οποίων θα αλλάξει το τοπίο των υποδομών στο σύγχρονο Πολιτισμό. Στο πλαίσιο της παρέμβασης αυτής χρηματοδοτούνται τα έργα :

- Ø Κινηματοθέατρο Αστέρια του Δήμου Σερρών
- Ø Μεγάλα επικοινωνιακά γεγονότα του ΚΑΠΠΑ
- Ø Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
- Ø Συνεδριακό Πολιτιστικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
- Ø Θέατρο, Πολυδύναμος Πολιτιστικός Χώρος του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Υγεία – Πρόνοια* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 78,8% των πόρων της δημόσιας δαπάνης, η δε απορρόφηση στο 56,6% της αντίστοιχα.

Στον τομέα της Υγείας ολοκληρώθηκαν τα Κέντρα Υγείας Αστικού Τύπου. Ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του υπάρχοντος εξοπλισμού Κέντρων Υγείας Αγροτικού Τύπου και η αναβάθμιση κτιρίων και εξοπλισμού των Διοικήσεων Υγειονομικής Περιφέρειας της Αττικής, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Κρήτης, Πελοποννήσου, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και η προμήθεια εξοπλισμού σε 20 νοσοκομεία της Αττικής και Πειραιά, 7 της Θεσσαλονίκης και 17 στην υπόλοιπη χώρα.

Στον τομέα της ψυχικής υγείας λειτουργούν 201 δομές αποασυλοποίησης όπως ξενώνες, οικοτροφεία, προστατευμένα διαμερίσματα, συνολικής δυναμικότητας 1900 κλινών και 48 κοινοτικές δομές ψυχικής υγείας. Η ανάπτυξη των ανωτέρω δομών επέτρεψε την ολοκλήρωση της άρσης του ασυλικού χαρακτήρα των ψυχιατρικών νοσοκομείων.

Στον τομέα της πρόνοιας έχουν τεθεί σε λειτουργία 98 γραφεία κοινωνικών υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ισάριθμους δήμους, από τα οποία έχουν εξυπηρετηθεί 58.000 περίπου άτομα. Επιπλέον, έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους 21 δομές αποϊδρυματοποίησης.

Προτεραιότητα 6: Κοινωνία της Πληροφορίας

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα *Κοινωνία της Πληροφορίας* οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο 93,9% της δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος, η δε απορρόφηση στο 57,7 %.

Στον τομέα της εκπαίδευσης έχει επιτευχθεί πλήρης κάλυψη του συνολικού στόχου για διασύνδεση Γυμνασίων, Ενιαίων Λυκείων και ΤΕΕ στο διαδίκτυο ενώ το 81% των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει εξοπλιστεί πλήρως. Στα ΑΕΙ και ΤΕΙ έχουν ολοκληρωθεί οι υποδομές σε 44 αίθουσες τηλεεκπαίδευσης, ενώ η ανάπτυξη του ευρυζωνικού δικτύου Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ) εξυπηρετεί πάνω από 190.000 μέλη της εκπαιδευτικής και ερευνητικής κοινότητας. Επίσης έχουν ήδη καταρτισθεί 83.311 εκπαιδευτικοί σε θέματα ΤΠΕ, έχουν πιστοποιηθεί 41.000 εκπαιδευτικοί.

Στον τομέα της δημόσιας διοίκησης έχουν τοποθετηθεί 14.942 Η/Υ και δημιουργήθηκαν 1047 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, τα οποία διεκπεραιώνουν 919 πιστοποιημένες διαδικασίες και εξυπηρετούν κατά μέσο όρο 260.500 πολίτες κάθε μήνα.

Επίσης, χρηματοδοτούνται 10 νέα έργα ψηφιακών υπηρεσιών τα οποία σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες υπηρεσίες που προσφέρονται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων παρέχουν ολοκληρωμένες ψηφιακές υπηρεσίες προς τους πολίτες και επιχειρήσεις, με συναλλαγές που σταδιακά πραγματοποιούνται χωρίς να απαιτούν τη φυσική παρουσία τους.

Μέσω του Προγράμματος «Δικτυωθείτε», έχουν ενισχυθεί μέχρι σήμερα 20.000 επιχειρήσεις και επιπλέον 26.000 στον Β΄ κύκλο του Προγράμματος για την αγορά ηλεκτρονικού υπολογιστή και τη σύνδεσή τους με το διαδίκτυο.

Το ηλεκτρονικό επιχειρείν προωθείται από το Πρόγραμμα «Επιχειρείτε Ηλεκτρονικά», στο πλαίσιο του οποίου έχουν ενισχυθεί 2.500 περίπου επιχειρήσεις. Στη δράση της ενίσχυσης των πολυδραστήριων αγροτών και αλιέων έχουν επιχορηγηθεί 11.000 άτομα σε όλη την Ελλάδα. Επίσης, περισσότερες από 3.400 επιχειρήσεις σε όλη την Ελλάδα έχουν ήδη υιοθετήσει στην παραγωγική τους λειτουργία, εξοπλισμό και εφαρμογές πληροφορικής για τη βελτίωση της παραγωγικότητάς τους, μέσω της δράσης «ΜΕΤΕΧΩ στην Κοινωνία της Πληροφορίας».

Στον τομέα των ευρυζωνικών υποδομών χρηματοδοτείται η υλοποίηση υποδομών τοπικής πρόσβασης και ειδικότερα μητροπολιτικών ευρυζωνικών δικτύων οπτικών ινών (MAN) σε 75 δήμους της χώρας. Μέσω των έργων αυτών αναμένεται η διασύνδεση άνω των 2.800 σημείων δημόσιου ενδιαφέροντος.

Επίσης, έχει ξεκινήσει η υλοποίηση του μεγάλου έργου με τίτλο «Χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη της ευρυζωνικής πρόσβασης στις Περιφέρειες της Ελλάδας» προβλέποντας την ανάπτυξη υποδομών και την τόνωση της ζήτησης με δράσεις επιδότησης τελικών χρηστών. Σκοπός του έργου είναι να ενισχύσει την ανάπτυξη της απαραίτητης υποδομής για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών σε εκείνες τις περιοχές της Ελλάδας, όπου δεν υπάρχει σήμερα αντίστοιχη/επαρκής υποδομή και δεν προβλέπεται να αναπτυχθεί με βάση τις επικρατούσες γεω-κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες διαβίωσης και τις υφιστάμενες συνθήκες αγοράς τηλεπικοινωνιών. Μέσω των ανωτέρω και άλλων δράσεων ευρυζωνικότητας αλλάζει ουσιαστικά ο «χάρτης» ευρυζωνικών υποδομών στη χώρα.

Σημαντική είναι επίσης η συμβολή του τομειακού προγράμματος στην δυναμική των ανθρώπινων πόρων, με την ανάπτυξη κομβικών δεξιοτήτων στον τομέα των ΤΠΕ, με τη συμμετοχή 55.000 ατόμων σε προγράμματα κατάρτισης βασικών και εξειδικευμένων δεξιοτήτων και 5.000 ατόμων στο πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας stage.

Συμπληρωματικά με τις δράσεις της ΚτΠ που υλοποιούνται από το εθνικό σκέλος, υλοποιούνται αντίστοιχες δράσεις και από τα ΠΕΠ.

Προτεραιότητα 7: Περιφερειακή Ανάπτυξη

Με βάση τα στοιχεία προόδου που έχουν καταχωρηθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα την 1.06.07 για τα Περιφερειακά Προγράμματα, 127,8% των πόρων δημόσιας δαπάνης του Περιφερειακού Σκέλους έχει δεσμευτεί για συγκεκριμένα έργα. Το μέγεθος αυτό αντιστοιχεί με την έγκριση προς εκτέλεση 13.400 έργων όλων των τομέων στο πλαίσιο των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν στο

101,5% των πόρων της δημόσιας δαπάνης του Περιφερειακού Σκέλους, η δε απορρόφηση στο 62,4%.

Στους ακόλουθους πίνακες καταγράφονται τα στοιχεία της οικονομικής εκτέλεσης για κάθε Περιφερειακό και Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα όπως αυτά καταγράφηκαν στις 31-5-2007 από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Πίνακας 21 Πρόοδος Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2000-2006 όπως παρουσιάστηκαν στις 31-5-2007

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣ/ΣΕΩΝ	ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	2	3=2/1	4	5=4/1
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	2,617,591,694	2,415,055,333	92.3%	1,676,750,623	64.1%
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	2,127,093,557	2,234,535,322	105.1%	1,330,318,101	62.5%
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΛΙΜΕΝΕΣ, ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	6,306,062,675	5,330,190,133	84.5%	3,873,813,811	61.4%
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ, ΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ, ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ	2,410,709,923	2,163,038,911	89.7%	1,327,683,779	55.1%
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	3,018,451,757	3,313,620,869	109.8%	2,013,569,412	66.7%
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	2,036,211,026	1,971,912,313	96.8%	1,239,337,546	60.9%
ΑΛΙΕΙΑ	330,234,159	278,705,198	84.4%	190,405,969	57.7%
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	522,649,462	440,845,903	84.3%	264,408,601	50.6%
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	647,639,624	568,115,751	87.7%	356,118,431	55.0%
ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ	498,778,792	393,095,442	78.8%	282,386,079	56.6%
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	2,167,474,859	2,035,748,311	93.9%	1,251,224,792	57.7%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	114,996,704	109,034,498	94.8%	55,434,186	48.2%
ΣΥΝΟΛΟ	22,797,894,232	21,253,897,984	93.2%	13,861,451,330	60.8%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ -ΘΡΑΚΗΣ	995,144,362	933,461,927	93.8%	598,420,301	60.1%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,227,929,657	1,301,841,168	106.0%	814,779,315	66.4%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	521,205,027	548,559,444	105.2%	311,740,080	59.8%
ΗΠΕΙΡΟΥ	624,902,298	646,620,945	103.5%	378,488,640	60.6%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	746,196,042	811,013,722	108.7%	473,770,865	63.5%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	336,005,412	354,637,489	105.5%	190,835,742	56.8%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	686,039,990	651,430,135	95.0%	397,643,589	58.0%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	684,897,006	798,216,061	116.5%	450,531,955	65.8%
ΑΤΤΙΚΗΣ	1,502,736,017	1,536,847,311	102.3%	1,076,877,551	71.7%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	598,681,802	600,563,208	100.3%	361,547,088	60.4%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	486,367,540	430,896,167	88.6%	266,744,159	54.8%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	514,010,082	496,736,541	96.6%	289,999,242	56.4%
ΚΡΗΤΗΣ	696,022,498	649,719,129	93.3%	391,710,622	56.3%
ΣΥΝΟΛΟ	9,620,137,733	9,760,543,247	101.5%	6,003,089,148	62.4%

ΠΗΓΗ: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΠΣ

«Σύμφωνα με παρουσίαση του απολογισμού για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για το 2008 τα απολογιστικά στοιχεία για την πορεία υλοποίησης του διαμορφώθηκαν ως εξής:

- Στις 31-12-2007 το ποσοστό απορρόφησης έφτασε στο 75,8% από 58% το 2006 και οι νομικές δεσμεύσεις στο 107,33% από 90% το 2006
- Για τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα ο απολογισμός έφτασε στο 74,25% από 57,7% το 2006 και οι νομικές δεσμεύσεις στο 104,2% από 88,6% το 2006
- Ο απολογισμός των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων ανήλθε σε 77,38% από 58,5% το 2006 και οι νομικές δεσμεύσεις σε 114,73% από 93,3% το 2006
- Για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες τα αντίστοιχα ποσά ήταν 70,93% από 52% και 102,18%.

Πίνακας 22 Πρόδος Τομεακών, Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών για την περίοδο 2000-2006 όπως παρουσιάστηκαν στις 8-1-2008

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗΣ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΑΓΜ/ΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	2	3=2/1	4	5=4/1
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧ. ΕΠΑΓΓ.ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	2.617.591.694	2.651.182.584	101,28%	2.062.157.855	78,78%
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	2.127.093.557	2.404.049.150	113,02%	1.655.218.510	77,82%
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΛΙΜΕΝΕΣ, ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	6.306.062.675	5.788.281.833	91,79%	4.709.609.750	74,68%
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ,ΑΣΤ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ, ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ	2.410.709.923	2.346.290.915	97,33%	1.674.956.858	69,48%
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	3.018.451.757	3.531.977.500	117,01%	2.358.900.067	78,15%
ΑΓΡΟΤ.ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	2.036.211.026	2.577.227.348	126,57%	1.470.165.828	72,20%
ΑΛΙΕΙΑ	330.234.159	318.550.472	96,46%	226.423.577	68,56%
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	522.649.462	518.083.047	99,13%	331.309.187	63,39%
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	647.639.624	658.383.909	101,66%	444.656.046	68,66%
ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ	498.778.792	462.495.466	92,73%	346.236.528	69,42%
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	2.167.474.859	2.355.191.462	108,66%	1.557.755.221	71,87%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	114.996.704	144.443.375	125,61%	90.285.029	78,51%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΑΚΩΝ	22.797.894.232	23.756.157.061	104,2%	16.927.674.456	74,25%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗΣ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΑΓΜ/ΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	995.144.362	1.108.627.946	111,40%	788.608.165	79,25%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.227.929.657	1.464.471.321	119,26%	996.837.065	81,18%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	521.205.027	606.263.675	116,32%	411.291.925	78,91%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗΣ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΑΓΜ/ΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΗΠΕΙΡΟΥ	624.902.298	707.783.084	113,26%	487.484.512	78,01%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	746.196.042	933.319.360	125,08%	588.349.311	78,85%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	336.005.412	435.730.923	129,68%	263.878.406	78,53%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	686.039.990	716.182.803	104,39%	515.280.412	75,11%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	684.897.006	847.628.407	123,76%	525.134.767	76,67%
ΑΤΤΙΚΗΣ	1.502.736.017	1.662.456.372	110,63%	1.172.052.702	77,99%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	598.681.802	687.334.460	114,81%	447.881.135	74,81%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	486.367.540	522.199.836	107,37%	348.840.945	71,72%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	514.010.082	594.652.103	115,69%	366.341.562	71,27%
ΚΡΗΤΗΣ	696.022.498	750.152.800	107,78%	532.144.405	76,46%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ	9.620.137.733	11.036.803.090	114,73%	7.444.125.312	77,38%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΠΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	32.418.031.965	34.792.960.151	107,33%	24.371.799.768	75,18%

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗΣ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	ΠΟΣΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΑΓΜ/ΣΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
LEADER+	255.778.400	258.249.210	100,97%	191.073.908	74,70%
EQUAL	141.251.103	149.912.923	106,13%	108.152.371	76,57%
URBAN	33.943.905	25.741.447	75,84%	23.657.719	69,69%
INTERREG III	793.286.238	817.386.035	103,04%	545.443.813	68,76%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ	1.224.259.646	1.251.289.615	102,18%	868.327.812	70,93%

ΠΗΓΗ: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΠΣ

Σε μια κρίσιμη χρονιά όπως το 2007 για την πορεία του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης επιτεύχθηκαν σημαντική επιτάχυνση στην απορρόφηση των πόρων και μηδενική απώλεια πόρων, χάρη στην συντονισμένη προσπάθεια όλων των αρμόδιων Υπουργείων και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και απέφεραν το καλύτερο αποτέλεσμα για την χώρα.» (www.capital.gr/news.asp?Details=420680)

Σαν συμπέρασμα της ανάλυσης προκύπτει ότι τα Επιχειρησιακά Προγράμματα οφείλουν να εξακολουθήσουν να δραστηριοποιούνται με ποιότητα και μεγαλύτερη ταχύτητα, ως προϋπόθεση τόσο για το ευνοϊκότερο δυνατό κλείσιμο της περιόδου 2000-2006 όσο και για την ομαλή μετάβαση στην προγραμματική περίοδο 2007-2013. Τα Προγράμματα πρέπει να παράξουν σημαντικό ύψος δαπανών, με ειδική μέριμνα σε συγκεκριμένους άξονες προτεραιότητας, μέτρα ή και έργα.

ΕΣΠΑ 2007-2013

Η Ελλάδα της νέας περιόδου 2007-2013 στοχεύει στην ανάδειξή της σε μια εξωστρεφή χώρα με ισχυρή διεθνή παρουσία: Μία Ελλάδα παραγωγική, ανταγωνιστική και με έμφαση στην ποιότητα και την καινοτομία.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η στρατηγική εστιάζει :

- **στην προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και της επιχειρηματικότητας καθώς και στη διασύνδεσή τους.** Η υποστήριξη της οικονομίας της γνώσης θα αναζητηθεί στη διαρκή βελτίωση της παραγωγής γνώσης από το σύνολο του παραγωγικού ιστού της χώρας. Δεδομένης και της σχετικής υστέρησης της χώρας στον τομέα αυτό, η στρατηγική θα εστιάσει στην κάλυψη του ελλείμματος στην έρευνα, καινοτομία και τεχνολογία, με έμφαση στη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και στον προσανατολισμό στην αριστεία και στην Κοινωνία της Γνώσης.

Μέσω της στρατηγικής θα προωθηθεί η επιχειρηματικότητα υψηλών δυνατοτήτων και η υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα επέκτασης καθώς και η διεύρυνση της αναπτυξιακής προσπάθειας προς συσσωματώσεις (clusters) ή κατηγορίες επιχειρήσεων που εμφανίζουν θετικές προοπτικές και παρουσιάζουν σημαντικές δυνατότητες. Έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη των τομέων όπου κατά κύριο λόγο η καινοτομία μετατρέπεται κατά την παραγωγή σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- **στην επένδυση σε βιώσιμες υποδομές,** απαραίτητη προϋπόθεση βελτίωσης της ελκυστικότητας της χώρας για την προσέλκυση επενδύσεων και την ποιότητα ζωής. Σημαντική θέση κατέχουν η ολοκλήρωση έργων, οι λειτουργικές διασυνδέσεις των μεταφορών (δίκτυα), η βέλτιστη αξιοποίηση των ήδη υλοποιηθέντων έργων, καθώς και η ανάπτυξη και παροχή συναφών υπηρεσιών. Στον τομέα της ενέργειας θα δοθεί έμφαση και στην ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας και στη βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας μεσο-μακροπρόθεσμα
- **στην επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο,** που κατέχει κυρίαρχη θέση στη στρατηγική της χώρας και αποσκοπεί στη δημιουργία περισσότερων αλλά και καλύτερων θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζεται η σημασία της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ), τόσο όσον αφορά στον καθορισμό των πολιτικών για την αγορά εργασίας, όσο και τα μέτρα στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής που αποβλέπουν στην ενσωμάτωση ομάδων που απειλούνται με αποκλεισμό.

Η Ελλάδα θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη ποιοτικού ανθρώπινου δυναμικού που συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προάγει τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η προεξέχουσα σημασία του ανθρώπινου δυναμικού συναρτάται ευθέως με την εισαγωγή νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας, όπου το ανθρώπινο κεφάλαιο αποτιμάται πλέον κυρίως σε γνώση (παραγωγή νέας και διάχυση της διαθέσιμης), δεξιότητες και τη δυνατότητα ευέλικτης προσαρμογής και ενσωμάτωσης καλών πρακτικών. Η προαγωγή της δια βίου μάθησης, η βελτίωση της ποιότητας εκπαίδευσης και κατάρτισης και η προσαρμοστικότητα εργαζομένων, εργοδοτών και επιχειρήσεων αποτελούν στο πλαίσιο αυτό κομβικές στρατηγικές επιλογές, αντιμετωπίζοντας διαρθρωτικά προβλήματα της αγοράς εργασίας.

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, την ευρύτατη διαβούλευση και με βάση τους ανωτέρω στρατηγικούς στόχους, προσδιορίζονται οι παρακάτω πέντε(5) θεματικές προτεραιότητες, οι οποίες εξειδικεύουν τη στρατηγική στόχευση της χώρας για τη νέα προγραμματική περίοδο και προωθούν την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος:

- Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας
- Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία
- Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή
- Θεσμικό Περιβάλλον

- Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών, ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης.

Κεντρικό στοιχείο της αναπτυξιακής στρατηγικής αποτελεί η περιφερειακή διάσταση και εξειδίκευση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων. Η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών Περιφερειών είναι εξέχουσα σημασία για τη χώρα, για την επίτευξη της οποίας απαιτούνται σημαντικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στην οικονομία κάθε Περιφέρειας. Το μέλλον κάθε ελληνικής Περιφέρειας εξαρτάται από την ανταγωνιστικότητα του παραγωγικού ιστού της η οποία συνδέεται άμεσα με τις επενδύσεις σε κλάδους παραγωγής που είναι εκτεθειμένοι στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό.

Κατά τη Δ' Προγραμματική περίοδο, τόσο μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων όσο και μέσω κυρίως του ΕΓΤΑΑ, επιχειρείται να διασφαλισθούν οι ομαλές συνθήκες μετάβασης των αγροτικών περιοχών στα νέα δεδομένα που διαμορφώνει η αναθεώρηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και η αναγκαιότητα μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας στα κράτη μέλη για την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος.

«Στο τέλος της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 σχετικά με την ανταγωνιστικότητα-εξωστρέφεια-επιχειρηματικότητα, η ελληνική οικονομία προβλέπεται να έχει καλύψει τους εξής στρατηγικούς στόχους:

- *Υψηλή ανταγωνιστικότητα μέσω της ενίσχυσης ενός παραγωγικού δυναμικού της Ελλάδας και αναβάθμισης των κλάδων και τομέων της προς την υψηλότερη προστιθέμενη αξία,*
- *πολλαπλασιασμό της εξωστρέφειας*
- *διεύρυνση του μεριδίου της στο παγκόσμιο εμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών*
- *ικανότητα να ενσωματώνει τις κατάλληλες τεχνολογίες*
- *να διαθέτει ένα σύστημα προώθησης της καινοτομίας και αξιοποίησης των ανθρώπινων πόρων ικανό να προσαρμόζει τις παραγόμενες καινοτομίες στις τοπικές ανάγκες και να υλοποιεί έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη ώστε να καλύψει το έλλειμμα της στο τομέας αυτό να συνδυάζει με επιτυχία και με το καταλληλότερο μίγμα το στρατηγικό ρόλο του κράτους, τη συνεχή επέκταση της επιχειρηματικότητας, την παραγωγική κινητοποίηση των τραπεζικών πόρων και την προσέλκυση εξωτερικών δραστηριοτήτων υψηλής τεχνογνωσίας.»*

(http://www.antonistitikotita.gr/epan/site/Press/Speech/t_docpage?doc=/docs/PressOffice/Speeches/2006/Omilia_Kastoria_261106)

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

«Σχετικά με τα αποτελέσματα της εφαρμογής του Νόμου σημειώνεται ότι είναι

- 1. θεαματική η αύξηση των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου (12,7%) κατά το 2006 (ιδιαίτερα των επιχειρηματικών), η κατακόρυφη άνοδος των άμεσων ξένων επενδύσεων (777%)*
- 2. η εκτίναξη των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων (33% τη τελευταία διετία)*
- 3. η επιτάχυνση της ανάπτυξης (4,6% το ΑΕΠ το α' 3μηνο 2007 έναντι 4,3% το 2006)*
- 4. η μείωση της ανεργίας στο 8,5% από 11% το α' 3μηνο 2004*
- 5. η αύξηση του αριθμού των νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων σε σχέση με αυτές που διακόπτουν τις εργασίες τους (σε μια σχέση 3: 1,3 περίπου) και*
- 6. η υποχώρηση του δείκτη επιχειρηματικής ασφυξίας των επιχειρήσεων τη τελευταία διετία*

Επίσης άλλα αποτελέσματα που συνεπάγονται από την εφαρμογή του Νόμου αυτού είναι ότι συνέβαλλε αρκετά στα παρακάτω:

- *Ενδυναμώθηκε η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων*
- *Ενισχύθηκε η επενδυτική δραστηριότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων*
- *Καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του Νόμου σημειώθηκε τεράστια ανταπόκριση. Συνολικά κατατέθηκαν 7.449 αιτήσεις που αντιστοιχούν σε ύψος επενδύσεων €19,3 δισ.*
- *Συνολικά, εγκρίθηκαν 4.773 επενδυτικά σχέδια ύψους €10.487 δισ., τα οποία δημιουργούν 24.941 νέες άμεσες θέσεις εργασίας και πολλές περισσότερες έμμεσες » (<http://www.capital.gr/news.asp?details=316430>)*

Τελικά ο νέος αναπτυξιακός νόμος 3299/2004 σε συνδυασμό με τον νέο νόμο περί ίδρυσης και λειτουργίας διαφόρων βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων και την νέα φορολογική μεταρρύθμιση, θα πρέπει να αποτελέσουν βασικά εργαλεία ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην χώρα μας, με άμεσο θετικό αποτέλεσμα στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΝΙΑΛΙΠΗ ΜΑΡΙΑ, ΤΣΟΥΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ: "Ο ρόλος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην οικονομική και κοινωνική ζωή του Νομού Αχαΐας" Πτυχιακή Εργασία, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Α.Τ.Ε.Ι Πατρών, 2000
2. ΚΟΥΡΚΟΥΛΙΩΤΗ ΜΑΡΙΑ: "Τα προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τρόποι αντιμετώπισης τους" Πτυχιακή Εργασία, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Α.Τ.Ε.Ι Πατρών, 2001
3. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ: "Εμπόριο-Υπηρεσίες, Ενθαρρύνουμε την Επιχειρηματικότητα-Ενισχύουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις", Ενημερωτικός Οδηγός, Ιούνιος 2007

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1. <http://www.disabled.gr/lib/?p=8085>
2. <http://www.eommex.gr/greek/paratiritirio/index.htm>
3. http://62.103.39.56:8080/ketakemak_images/IKRISIMOTITADIAMORFOSISSTRATI_GIKISGIATISELLINIKESMIKRESKAIMESAIESEPICHEIRISEIS_F12005.doc
4. <http://www.disabled.gr/lib/?p=8085>
5. http://www.keta.gr/docs/oris_mme.doc
6. <http://www.sete.gr/files/Ebook/CSF.doc>
7. <http://www.eye-ekt.gr/StaticPage.aspx?mn=329>
8. <http://www.hellaskps.gr/1986-1999.htm>
9. <http://www.hellaskps.gr/2000-2006.htm>
10. <http://news.pathfinder.gr/finance/news/408628.html>
11. http://www.antonistikotita.gr/epan/site/Programm/AtAGlance/t_section
12. <http://www.oke.gr/greek/gnomi65.htm>
13. <http://www.espa.gr/espa.asp>
14. <http://www.rc.auth.gr/dnnee/Portals/0/ESPA%202007%202013/ESPA%202007-2013%20%20Information.pdf>
15. <http://www.espa.gr/essaa.asp>
16. <http://www.espa.gr/essaal.asp>
17. www.et.gr
18. www.plegma.gr
19. http://www.ypan.gr/c_announce/45_4352 cms.htm
20. http://www.ionianconsulting.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=4
21. http://www.crete-region.gr/greek/information/Teleutaia_nea/deltio_keno.asp?kodikos_deltiou=485
22. http://www.taneo.gr/about-venture-capital_gr_107.htm
23. www.et.gr
24. www.plegma.gr
25. www.capital.gr
26. www.inegsee.gr/M1-2000.htm
27. www.mnec.gr/el/press_office/istoriko_arxeio/deltia_typou/DeltiaTypou/2001-12-17
28. www.hellaskps.gr/10eppa
29. http://www.eydamth.gr/CMS/lib/files/4KPS/NSRF_GR.pdf
30. http://www.antonistikotita.gr/epan/site/Press/Speech/t_docpage?doc=/docs/PressOffice/Speeches/2006/Omilia_Kastoria_261106
31. http://www.ekt.gr/content/display?ses_mode=rnd&ses_lang-el&prnbr=73675
32. <http://www.europa.eu/enterprise/sme>
33. http://www.gsrt.gr/default.aspx?V_ITEM_ID=151

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Γράφημα 1	Ποσοστό δημόσιου χρέους (% του ΑΕΠ) για την περίοδο 2004-2009	σελ 6
Γράφημα 2	Ποσοστό του ελλείμματος (% του ΑΕΠ) για την περίοδο 2004-2008	σελ 6
Γράφημα 3	Πληθωρισμός για το 2008 στην Ελλάδα	σελ 7
Γράφημα 4	Ποσοστό ανεργίας για την περίοδο 2004-2008	σελ 7
Γράφημα 5	Ποσοστό απασχόλησης για την περίοδο 2003-2007	σελ 8
Γράφημα 6	Ποσοστό επενδύσεων στην Ελλάδα για την περίοδο 2004-2008	σελ 9
Γράφημα 7	Η πορεία των ελληνικών εξαγωγών για την περίοδο 2004-2007	σελ 10
Γράφημα 8	Ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 19 κρατών-μελών	σελ 16
Γράφημα 9	Ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 27 κρατών-μελών	σελ 17
Γράφημα 10	Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανά περιφέρεια στην Ελλάδα	σελ 18
Γράφημα 11	Προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα	σελ 24

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1	Βασικά στοιχεία μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη των 19 κρατών-μελών	σελ 15
Πίνακας 2	Αριθμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ο τζίρος τους ανά περιφέρεια στην Ελλάδα	σελ 17
Πίνακας 3	Χαρακτηριστικά μικρομεσαίων επιχειρήσεων	σελ 20
Πίνακας 4	Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθός τους	σελ 23
Πίνακας 5	Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης: Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε ECU	σελ 31
Πίνακας 6	Β' ΚΠΣ ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ: Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε εκ. ECU	σελ 34
Πίνακας 7	Β' ΚΠΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ: Συνολική Δημόσια Δαπάνη σε εκ. ECU	σελ 35
Πίνακας 8	Ποσοστό ενίσχυσης ανά γεωγραφική περιοχή για την περίοδο 2000-2006	σελ 40
Πίνακας 9	Ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής ανά γεωγραφική περιοχή για την περίοδο 2000-2006	σελ 41
Πίνακας 10	Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ΕΠΑΝ 2000-2006 κατά άξονα προτεραιότητας σε εκ ECU	σελ 44
Πίνακας 11	Προϋπολογιζόμενοι Πόροι Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013	σελ 51
Πίνακας 12	Προϋπολογιζόμενοι Πόροι Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013	σελ 60
Πίνακας 13	Χρηματοδοτικοί Πίνακες ΕΣΠΑ και ΕΠΑΕ-Κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης ΕΤΠΑ ανά τομέα σε εκ. €	σελ 62
Πίνακας 14	Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επένδυσης και Περιοχή για το Είδος Ενίσχυσης Επιχορήγηση και Επιδότηση με χρηματοδοτική μίσθωση	σελ 86
Πίνακας 15	Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επένδυσης και Περιοχή για το Είδος Ενίσχυσης Φορολογική Απαλλαγή	σελ 86
Πίνακας 16	Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επένδυσης και Περιοχή για το Είδος Ενίσχυσης Επιχορήγηση της Δημιουργούμενης Απασχόλησης	σελ 86

Πίνακας 17	Υποβληθείσες και Εγκριθείσες προτάσεις για χρηματοδότηση ανά τομέα	σελ 87
Πίνακας 18	Ποσοστά ενίσχυσης για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από αιολική και ηλιακή ενέργεια.	σελ 88
Πίνακας 19	Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επενδυτικών Σχεδίων και Περιοχή την Επιχορήγηση ή και Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή Επιδότησης της δημιουργούμενης απασχόλησης	σελ 90
Πίνακας 20	Ποσοστά Ενίσχυσης ανά Κατηγορία Επενδυτικών Σχεδίων και Περιοχή σχετικά με την Φορολογική Απαλλαγή	σελ 90
Πίνακας 21	Πρόοδος Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την περίοδο 2000-2006 όπως παρουσιάστηκαν στις 31-5-2007	σελ 109
Πίνακας 22	Πρόοδος Τομεακών, Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών για την περίοδο 2000-2006 όπως παρουσιάστηκαν στις 8-1-2008	σελ 110